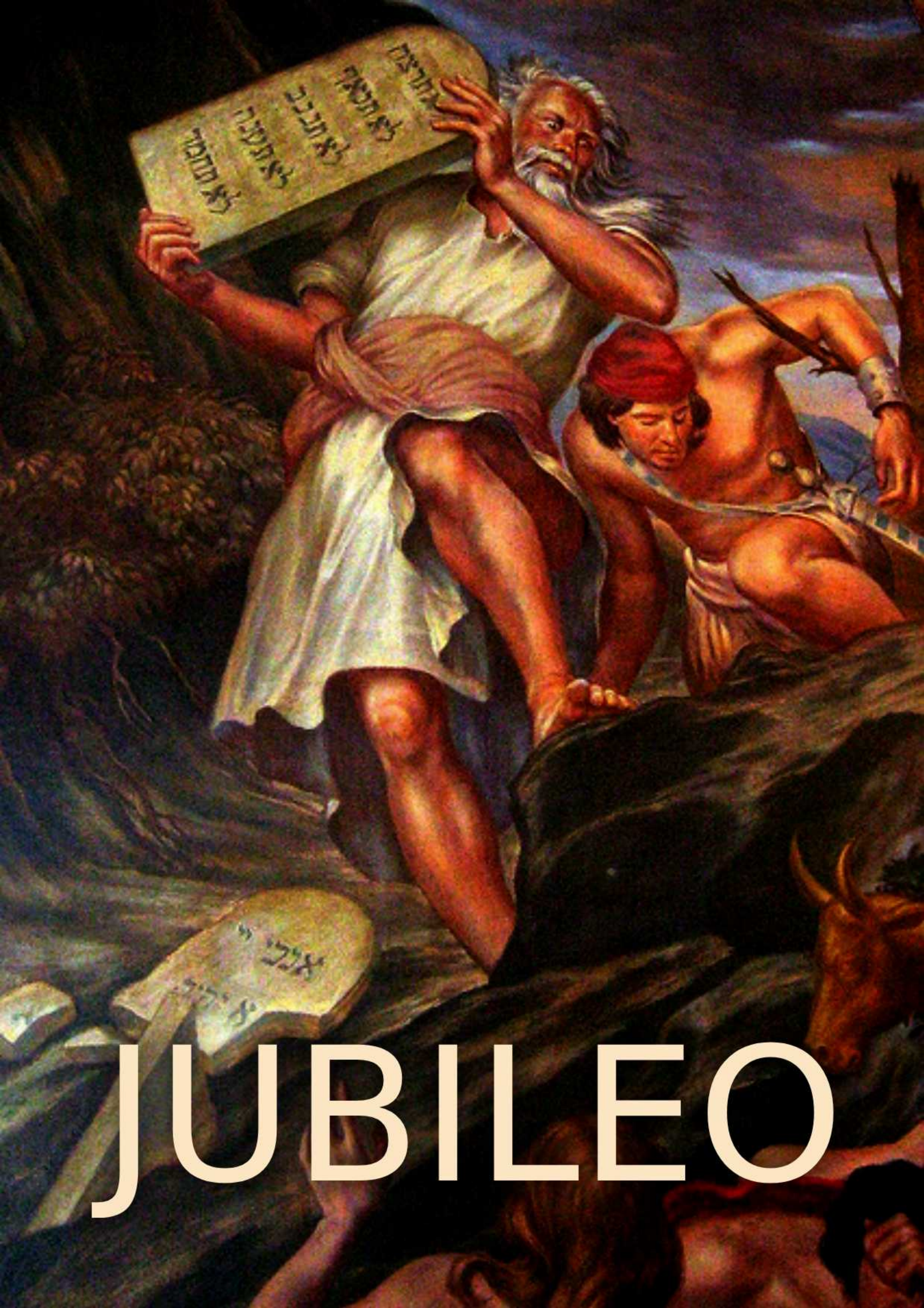

JUBILEO

1 JAQTHAPI

1 Ukat israelitanakax Egipto markat mistxapxän nayrïr marapanxa, kimsïr phaxsinxa, tunka suxtan urunak saraqataruw [2450 Anno Mundi] Diosax Moisesar akham säna: 'Nayan ukar makhatxam qullu pataru, ukat nayax pä qala tablanak churapxäma, kamachimpi, kamachimpi, qillqkta, ukhamat jupanakar yatichañataki'.
2 Moisesax Diosan qullupar makhatxäna, Tatitun jach'a kankañapax Sinaí qullun qhiparäna, mä qinayax suxta uruw ch'amakt'ayäna.
3 Paqallqüri urusti qinaya taypitwa Moisesar jawsäna, Tatitun jach'a kankañapax qullu patat mä nina nakhaskir ninar uñtataw uñstäna.
4 Moisesax pusi tunka uru, pusi tunka arumaw Qullunkäna, Diosax nayra pachanakwa yatichäna, kuna pachatix kamachimpi, arst'äwimpix jaljatätapa.
5 Ukat Jupajj akham sänwa: 'Aka qollun parlkä uka arunakjja, chuymamar chuym ch'alljjtayasim, ukat mä libror qellqt'am, ukhamat wawanakapajj uñjapjjañapataki, kunjämsa nayajj jupanakar jan apanukuwaykti, kuna jan walinaktï jichhürojj Sinaí qollun nayampi jumampi utt'ayawaykta uka arust'äwi p'akintasa.
6 Uqhäm uqhamaw pasani cunapachatejj take ucanacajj jupanacar purinkani ucapachajja, jupanacajj nayajj jupat sipan juk'amp chekapätaj yatipjjaniwa, taqe taripäwinakapansa, taqe luratanakapansa, nayajj cheqpach jupanakampïtaj yatipjjaniwa.
7 Jichhürojj juma pachpaw qellqt'asim, kawkïr arunaktï nayajj siskta ukanakjja, nayajj yattwa jupanakan kutkatasirïpjjatapsa, qala chuymanïpjjatapsa yattwa, kawkïr oraqtï nayra awkinakaparu, Abrahamar, Isaacaru, Jacobor juramento lurapkta uka oraqer irpkasa, akham sasa: ' Wawamarojj lechempi misk'impi jawq'ir oraqe churäjja' sasa.
8 Manq'asipxani, sist'asipxani, yaqha diosanakaruw kutt'apxani, (diosas) jupanakarux janiw kuna t'aqhisiñanakat qhispiykaspati, ukat aka qhanañchäwix ist'atäniwa jupanak contra mä qhanañcht'añataki. Kunatix jupanakax taqi kamachinakax armasipxaniwa, (jan ukax) taqi kuntix nayax jupanakar sisktxa, ukat jupanakax jan judiöpki ukanakar arktasaw sarnaqapxani, q'añu luräwinakapsa, p'inqachawinakapsa, diosanakaparus yupaychapxani, ukat jupanakatakix mä jucha, t'aqhisiña, t'aqhisiña, mä sipita ukham uñacht'ayapxani.
9 Waljaniw jiwarapxani, katuntatäpxarakiniwa, uñisirinakan amparaparuw katuntatäpxarakini, nayan kamachinakaxsa, kamachinakaxsa, arust'äwijan fiestanakajsa, sábado urunakajsa, qullan chiqaxsa, jupanak taypin qullanchata, tabernáculo, qullan utajsa, uka uraqinak taypin nayatakix qullanchata, ukanak apanukupxatap layku sutixax uka patxankiwa, ukat (ukan jakañapataki).
10 Ukatsti jach'a uraqinaksa, arboledanaksa, k'achacht'at idolonaksa lurapxani, ukat sapa mayniw yupaychapxani, ukhamat pantjasipxañapataki, wawanakaparus saxranakar sacrificiot loqtapxani, chuymapan jan wali luratanakaparu.
11 Jupanakar qhanañchirinak khithä, jupanak contra yatiyañataki, ukampis jupanakax janiw ist'apkaniti, qhanañchirinakarus jiwayapxarakïwa, kamachi thaqhirinakarus arknaqapxani, taqi kunsa chhaqtayapxani, mayjt'ayapxani, ukhamat jan walinak luraňataki.
12 Ajanux jupanakat imantaskä, jan judiöpkis ukanakan amparaparuw katuyä, katuntañataki, manq'antañataki, manq'antañataki, uraq taypit apanukurakï, jan judiöpkis ukanaka taypiruw ch'iqiyarakï.
13 Jupanakasti taqi kamachinakaxsa, mandamientonakajsa, taqi taripäwinakajsa armasxapxaniwa, machaq phaxsinaka, sábado urunaka, fiestanaka, jubileonaka, ordenanzanak uñtasa.
14 Uk qhipatsti, taqi chuymampi, taqi almapampi, taqi ch'amapampiw jan judiöpkis ukanakat nayar kutt'anipxani, nayasti taqi jan judiöpkis ukanakat tantacht'ä, ukat nayar thaqapxita, ukhamat jupanakamp jikthaptañataki, kunapachatï taqi chuymampi, taqi almapampi thaqhapkitu ukhaxa.
15 Jupanakarux aski kankañampi sumankañ uñacht'ayarakï, chiqa kankañ alinak apaqarakï, taqi chuymajampi, taqi almajampi, jupanakasti mä bendicionakïpxaniwa, janiw mä maldicionatakïpkaniti, p'iqipäpxaniwa, janiw chuymapäpkaniti.
16 Jupanak taypinwa qullan utaj lurarakï, jupanakamp chikaw jakaskä, jupanakan Diosapäskäwa, jupanakax chiqa kankañansa, chiqa kankañansa markajäpxarakiniwa.
17 Nayasti janiw jaytanukkäti, janirakiw jaytkäsa; Naya Tatitu Diosapätwa' sasa.
18 Ukat Moisesax ajanupar qunt'asisaw mayisïna, akham sasa: 'Diosax Tatitu, markamarus herenciamsa jan apanukumti, chuymapan pantjasiwipan sarnaqapxañapataki, uñisirinakapan amparapar jan katuyañataki, jan judiöpkis ukanakan amparapar jan katuyañataki, jan jupanakar apnaqañapataki, Juma contra juchar puriyañapataki' sasa.
19 Tatitu, khuyapayasiñamax markamar jach'ar aptatäpan, jupanacar mä chiqap ajayu luram, janirak Beliar ajayupax jupanakar apnaqpanti, Juman nayraqataman jupanakar juchañchañataki, ukhamarak taqi chiqa thakinakat sipitar jaquntañataki, ukhamat nayraqataman jiwarapxañapataki.
20 Ukampis jupanakajj markamawa, herenciamasa, jumajj jach'a ch'amamampi egipcionakan amparapat apt'asiwaytajja, q'oma chuymampi, qollan ajayumpi lurapjjam, jichhat uksarojj jan wiñaykamaw juchanakapar katuntatäpjjañapäkiti' sasa.
21 Tatitojj Moisesar sänwa: 'Nayajj yattwa jupanakan jan wali luratanakapa, amuyunakapasa, qala chuymanïpjjatapa, janirakiw ist'apkaniti, juchapsa, awkinakapan juchap arsuñkama.
22 Uk qhipatsti, taqi chiqa chuymampi, taqi (jupanakan) chuymapampi, taqi (jupanakan) ajayupampix Nayaruw kutt'anipxani, ukat nayax chuymanakapan nayra ñik'utapsa, jathanakapan chuymapan nayra ñik'utapsa circuncidarakïwa, jupanakar mä qullan ajayu lurarakï, ukat q'umachä, ukhamat uka urut wiñayatak jan nayat jithiqtapxañapataki.
23 Jupanakasti Nayaru, taqi kamachinakajarus lip'katasipxani, mandamientonakajsa phuqhapxarakiniwa, nayasti Awkipärakïwa, wawanakaxäpxarakiniwa.
24 Ukat taqiniw jakkir Diosan wawanakap satäpxani, sapa angelasa, sapa ajayusa yatipxaniwa, jïsa, yatipxaniwa akanakax Nayan wawanakajätapxa, nayasti jupanakan Awkipätwa chiqa kankañampi, chiqa kankañansa, jupanakar munasitajasa.
25 Juma pachpaw taqi aka arunak aka qullun arsüma, nayrïr kuti, qhipïr arunak qillqt'asim, uka arunakxa

kamachirjama, qhanañchäwinsa, semananakansa, Jubileo urunakansa wiñayatakiw phuqasini' sasa.
26 Ucatsti angelar sänwa: Moisesatak qillqt'am, luratäñap qalltatapa, nayan santuariojjajj wiñayatak jupanac taypin luratäñapcama.
27 Tatitusti taqinin nayraqatapan uñstani, taqiniw yatipxani Israelan Diosapaxa, Jacobun wawanakapan Awkipätxa, wiñayatakiw Sión qullun Reyïtaxa. Ukat Sión, Jerusalén markax qullanäniwa' sasa.
28 Israelan campamentop nayraqatan saraskäna uka angelax Ley ukan jaljanakapan tablanakap apthapïna, kunapachatï alaxpachasa, aka uraqis machaqar tukuyatäkani uka urutpacha, jubileonakan semananakapan qhanañchäwipa, sapa maranakaparjama, jubileonakan jakhüwiparjama, [machaq] lurañ urutpacha, alaxpachasa, aka uraqis machaqar tukuyatäni ukat taqi luratanakapax alaxpachan ch'amaparjama, ukhamarak taqi aka uraqin luratanakaparjama, Tatitun qullan utapax Jerusalén markan Sión qullun luratäñapkama, ukat taqpach qhananakax machaqar tukuyatäñapkama, qullañataki, sumankañataki, ukhamarak bendicionanak churañataki taqi Israelan ajllitanakapataki, ukhamarak ukhamat uka urutpach taqi aka uraqin urunakkama.

2 JAQTHAPI

1 Ukxankir angelax Tatitun aruparjamaw Moisesar parläna: Tatitun aruparjamaw Moisesar säna: Taqi luratanakapan taqpach sarnaqäwip qillqt'am, kunjämtix suxta urunakan Tatit Diosax taqi luratanakapsa, taqi luratanakapsa tukuyäna, ukat paqallqüri urux sábado urun phuqäna, taqi pachatakiw qullanchatäna, ukat taqi luratanakapatakix mä chimpuw utt'ayäna.
2 Nayrïr urux alaxpachanak luratayna, alaxpacharusa, uraqirusa, umarusa, taqi ajayunaksa, jupa nayraqatan luqtapki uka ajayunaksa -jach'a angelanakaru, qullanäñ angelanakaru, ukhamarak angelanakaru [nina ajayumpi, angelanakapampi] thayanakan ajayupampi, ukhamarak qinayanakan ajayupan angelanakaparu, ch'amakan ajayupampi, chhijchhimpi, granizompi, thaya ch'amakampi, angelanakampi arunaka, qhixu qhixu, llijulliju, ukhamarak thaya, junt'u ajayunakan angelanakapa, juyphi pacha, primavera, jallu pacha, jallupachan ukhamarak taqi luratanakapan ajayunakapat alaxpachan ukhamarak uraqin utjki uka ajayunakapan, (Jupaw lurawayi) ch'amaka, ch'amaka, jayp'u <ukat aruma>, ukat qhana, qhantati, uru, ukanakx chuymapan yatiñapampiw wakicht'awayi.
3 Ukxarusti luräwinakap uñjapxta, jach'añchapxarakta, taqi luratanakapat nayraqatapan jach'añchapxarakta; nayrïr urux paqallq jach'a luräwinakwa luräna.
4 Ukat payïr urux uma taypinx firmamento luratayna, ukat uka urux umax jaljtataynawa -chikatax alaxpacharuw sarawayxatayna ukat chikatx firmamento (ukax) chika taypinx taqpach uraqi patxaruw sarawayxatayna. Ukat ukakiw payïr urux (Diosax) lurasïna.
5 Kimsïr urusti, Umanakax taqpach uraqit mä chiqar pasañapataki, waña uraqix uñstañapataki sasaw säna.
6 Umanakax kunjamtï Jupax siskän ukhamarjamaw lurapxäna, ukat aka uraqit mä chiqaruw jaltxapxäna, ukat waña uraqiw uñstäna.
7 Ukat uka urux jupanakatakix taqi qutanak luräna, sapa mayni tantachasiñ utanakaparjama, ukhamarak taqpach jawiranaka, ukhamarak uma tantachawinaka qullunakan ukhamarak taqpach uraqin, ukhamarak taqpach qutanaka, ukhamarak taqi ch'uxña ch'uxñanaka, ukhamarak jatha yapuchatanaka, ukhamarak taqi ch'uxñanaka, achuyiri quqanaka, quqa quqanaka, ukhamarak Edén huerta, Edén markan ukhamarak taqini quqanakax kastaparjama.
8 Uka pusi jach'a luräwinakwa Diosajj kimsïr urun luräna. Ukat pusi urux Inti, phaxsi, warawaranak luräna, ukat alaxpachan ch'amaparuw uñstayäna, taqi aka uraqir qhant'ayañataki, uruy aruma apnaqañapataki, ukat qhana ch'amakat jaljañataki.
9 Diosax Intix aka Uraqin mä jach'a chimpuniïñapatakiw utt'ayäna, urunakataki, sábado urunakataki, phaxsinakataki, fiestanakataki, maranakataki, sábado maranakataki, jubileonakataki, taqi maranakataki.
10 Ch'amakat qhanaruw jaljaraki, suma jakañataki, ukhamat taqi kunatix aka uraqin ch'allt'asipki, jiltaski ukanaka.
11 Pusïr uruw uka kimsa kasta luratayna. Ukat phisqhïr urux jach'a jach'a quta monstruonak uma manqhan luratayna, kunatix ukanakx nayrïr jañchin yänakapaw amparapamp luratayna, challwanaka, taqi kunatix uma taypin sarnaqki ukanaka, ukhamarak taqi kunatix t'ijtki ukanaka, jamach'inaka ukat taqi kasta ukanaka.
12 Ucatsti intejj jupanaca patjjaruw mistüna, suma jakañataqui, uqhamarac taqe kunatï aka oraqen utjki ukanakat sipansa, taqe kunanakatï oraqet mistuski ukanakat sipansa, achur qoqanakat sipansa, taqe jañchinakat sipansa.
13 Uka kimsa kasta Jupaw phisqhïr urun luräna. Ukat suxta urusti aka uraqin taqi uywanaka, taqi uywanaka, taqi kunatix aka uraqin sarnaqki ukanak luräna.
14 Taqi ukanak tukuyatatsti jaqiruw luräna, mä chachampi mä warmimpiw jupanakarux luräna, ukatsti taqi kunatix aka uraqin utjki ukanakxaru, lamar qutanakarusa, taqi kunatix jalnaqki ukanakarusa, uywanakarusa, uywanakarusa, taqi aka uraqin sarnaqirinakarusa, taqi aka uraqinakarusa, taqi ukanak apnaqañ churäna.
15 Suxta uruw uka pusi kasta luräna. Ukat taqpachax pä tunka kastaw utjäna.
16 Ukatsti suxta uruw taqi luräwinakap tukuyäna -taqi kunatix alaxpachansa, aka uraqinsa, lamar qutanakansa, ch'amakansa, qhanansa, ch'amakansa, taqi kunanakas utji.
17 Ukatsti mä jach'a señal churarakistu, mä arunjja, sábado uru, sojjta uru trabajiñasataki, ukampis paqallqürojj taqe irnaqäwit phoqañasataki.
18 Taqi angelanakasa, qullanäñ angelanakasa, aka pä jach'a tama -Jupaw samarañ urux alaxpachansa, aka uraqinsa Jupamp chik sarnaqañasatakix jawst'istu.
19 Ukat Jupajj akham sapjjetäna: 'Uñtapjjam, nayajj taqe markanakat mä markaruw jaljta, jupanakasti sábado uru amtapjjani, nayajj markajäkaspas ukham qollanäpjjarakïwa, bendicirakïwa; kunjamtï nayajj sábado uru qollanar tukuykta ukat naya pachpatakis qollanar (ukham) lurkta, ukhamarakiw jupanakar bendicirakï, jupanakajj markajäpjjaniwa, nayasti jupanakan Diosapäjjarakïwa.
20 Taqi kuntix uñjkta ukanakatxa, Jacobun wawanakaparux ajlliwaytwa, jilïr yuqaxjamaw qillqta, ukat wiñay wiñayatakiw nayatakix qullanäxarakta; Nayasti

sábado urun yaticharakï, ukhamat sábado uru jan taqe kuna lurañanak jaytapjjañapataki' sasa.
21 Uqhämarakiw mä chimpu luräna, ukarjamaw paqallqüri urux nanakamp chika sábado uru amtapxañapa, manq'añatakisa umañatakisa, ukat khititix taqi kuns lurki ukar bendiciñataki, kunjamtï jupax bendiciwayki ukat qullanäki ukhamarjama, taqi markanakat sipansa mä sapa jaqiru, ukat jiwasampi chika samarañ uru imapxañapataki.
22 Jupajj mandamientonakapjja mä suma q'apkir suma q'apkir qollqeruw tukuyäna . . .
23 Adanatpach Jacobkamax pä tunka payan p'iqinchirinakaw utjäna, paqallqüri urukamaw pä tunka payan irnaqäwinakax lurasïna. akax bendicitawa, qullanarakiwa; nayrïrix bendicita, qullanarakiwa; ukat aka maynix uka maynimp chikaw qullanäñataki, bendicionanak katuqañatakis luqtaraki.
24 Ukatsti (Jacob chachampir wawanakapampix) sapüruw sapürunjam bendicionanak katuqapxañapäna, qullananakäpxañapataki, kunjamtï jupax paqallqür urux sábado uru qullanchawaykatayna, bendicirakïna ukhama.
25 Jupaw alaxpachampi, akapachampi, taqi kuntix lurkäna ukanakxa suxta urunak luräna, Diosax paqallqu urux qullan tukuyäna, taqi luratanakapataki. ukatwa jupa laykux mayïna, khititix uka tuqit kuna lurañanak lurki ukax jiwañapawa, ukat khititix q'añuchki ukax chiqpachapuniw jiwañapa.
26 Ukatpï israelitanakarux aka urux q'añuchapxañapatak mayïta, uka urux qullanäñapataki, jan kuna lurañanaksa lurapxañapataki, janirakiw q'añuchapxañapäkiti, kunjämtix taqi urunakat sipan juk'amp qullanäki ukhama.
27 Khititix q'añuchani ukax chiqpachapuniw jiwani, khititix uka luräwinak lurki ukax wiñayatakiw jiwani, ukhamat israelitanakax aka urut wiñay wiñay amtapxañapataki, janirak uka uraqit saphintatäpxañapataki. Uka urux qullan uruwa, mä bendicionawa.
28 Khititix uka uru phuqki, ukat sábado urun taqi lurañanakapat jark'aqki ukaxa, qullanäxaniwa, taqi urunakan bendicitäniwa, jiwasanakjama.
29 Jichha urun kamachinak israelitanakar yatiyapxam, samarañ urux samarañ uru phuqhapxañapataki, janirakiw pantjasïwipan apanukupxañapataki. (ukat) janirakiw kuna lurañas uka tuqit jan walïki uk lurañax wakiskiti, jupanakan munañaparjam lurañaxa, ukat janirakiw manq'añatakisa, umañatakisa kuna lurañanaksa wakicht'añapäkiti, ukat (janiw walikïskiti) uma apsuñasa, jan ukax punkunakapat kuna q'ipinak apaniñasa jan ukax apsuñsa, uka q'ipinakxa janiw jupanakpachatak wakicht'apkataynati, suxta uru jakañ utanakapansa.
30 Uka urux janiw utat utarus mantanipkaniti, janirakiw apsupkaniti; Jubileo urut sipansa, uka urux juk'amp qullanawa, bendicitarakiwa; uca urunjja, alajjpachan sábado uru phoqapjjta, janïr khiti jañchinsa aka oraqen sábado uru phoqapjjañap yatiyatäkipanjja.
31 Taqi kun Luriristi bendicirakïnwa, ukampis janiw taqi markanakarusa, yaqha markanakarusa, sábado uru amtañatakix qullanäkänti, jan ukasti Israel saparukiw q'umachäna.
32 Taqi kun Luriristi aka ururuw bendiciwayi, uka urux bendicionataki, qullanäñapataki, taqi urunakat sipansa jach'añchatäñapatakiw lurawayi.
33 Uka kamachimpi, arst'äwinakampix israelitanakarux wiñayatakiw mä kamachirjam churatäna.

3 JAQTHAPI

1 Payïr semanan suxta urunak saraqataruw Diosan aruparjamax Adanarux taqi uywanak apanipxta, taqi uywanaka, taqi jamach'inaka, taqi kunatix aka uraqin sarnaqki ukanaka, taqi kunatix uma taypin sarnaqki ukanaka, kunayman kasta, uñnaqanakaparjama: nayrïr urux uywanak apanipxta. payïr uruxa wakanakxa; kimsïri uruxa jamach'inaka; Pusïr urux taqi kunatix aka uraqin sarnaqki ukanaka; ukatsti phisqhïr urux uma taypin sarnaqki ukanaka.
2 Adanasti taqeniruw sutinakapat sutip uchäna, sutipasti sutip uñt'ayarakïna.
3 Uka phesqa urunakanjja, Adanajj taqe ukanak uñjäna, chacha warmi, aka oraqen utjki uka kasta, ukampis sapakïskänwa, janiw khiti yanapis jupatak jikjjatkänti.
4 Tatitojj sapjjetuwa: 'Janiw walïkiti chachan sapakïñapa, jupatak mä yanapiri lurapjjañäni' sasa.
5 Ucat Tatitu Diosasajj mä jach'a ikt'ayäna, jupasti ikiyäna, ukat warmitakejj costillanakapat mä costilla apthapïna, uka costillajj costillanakapatjja, warmin qalltatapawa, uka lantisti jañchiruw sayt'ayäna, ukat warmiruw sayt'ayäna.
6 Ukat Adanarux ikiñat sartayäna ukat sartasax suxta uruw sartasïna, ukat juparuw irpäna, ukat uñt'arakïnwa, ukat akham sänwa: 'Jichhax akax ch'akhanakajan ch'akhapawa, jañchijat jañchijarakiwa; jupasti [nayan] warmija satäniwa; chachapat apsutätap layku' sasa.
7 Ukatwa chacha warmix mayakïpxani, ukatwa mä chachax awkiparu taykaparu jaytanukuni, ukatsti warmipampi mayachasipxani, ukat mä sapa jañchikïpxani.
8 Nayrïr semananjja Adanajj lurasïna, costillapa - warmipasa: payïr semananjja juparuw uñacht'ayäna, ukatwa mä chachajj paqallq urunak q'añuchatäñapa, mä warmirojj pä kuti paqallq uru.
9 Adanax pusi tunka uruw kawkhantï luratäkän uka uraqin sarnaqäna, ukat Edén huertaruw yapuchañataki, uywañataki irpapxta, ukampis warmiparux llätunk tunk uruw irpanipxäna, uka qhipatsti Edén huertaruw mantäna.
10 Ukatwa alajjpachankir tablanakanjja, wawanïki uka warmitjja, akham siwa: 'Chacha wawachasi ukhajja, paqallq uruw q'añuchatäñapa, nayrïr semananjja, kimsa tunka kimsan uruw q'omachasiñatak wilapan qheparani, janirakiw kuna qollan yänakarus llamkt'añapäkiti, janirakiw qollan utar mantañapäkiti, uka urunak phoqañapkama kamachi) chacha wawaru uñtasita.
11 Warmi wawax pä semanaw q'añuchatäñapa, nayrïr pä semananakaparjama, suxta tunka suxtani uru wilampi q'umachatäñapataki, llätunk tunka urunakkamaw q'añuchatäni' sasa.
12 Uka llätunk tunka urunak tukuyatatsti, Edén huertaruw irpapxta, uka huertax taqi aka uraqit sipan juk'amp qullanawa, ukan ayruntat quqanakax qullanawa.
13 Ukhamasti, khititix mä chacha jan ukax mä warmi wawanïki ukax kamachirjamaw utt'ayasïna: janiw kuna qullan yänakarus llamkt'añapakiti, janirakiw qullan chiqarus mantañapakiti, uka urunakax chacha jan ukax warmi wawax phuqhasiñapataki.

14 Akax Israel markatak qillqatänwa, taqi urunak phuqhapxañapataki.
15 Nayrïr semananjja, [1-7 AM] Adanampi esposapampejj paqallq maraw Edén huertan yapuchasipkäna, uñjapjjarakïna, juparojj trabajo churapjjarakta, taqe kunatï yapuchañatak wakiski uk lurañapatakiw yatichapjjarakta.
16 Ukatsti (huerta) yapuchasïna, q'ala jan isinïkchïnsa, janiw yatkänti, janirakiw p'inqaskänti, jamach'inakatsa, uywanakatsa, uywanakatsa jardinar jark'aqäna, ukatsti achunakapsa apthapisin manq'äna, ukat qhipharkir yänaksa jupataki, warmipatakis maysar apanukurakïnwa [kunatï uñjaskäna uk apanukurakïnwa].
17 Uka paqallq mara tukuyatatsti, paqallq maraw tukuyxäna, [8 AM] ukat payïr phaxsinxa, tunka paqallqu uru (phaxsi) urunxa, katarix warmir jak'achasisin jak'achasisin katarix warmirux sänwa: '¿Diosax jumarux akham sasma: 'Janiw huertan taqpach quqanakat manq'apxätati?' sasa.
18 Ukat akham sarakïnwa: 'Huertan utjki uka qoqanakan achunakapatjja, Diosajj sapjjetuwa: 'Manq'apjjam' sasa. ukampis huertan chika taypinkir quqan achupatxa Diosax sapxistuwa: "Janiw uka quqan achupat manq'apkätati, janirakiw llamkt'apkätati, jan jiwapxañamataki'" sasa.
19 Kataristi warmirux sänwa: 'Janiw chiqpachapun jiwkätati, Diosax yatiwa, kuna urutix uka quqan manq'apkäta uka urux nayranakamax jist'aratäniwa, diosanakar uñtataw uñjasipxäta, askimpi jan walimpi uñt'apxarakïta' sasa.
20 Warmisti uka quqan suma uñnaqap uñjäna, suma achupax manq'añatakis wali sumarakïnwa, ukatsti uka quqa apthapisin manq'äna.
21 Uka warmix nayrïr kutix higo laphinakampi p'inqachasiñap imt'asinx Adanaruw manq'añ churäna, nayranakapas jist'aratäxänwa, jupax q'ala jan isinïtap uñjäna.
22 Ukatsti higo laphinak aptasin sawuyäna, ukat mä delantal lurarakïna, ukat ,p'inqachäwip imt'äna.
23 Diosax katariruw ñanqhachäna, wiñayatakiw uka katarix colerasïna . . .
24 Uka warmisti wali coleratänwa, katarin arupar ist'asa, manq'asitap layku. ukat Jupajj akham sänwa: 'Llakinakamsa, t'aqhesiñanakamsa walpun jiljjattayarakï, llakisiñampiw wawanïyäta, chachamaruw kutt'jjäta, jupaw jumar apnaqarakïtam' sasa.
25 Ukat Adanar akham sarakïnwa: ' Warmiman arupar ist'atamat, kawkïr quqat jan manq'añamataki sisksma uka quqan achupat manq'antatam layku, uraqix maldecitäpan, ch'aphinakampi, ch'aphinakampi, ch'aphinakampi, ch'aphinakampi, ukatsti t'ant'amxa ajanuman ch'uñumpiw manq'antäta, ukat kutt'añkamaw t'ant'am manq'äta uraqpacharu, kawkhantix jumax apsutäkta uka uraqiru; jumasti aka oraqekïtawa, aka oraqeruw kutt'arakïta' sasa.
26 Jupanakatakix ñik'ut ch'akhanak luratayna, isimp isthapt'ayasa, Edén Huertat khithatayna.
27 Adanajj Huertat mistunkäna uka urujja, mä suma q'apkir qollqempiw mä ofrenda, incienso, galbano, estacte, suma q'apkir qollanak churarakïna, alwajj inti jalsunjja, p'inqachasiñap imt'käna uka urutpachwa.
28 Uka urux taqi uywanakan lakapasa, uywanakana, jamach'inakan lakapax jist'antatäxänwa, sarnaqir jaqinakan lakapax jist'antatäxänwa, taqiniw jan parlxapxänti.
29 Edén huertatsti Edén huertan utjkäna uka jañchinak khithäna, taqi jañchinakax kunayman kasta, uñnaqanakaparjamaw jupanakatak lurat chiqanakar ch'iqiyatäpxäna.
30 Adan saparukiw p'inqachasiñap imt'añatak churäna, taqe animalanakatsa, uywanakatsa.
31 Ukatwa alajjpachankir tablanakanjja, Leyin taripäwip yatipirinakarojj p'eqt'asiñap imt'apjjañapa, jan judiöpkis ukanakajj jan imt'asiñapatakiw siski.
32 Pusïr phajjsin machaq phajjsejj purinkäna ukhajja, Adán chachampi esposapampejj Edén huertat mistupjjäna, ukatsti Elda oraqenwa jakapjjäna, kawkhantï luratäpkäna uka oraqenjja.
33 Adanasti warmiparux Eva sutimpiw sutichäna.
34 Nayrïr Jubileo urukamasti janiw mä yuqall wawanïpkänti, [8 AM] uka qhipatsti jupaw uñt'äna.
35 Ukatsti Edén huertan yatichapkäna ukhamarjamaw uka oraq yapuchäna.

4 JAQTHAPI

1 Ukat kimsïr semanan payïr jubileon [64-70 AM] Cain chacharuw ususïna, pusi uru [71-77 AM] Abel wawaruw ususïna, phisqhïr uru [78-84 AM] Âwân phuchhaparuw ususïna.
2 Ukat kimsïr jubileon nayrïr (mara) [99-105 AM], Cainax Abelar jiwayäna, kunatix (Diosax) Abelan sacrificiop katuqäna, ukat Cainan waxt'äwip janiw katuqkänti.
3 Jesusasti pampan jiwayäna, wilapasti oraqet alaxpachar arnaqasïna.
4 Tatitusti Cainarux Abel laykux tuqinuqäna, jupar jiwayatap layku.
5 Alaxpachankir tablanakanxa akham qillqatänwa: 'Maldecitawa ,khititix jaqi masipar sallqjañapa, taqi uñjirinakasa ist'irinakapas sapxpan: 'Ukhamäpan' sasa. ukat khititix uñjki ukat jan yatiyki ukax maynir uñtasit maldecitäpan' sasa.
6 Ukatwa Dios Tatitusan nayraqatapar jutktan ukhajj alajjpachansa, akapachansa, qhanansa, ch'amakansa, taqe cheqansa kuna juchanaktï luraski ukanak yatiyapjjta.
7 Adanampi warmipampisti pusi semanaw Abelat jachapxäna, [99-127 AM] ukat phisqhïr semanan pusi mara [130 AM] kusisipxäna, Adanax warmiparuw wasitat uñt'äna, ukat mä yuqall wawa wawachasïna, ukatsti Set sutimpiw sutichäna; kunattix akham sänwa: 'DIOSAX Abel lantiw payïr jatha aka uraqin utt'ayistu' sasa. Cainajj jupar jiwayänwa' sasa.
8 Ukat suxta semanan [134-40 AM] Azûrâ phuchhaparuw yuritayna.
9 Cainax kullakaparuw warmipäñapatak casarasïna, ukat pusi mara tukuyaruw Enoc wawachasitayna. [190-196 AM] Ukat phisqhïr jubileo nayrïr semanan nayrïr marapanxa, [197 AM] utanakaw aka uraqin lurasïna, ukat Cainax mä marka lurarakïna, ukat Enoc yuqapan sutipampiw suticharakïna.
10 Adanasti Eva warmiparuw uñt'äna, jupasti llätunka yoqall wawanïrakïnwa.
11 Ukat phisqhïr semanan phisqhïr jubileo [225-31 AM] Set chachax Azûrâ kullakaparux warmipäñapatakiw irpxaruwayäna, ukat pusir (suxta semanan) [235 AM] Enós wawaparuw yuritayna.

12 Jupasti Tatitun sutip aka oraqen art’asiñ qalltäna.
13 Kimsïr semanan paqallqüri jubileo urunxa [309-15 AM] Enós chachax Nôâm kullakaparux warmipäñapatakiw jaqichasïna, ukat phisqhïr semanan kimsïr maran mä yuqall wawa wawachasïna, ukatsti Kenan sutimpiw sutichäna.
14 Ukat llätunk jubileo tukuyatat [325, 386-3992 AM] Kenán kullakax Mûalêlêth kullakaparux warmipäñapatakiw irpxaruwayäna, ukat jupax mä yuqall wawaruw yuritayna, llätunk jubileo urunxa, nayrïr semananxa, aka semanan kimsïr marana, [395 AM] ukat jupax Mahalalel sutimpiw sutichäna.
15 Tunka uru jubileo urun payïr semanan [449-55 AM] Mahalalel chachax DinaH warmiparuw casarasïna, jupasti Baraquiel awkipan jilapan phuchapänwa, ukat kimsïr semananxa mä yuqall wawa wawachasïna, suxta marani, [461 AM] ukat Jared sutimpiw sutichäna, kunattix Tatitun angelanakapax aka uraqiruw saraqanïna, khitinakatix Jaqenakan wawanakapar yatichañataki, ukhamarak aka uraqin taripäwi, chiqapar sarnaqañ lurapxañapataki, uñjirinaka sasaw sutichapxi.
16 Ukat tunka mayan jubileo [512-18 AM] Jared chachax mä warmimpiw jaqichasïna, jupax Baraka satänwa, jupax Râsûjâl sat awkipan jilapan phuchapänwa, aka jubileo pusi semananxa, [522 AM] ukat phisqhïr semananxa, pusi mara jubileo urunxa, mä yuqall wawa wawachasïna Enoc.
17 Jupaw aka oraqen yurir jaqinak taypin nayrïrixa, qillqañ yatiqiri, yatiñanaka, yatiñanaka, alaxpachan chimpunakapsa mä libron phaxsinakapjamaw qillqt'äna, ukhamat jaqinakax sapa phaxsinakan pachanakap yatipxañapataki.
18 Jupaw nayraqat mä arst'äw qillqäna, ukatsti jaqin wawanakaparux aka uraqin wawanakap taypin yatiyäna, ukat jubileo semananak uñt'ayarakïna, ukat maranakan urunak uñt'ayarakïna, phaxsinakarus uñt'ayarakïna, sábado urunakarus uñt'ayarakïna.
19 Kunatix utjkäna, kunanakas utjkani ukxa mä visionanwa uñjäna, kunjämtix jaqin wawanakaparux taripañ urukamaw paskani ukhama. taqi kunsa uñjäna, amuyt'arakïna, ukatsti arst'äwip qillqäna, ukatsti taqi jaqin wawanakapataki, wawanakapatakis uka arunak aka uraqir ucharakïna.
20 Tunka payan jubileo urunxa, [582-88] paqallqu semananxa, mä warmimpiw jaqichasïna, jupasti Edna satänwa, jupax Danel chachan phuchapänwa, awkipan jilapan phuchapänwa, ukat suxta maraw aka semananxa [587 AM] mä yuqall wawa wawachasïna, jupasti Matusaléna sasaw sutichäna.
21 Jupajj Diosan angelanakapamp chikaw uka sojjta maranakan jakasïna, jupanakasti taqe kunatï aka oraqen utjki, alajjpachansa utjki ukanak uñacht’ayapjjäna, Intin apnaqäwipsa, jupajj taqe kunwa qellqäna.
22 Ucatsti uñjirinakaruw qhanañchäna, jupanakajj jaqenakan phuchanakapamp chikaw juchachasipjjäna. kunatix jupanakax mayacht’asiñ qalltapxäna, q’añuchatäñataki, jaqinakan phuchhanakapampi, ukat Enoc chachax taqiniruw (jupanakat) qhanañchäna.
23 Ucatsti jaken wawanaca taypit apatäna, ucatsti jach’a jach’a tukuñampi, jach’añchäwimp Edén huertaruw irpapjjta, ucat uñjapjjam, jupajj akapachan juchañchatäñapsa, taripatäñapsa, jaken wawanakapan taqe jan wali luräwinakapsa qillqäna.
24 Uka laykusti (Diosax) Uma jalsu umax taqpach Edén uraqiruw puriyäna; Ucansti mä unañchaw uñt'ayatäna, ukhamarak taqi jaqin wawanakap contra arsuñapataki, juchañchatäñ urukamaw taqi luratanakap uñt'ayañapataki.
25 Ukatsti qullan utan inciensop phichhantarakïna, Tatitun nayraqatapan wali suma q'apkir q'apkir qullanaka.
26 Tatitux aka uraqin pusi chiqanakaniwa, Edén Huerta, Inti jalsu tuqinkir qullu, ukat aka qullun jichhürunakan jakasktaxa, Sinaí qullu, Sión qullu (uka qullunakax) machaq luratanakan qullanat uñjatäniwa, ukhamat aka uraqi qullanäñapataki. uka tuqiw aka uraqix taqi (juchanakapat) ukat q’añu kankañapatsa qullanatäxani, akapachan generacionanakapakama.
27 Tunka pusini jubileo urunxa, Matusalénax mä warmimpiw jaqichasïna, jupasti Edna satänwa, jupasti Azrial chachan phuchapänwa, jupax awkipan jilapan phuchapänwa, kimsïr semananxa, aka semanan nayrïr marapanxa, [701-7 AM] mä yuqall wawa wawachasïna, Lamec sutimpiw suticharakïna.
28 Tunka phisqhan jubileo urunxa, kimsïr semananxa Lamec chachax mä warmimpiw jaqichasïna, uka warmisti Betenos satänwa, jupasti Baraquiil chachan phuchapänwa, awkipan jilapan phuchapänwa, uka semananxa mä yuqall wawa wawachasïna, jupasti Noé sutimpiw sutichäna, akham sasa: ‘Akax llakisiñajataki, taqi luratanakajataki, Tatitux maldecit uraqit chuymacht’itu’ sasa.
29 Tunka llätunkani jubileo uru tukuyatatsti, suxta mara paqallqu semananxa, Adanax jiwxänwa, taqi yuqanakapasti lurat uraqiruw imt’apxäna, ukat jupaw nayrïr uraqir imt’atäxäna.
30 Juparusti paqallq tunka maraw waranq marat pist'äna. kunatix waranqa marax mä urux alaxpachan qhanañchäwiparjamawa ukat ukatwa yatiñ quqat qillqatänxa: ‘Kuna urutix uka ququt manq’apkäta uka urux jiwapxätawa’. Uka laykuw jupax aka urun maranakap jan tukuykänti; kunattix uka pachanwa jiwxäna.
31 Jubileo uru tukuyatatsti, uka pachpa maranwa Cain chacharux jiwayapxäna; kunatix utapax jupar jaquntatäxänwa ukat jupax utap taypin jiwxäna, ukat qalanakamp jiwayataw uñjasïna; Abelarux mä qalampiw jiwayatayna, mä qalampiw aski taripäwin jiwayatäna.
32 Ukatwa alaxpachankir tablanakan utt’ayatäna: Maynix jaqi masipar jiwayki uka instrumentompiw jiwayatäni. kunjämtix usuchjawayki ukhamarjamaw jupanakarux uñjapxarakini’ sasa.
33 Pä tunka phisqhani [1205 AM] jubileo urunxa Noé chachax mä warmimpiw jaqichasïna, sutipax ‘Emzârâ, Râkê’êl phuchhapa, awkipan jilapan phuchapänwa, phisqhïr semanan [1207 AM], kimsïr marasti Sem wawachasitayna, phisqhïr mara [1209]. AM] jupax Ham wawaruw yuritayna, ukat nayrïr marax suxta semanan [1212 AM] Jafet wawaruw yuritayna.

5 JAQTHAPI

1 Kunapachatix jaqin wawanakapax aka uraqin waljaptañ qalltapxäna, phuchhanakapas yuripxäna, Diosan angelanakapax aka jubileo maran mä mara uñjapxäna, uñch'ukiñatakix wali sumapunïnwa. ucat jupanacajj taqe khitinakarutï ajllipkäna ukanakatwa warminak

casarasipjjäna, jupanacarojj yoqall wawanïpjjänwa, jach'a jaqenakäpjjänwa.
2 Ukatsti jan wali lurañanakax aka uraqin jilxattawayxäna ukat taqi jañchinakax thakip q'añuchapxäna, jaqinakjama, uywanaka, uywanaka, jamach'inakasa, taqi kunatix aka uraqin sarnaqapki ukanakasa -taqiniw thakinakapsa, kamachinakapsa q'añuchapxäna, ukat maynit maynikamaw manq'antañ qalltapxäna, ukat jan wali lurañanakax aka uraqin jilxattawayxäna, taqi jaqinakan amuyunakapan (ukax) ukham jan walix sapüruw jilxattawayi.
3 Ucat Diosajj aka orake uñnaqt'asinjja, q'añuchatätap uñjäna, taqe jañchin jaqenakas jan walinak lurapjjäna, taqe khitinakatï aka oraqenkapki ukanakas jupa nayraqatan kunayman jan walinakwa lurapjjarakïna.
4 Ucatsti sänwa: "Jaqerusa, taqe jañchinakarus tukjarakïwa, kawkïr oraqtï lurawayki uka oraqenjja.
5 Noé chachasti Tatitun nayraqatapan khuyapayasiñap jikxatäna.
6 Uraqir khitankäna uka angelanakarux walpun colerasïna, ukat taqi apnaqäwipat saphitpach apsuñapatakiw kamachi churäna, ukat aka uraqi manqharuw chinuntapxañajatakiw mayïna, ukat uñjapxam, jupanak taypin chinuntat uñjasipxam, ukat yaqhachatäpxiwa.
7 Yuqanakaparux nayraqatapat mä kamachiw mistunïna, espadampi jawq'jatäpxañapataki, alaxpach manqhat jaqunukutapxañapataki.
8 Ukat Jupajj akham sänwa: 'Ajayujjajj janiw sapa kuti jaqen utjkaniti; Jupanakasti jañchinïpxiwa, patak pä tunka maranakaniwa'.
9 Ukatsti espadap jupanak taypir khitäna, sapa mayni jaqi masipar jiwayapxañapataki, jupanakkamasti jiwayañ qalltapxäna, taqiniw espadampi liwxatasin aka uraqit t'unjatäpxañapkama.
10 Ucat awkinacapajj (t'unjatäpjjatapa) yatjjatatäpjjänwa, uca qhepatsti wiñayatakiw aka oraq manqhan chinuntatäpjjäna, jach'a juchañchatäñ urukama, kunapachatï Tatitun nayraqatapan thakinakapsa, luräwinakapsa q'al tukjapki ukanakar taripatäñapkama.
11 Ucat jupajj taqeniruw kawkhantï jakapkäna ukanakat t'unjäna, janiw khitis jupanakat qheparkänti, juparojj janiw taqe jan wali luräwinakaparjam taripkänti.
12 Taqi luratanakapatakix mä machaq chiqaparuw tukuyäna, ukhamat jan wiñayatak taqi luratanakapan juchar purt'asipxañapataki, jan ukasti sapa mayniw aski jaqinakäpxañapataki.
13 Taqinin taripäwipax alaxpachankir tablanakan chiqapar uñjataw utt'ayata, qillqatäxiwa -jan ukax (juchañchäwi) taqi khitinakatix sarapxañapataki wakicht'at thakhit sarxapki ukanakaru; janitix ukan sarnaqapkanixa, taripäwix taqi luratanakataki, taqi kastataki qillqatäxiwa.
14 Alaxpachansa, aka uraqinsa, qhanansa, ch'amakansa, Seol ukansa, manqhansa, ch'amaka chiqansa (janiw juchañchatäkiti) janiw kunas utjkiti; ukat taqi taripäwinakapax ordenat, qillqat, grabado ukhamawa.
15 Taqi kunat Jupaw taripini,jach'a jaqinakarux jach'a kankañaparjama, jisk'a jaqirus jisk'a kankañaparjama, sapa mayniru thakiparjama.
16 Jupajj janiw khitirus (maynin) uñjkaniti, janirakiw khititï churäwinak katoqkaniti, sapa mayniru juchañchañaw sischi ukhajja, maynitï aka oraqen utjki ukanak churaspa ukhajja, janiw kuna churäwinakarus ni jaqerus (maynin) uñjkaniti, janirakiw amparapansa kuns katoqkaniti, kunattejj jupajj cheqapar juezawa.
17 Israelan wawanakapatjja, mä arunjja akham qellqatawa: "Jupatejj cheqapar sarnaqasin jupar kutt'apjjani ukhajja, Jupajj taqe juchanakapwa pampachani, taqe juchanakapsa perdonarakiniwa" sasa.
18 Qellqatat utt'ayatarakiwa, sapa mara mä kutikiw taqe juchanakapat jitheqtirinakarojj khuyapt'ayasini.
19 Janïr Uma Juicio janïr purinkipan sarnaqäwinakapsa, amuyunakapsa q'añuchapkäna ukanakatjja, janiw khitinsa katoqatäkänti, jan ukasti Noé sapakiw katoqatäjjäna. kunattix jupan jaqipax yuqanakap layku katuqatäna, jupanakarux (Diosax) jupa laykux uma jalsu umat qhispiyäna; Chuymapax taqi thakhinakapan chiqapar uñjatäna, kunjämtix jupat siskatayna ukhamarjama, janirakiw kunatï jupatak utt'ayatäkän ukat jithiqtkänti.
20 Tatitux taqi kunatix aka uraqin utjki ukanak t'unjä sasaw säna, jaqinakaru, uywanakaru, uywanakaru, jamach'inakaru, aka uraqin sarnaqir jaqinakarusa. Ukatsti Noé chacharuw mä arca lurañapatak mayïna, ukhamat uma jalsut qhespiyañataki.
21 Noé chachax arca luräna, kunjamtï siskän ukhamarjama, pä tunka paqallqun jubileo urunxa, phisqhïr maran phisqhïr semanan (nayrïr phaxsin machaq phaxsina). [1307 AM] ukax mä juk'a pachanakanwa.
22 Ukatsti suxta (1308 AM] payïr phaxsi, payïr phaxsin machaq phaxsi, tunka suxtan urukamaw mantäna; Jupasti, taqi kuntix jupar apanipkayätan ukanakxa, tunka paqallqun jayp'urux anqat jist'antayäna.
23 Tatitux alaxpachan paqallq uma jalsu punkunakap jist'aräna, jach'a manqha phuch'unakan lakanakap jist'ararakïna, paqallq laka.
24 Uma jalsu punkunakax pusi tunka uru, pusi tunka arumaw alaxpachat umax warantañ qalltäna, manqhankir phuch'unakax umaw jalsuwayxäna, uraqpachan umamp phuqhantat uñjasiñkama.
25 Umajj oraqjjaruw jiljjattäna: Umajj tunka pheskani metronak taqe jach'a qollunakat jiljjattäna, Arcajj oraqet jiljjattäna, uma patjjarojj sarawayjjänwa.
26 Umasti phesqa phajjsi - patak pheska tunka uruw aka oraqjjar purïna.
27 Uca arcajj sarasinjja, Lubar sat qollu pataruw samart'äna, uka qollujj Ararat sat qollunakat maynïriwa.
28 Ukat (machaq phajjsinjja) pusi phajjsinjja, jach'a manqhankir uma phuch'unakajj jist'antatäjjänwa, alajjpachan uma jalsu punkunakapas jark'antatäjjänwa; Paqallqu phaxsin machaq phaxsisti, aka uraqin manqha ch'amakan taqpach lakanakapax jist'aratäxänwa, umax manqha manqharuw saraqañ qalltäna.
29 Tunka phajjsin machaq phajjsinjja, qollunakan p'eqenakapaw uñjasïna, nayrïr phajjsin machaq phajjsinjja, aka oraqejj uñjasirakïnwa.
30 Umanakax phisqhïr semanan paqallq mara [1309 AM] uraqit chhaqtawayxäna, tunka paqallqun urux payïr phaxsinx uraqix wañt'xänwa.
31 Pä tunka paqallqun urunak saraqataruw arca jist'aräna, ukatsti uywanaka, uywanaka, jamach'inaka, taqi kuna sarnaqir yänak khithäna.

6 JAQTHAPI

1 Kimsïr phajjsin machaq phajjsinjja, Arcat mistusaw uka qollun mä altar lurayäna.
2 Uraq layku pampachañwa luräna, mä cabrito aptasin wilapampiw taqi aka uraqin juchanakapat pampachäna. taqe kunatï ukan utjkäna ukanakajj t'unjatäjjänwa, Noé chachampi chika arcankir jaqenakat sipansa.
3 Uka lik'i altararuw uchäna, ukatsti mä vaca, mä cabrito, mä oveja, mä cabrito, mä juk'a, mä tortuga, mä paloman yuqall wawap apthapïna, ukatsti mä nakt'at sacrificio altar patxar ucharakïna, ukatsti mä wilañchaw aceitempi ch'allt'at warxatäna, ukatsti vinompi, inciensompiw taqi kunar ch'allt'äna sartasipxam, Tatitun nayraqatapan katuqatäpxam.
4 Tatitux suma q'aphir mukt'ayäna, ukat mä arust'äwiw jupamp luräna, jan mayamp umax aka uraqi t'unjañapataki; uraqpachan jatha pachasa, yapu apthapiñ urunakax janipuniw tukuskaniti; thaya, junt'u, ukat jallupacha, juyphi pacha, ukat urus arumas janiw mayjt'ayañapäkiti, janirakiw wiñayatakis jaytañapäkiti.
5 'Jumanakasti, aka oraqen jilxattapxam, waljanipxarakim, mä bendicionäpxarakim. Jumanakar axsarañamsa, jumar axsarañamsa, taqi kunatix aka uraqin utjki ukat qutan utjki ukanakaruw ch'amañchä.
6 Nayasti jumanacarojj taqe uywanaca, taqe ch'iwinïqui ucanaca, taqe kunatï aka oraqen sarnaqki ukanak churapjjsma, uma taypinkir chawllanaka, taqe kunsa manq'añatakejj churapjjsma. ch'uxña qullanakjama, taqi kuns manq'añ churapxta.
7 Janchi, jakañampi, wilampi, janiw manq'apkätati. taqe jañchin jakañapajj wilapankiwa, ukhamat jakañanakamat wilamajj jan mayitäñapataki. Sapa jaqin amparapanwa, taqi (uywanakan) amparapanwa jaqin wilap mayirakï.
8 Khititejj jaqen wilap jaqempi warjjatki ukajja, wilapaw wartatäni, Diosar uñtasitaw Jupajj jaqer tukuyäna.
9 Jumanakasti jilxattapxam, aka uraqin waljaptapxam' sasa. "
11 Ucatwa jupajj sistamjja, aka phajjsinjja, mä juramentompi israelitanakampiw qollun mä arust'äwi luräta, ukat Tatitojj jupanakamp wiñayatak lurkäna uka arust'äwin taqe arunak layku, wilamp warjjatañamataki.
12 Aka qhanañchäwix jumanakat qillqatäxiwa, sapüru phuqapxañamataki, ukhamat jan kuna urus uywanakan wilapsa, jamach'inakan wilapsa, jamach'inakan wilapsa, uywanakan wilapsa jan manq'apxañamataki, ukat khititix uywanakan wilapsa, uywanakan wilapsa, jan ukax jamach'inakan wilapsa aka Uraqin manq'kchixa, jupampi wawanakapampix uka uraqit saphit apsutäpxani.
13 Jumasti israelitanakarux wila jan manq'apxamti, ukhamat sutinakapasa, wawanakapasa Tatitu Diosasa nayraqatan sapüru uñstañapataki.
14 Uka kamachix janiw mä urux tukuskiti, wiñayatakiw uka kamachix utji. Jupanakasti wiñaykamaw uk phuqapxani, ukhamat altar nayraqatan wilampi jumanak laykux achikt'asipxañapataki. sapa uru, alwa pachasa, jayp'u pachasa, Tatitun nayraqatapan wiñayatakiw juman layku pampachatäñ thaqhapxani, ukhamat jan saphitpach chhaqtayatäpxañapataki.
15 Ukat Noé chacharusa yoqanakaparus mä señal churäna, ukhamat jan mayamp aka oraqen umajj jutjjaniñapataki.
16 Jupax arcop qinayaruw uchatayna, wiñay arust'äwin chimpupataki, ukhamat aka uraqin jan mayamp umax jutañapataki, ukhamat aka uraqin taqi urunak t'unjañataki.
17 Ukatwa alaxpachankir tablanakan qillqatäski: sapa mara mä kuti aka phaxsin mä kuti semananak amtapxañapataki, ukhamat arust'äwip machaqar tukuyañataki.
18 Taqi aka phunchhäwix alaxpachan lurasïna, Noé chachan urunakapakama -pä tunka suxtani jubileo ukat phisqa semana maranaka [1309-1659 AM]: ukat Noé chachampi yuqanakapampix paqallq jubileo ukat mä semana maraw amtapxäna, Noé chachan jiwañapkama, Noé chachan jiwatapat yuqanakapax jiwarapxäna, Abrahaman urunakakama. ukatsti wila manq'apxi.
19 Ucampis Abrahanajj ucjja ist'änwa, Isaacampi, Jacobampi, wawanacapampejj jumanacaw ucjja amtapjjäna, uca urunacasti israelitanacajj armasipjjaraquïnwa, jumanacajj aka qollun machaq amtapcañcama.
20 Ukatsti israelitanakarux aka phunchhäw amtapxam, taqi wawanakapan mä kamachi amtapxañapataki.
21 Uka fiestajj semananakan fiestapawa, nayrïr achunak katoqañ fiestawa, aka fiestajj pä kastawa, pä kastawa.
22 Nayajj nayrïr Ley libron qellqt'askta, kunatejj jumatak qellqawaykta uka libronjja, marat mä uruw amtañama, ukat sacrificionakapsa qhanañcharaksma, ukhamat israelitanakajj amtapjjañapataki, ukat aka phajjsinjja, sapa maraw mä uru amtapjjañapäna.
23 Nayrïr phaxsin machaq phaxsi, pusi phaxsi machaq phaxsi, paqallqu phaxsin machaq phaxsi, tunka phaxsi machaq phaxsi, urunakax pusi jaljaruw amtasi. Ukanakax qillqatäxiwa ukat wiñayatak mä qhanañchäwjam utt'ayatarakiwa.
24 Noé chachasti wiñayatakiw uka fiestanak utt'ayäna, ukhamat jupar amtañataki.
25 Nayrïr phajjsin machaq phajjsinjja, jupatakejj mä arca lurañapatakiw jawsapjjäna, uka (urojj) oraqejj wañt'jjänwa, ukatsti arca jist'arasaw oraq uñjäna.
26 Pusïr phajjsin machaq phajjsinjja, manqha manqha manqhankir lakanakajj jist'antatäjjänwa. Paqallqu phajjsin machaq phajjsinjja, oraqen manqha ch'amakan lakanakapaw jist'arasïna, umajj uka manqharuw saraqanïna.
27 Tunka phajjsin machaq phajjsinjja, qollunakan p'eqenakapaw uñjasïna, Noé chachasti wal kusisïna.
28 Uca laycuw jupanacarojj wiñayatak amtañatak fiestanakjam utt'ayäna, ukhamatwa jupanakajj utt'ayatäpjje.
29 Alaxpachankir tablanakar uchapxäna, sapa maynix tunka kimsan semananïpxänwa. maynit maynikama (pasa) jupanakan amtañataki, nayrïrit payïrkama, ukat payïrit kimsïrkama, kimsïrit pusirkama.
30 Kamachin urunakapax pä phisqa tunka semananakanïniwa, ukat (ukanakax) mara tukuykamaw tukuyani. Ukhamatwa alaxpachankir tablanakan grabata ukat ordenata.
31 Janiw mä maratakis jan ukax marat mararus (aka kamachi) jan yäqañax utjkiti.
32 Ukat israelitanakarux kamachim aka jakthapitarjam maranak phuqhapxañapataki- kimsa patak suxta tunk pusini urunak, ukat (ukanakax) mä phuqhat maraw tukuni, ukat jupanakax janiw pachap urunakapatsa, fiestanakapatsa ch'axwapkaniti; Taqe kunas jupanakan arsutaparjamaw t'unjatäni, janirakiw kuna urus jaytanukupkaniti, janirakiw kuna jach'a phunchhäwirus ch'axwapkaniti.

33 Ukampis jupanakax jan yäqapkani ukat kamachiparjam jan phuqhapkani ukhaxa, taqi pachanakap mayjt'ayapxani ukat maranakax aka (orden) ukanx jaqunukutaw uñjasipxani, [ukatsti pachanak mayjt'ayapxani, maranakax jaqunukutaw uñjasipxani] ukat ordenanzanakapsa janiw yäqapkaniti.
34 Taqi israelitanakax armasipxaniwa, janirakiw maranakan thakip jikxatapkaniti, machaq phaxsinaka, pachanaka, sábado urunak armasipxaniwa.
35 Nayajj yattwa, jichhat uksarojj yatiyarakïmawa, janiw nayan amtajäkiti; kunatix librox (k'ari) nayan nayrax qillqatänwa, alaxpachan tablanakansti urunak jaljañax utt'ayatawa, ukhamat arust'äwin fiestanakapat armasipxañapataki, jan judiöpkis ukanakan fiestanakaparjam sarnaqapxañapataki, pantjasitanakaparjama, jan yatiñanakapatsa.
36 Kunatix chiqpachapuniw phaxs uñakipapxani -kunjams (ukax) pachanak mayjt'ayi ukat marat mararuw tunka urunak jank'ak mantani.
37 Ukatwa maranakax purinini, kunapachatix jupanakax (ordenar) jan walt'ayapxani, mä axt'at (uru) yatiyañ uru, mä q'añu urusti mä jach'a uru, ukat taqi urunak p'inqachapxani, qullan urux q'añu urumpi, q'añu urux qullan urumpi; Phaxsinakatsa, sábado urunakasa, fiestanakatsa, jubileonakatsa pantjasipxaniwa" sasa.
38 Ukatwa nayajj jupanakar yatiyañamatak mayista, qhanañcharaksma. kunatix jiwatat qhiparux wawanakamax (jupanakarux) jan walt'ayapxani, ukhamat janiw marax kimsa patak suxta tunk pusini urukïkaniti, ukatwa machaq phaxsinaka, pachanaka, samarañ urunaka, fiestanakata pantjasipxani, ukat taqi kasta wilanak taqi kasta aychampi manq'apxani.

7 JAQTHAPI

1 Ukat paqallq semanan nayrïr maran [1317 AM], aka jubileo urunxa, Noé chachax uva yapunak ayruntäna, kawkïr qulluntix arcax samarkäna uka qulluruw yapuchäna, Lubar sutini, Ararat qullunakat maynïri, ukat pusi mara [1320 AM] achunak achuyapxäna, ukat jupax achunakap uñjäna, ukat aka marax paqallq phaxsin apthapirakïna.
2 Ukatsti vino lurasaw mä phukhur uchatayna, ukat phisqhïr marakama, [1321 AM] nayrïr urukama, nayrïr phaxsin machaq phaxsikama.
3 Uka jach'a phunchhäwi urusti wali kusisitaw Tatitur luqtasïna, mä vaca qallumpi, mä urqu ovejampi, paqallq ovejanakampi, sapa mayni mä marani, mä cabritompi, ukhamat jupa pachpataki ukhamarak yuqanakapataki jucha pampachañataki.
4 Ukxarusti nayraqatax cabrito wakichayäna, ukatsti mä juk'a wilapsti altarar ucharakïna, ukatsti taqpach lik'inak altarar ucharakïna, kawkhantï nakt'ayat sacrificio luqtkäna uka altar patxar ucharakïna, vaca, urqu oveja, ovejanaka, ukatsti taqpach aychanakap altar patxar ucharakïna.
5 Ukxarusti taqi waxt'äwinakap aceitempi ch'uqt'ata uchäna, ukatsti vinompiw altarar nayraqat lurt'at ninar ch'allt'äna, ukat altar patxaruw incienso ucharakïna, ukatsti mä suma q'apkir q'apkir q'apkir q'apkir qullampiw makhatarakïna, ukax Tatitu Diosapan wali askiwa.
6 Jupasti wawanakapampix wali kusisitaw uka vinot umapxäna.
7 Jayp'uruw purintäna, ukatsti carpapar mantäna, machantat ikt'asisin ikirïna.
8 Cam chachasti Noé awkipar q'ala jan isin uñjäna, ukatsti mistusaw pä jilanakapar yatiyäna.
9 Ukatsti Sem chachax isi aptasin Jafet jupamp chikaw sartasipxäna, uka isi amparanakapar uchasisin qhipäxar kutt'asax awkipan p'inqachäwip imt'apxäna, ajanunakapas qhipäxar uñtatänwa.
10 Noé chachajj ikiñat sartasinjja, sullka yoqapajj taqe kuntï jupar lurkatayna uk yatïna, ukatwa yoqapar maldecïna, akham sasa: 'Canaán maldecitäpan; jilanakapan esclavopäniwa' sasa.
11 Ukatsti Sem chacharuw bendicïna, akham sarakïnwa: 'Sem chachan Tatit Diosapajj jach'añchatäpan, Canaán chachasti jupan esclavopäniwa' sasa.
12 Diosax Jafet markaruw jach'aptayani, Diosax Sem markan jakañ utapan jakani, Canaán markax jupan esclavopäniwa' sasa.
13 Cam chachasti awkipan sullka yuqapar maldecatap yatïna, wawapar maldecatapat chuym ust'ayasïnwa. Awkipatsa jaljtawayxäna, Cus, Mizraín, Put, Canaán sat yuqanakapampi.
14 Ukatsti mä marka lurayäna, Neelatama'uk warmipan sutipampiw suticharakïna.
15 Jafet chachajj uk uñjasajj jilapatwa envidiasjjäna, jupajj ukhamarakiw mä marka lurayäna, warmipan sutipampiw sutichäna 'Adatanesa' sasa.
16 Sem chachasti Noé awkipamp chikaw jakasïna, jupasti qullu pataruw awkipan jak'apan mä marka utt'ayäna, jupasti Sedequetelebab warmipan sutipampiw suticharakïna.
17 Aka kimsa markanakax Lubar qullu jak'ankiwa; Sedeqetelebab ukax inti jalsu tuqin qullu nayraqatankiwa; ukat Na'eltama'uk ukax sur tuqinkiwa; 'Adatan'esses inti jalant tuqiru.
18 Sem chachan wawanacapasti akanakawa: Elam, Asur, Arpacsad -uka (yuqa) uma jalsut pä mara qhipat yuritayna- Lud, Aram.
19 Jafet chachan wawanakapa: Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mesec, Tiras, jupanakasti Noé chachan wawanakapawa.
20 Ukat pä tunk llatunkani jubileo [1324-1372 AM] Noé chachax yuqanakapan wawanakaparux ordenanzanaka, kamachinaka, ukhamarak taqi taripäwinak uñt'ayañ qalltäna, ukat yuqanakaparuw iwxt'äna chiqapar sarnaqapxañapataki, ukhamarak janchipan p'inqachäwip imt'apxañapataki, ukhamarak Luriripar jach'añchañataki, ukhamarak awki taykapar jach'añchañataki, jaqi masinakapar munasiñataki, ukat almanakapxa q'añu jucha lurañata, q'añu lurañanakatsa, taqi jan wali lurañanakatsa jark'aqapxam.
21 Uka kimsa tuqitwa Uma Juiciox aka Uraqir purintäna, mä arunxa, wachuq jucha luräwinakap layku, uñjirinakan kamachinakapar jan yäqasa, jaqin phuchhanakap arknaqasaw q'añu jucha lurapxäna, taqi kuntix ajllipkän ukanakat warminak casarasipxäna.
22 Jupanakasti nefidim yuqall wawanak yuripxäna, taqiniw jan kikpakïpkänti, maynit maynikamaw manq'antasipxäna, Jach'a jaqinakax nefilo sat jaqiruw jiwayapxäna, nefilo sat jaqinakax Eljo sat jaqiru, Eljo sat jaqinakar jiwayapxäna.

23 Sapa mayniw jan wali lurañatak aljasipxäna, walja wila wartañataki, ukat aka uraqix ñanqha lurañamp phuqhantatänwa.
24 Uka qhipatsti, animalanakampi, jamach'inakampi, taqi aka uraqin sarnaqirinakampi, sarnaqir jaqinakampiw juchachasipxäna.
25 Ucat Tatitojj taqe aka oraqet t'unjäna. luratanakapan jan wali luratapat, aka oraq taypin wila wartatap laykusti taqi kuns t'unjäna.
26 'Ukat qhiparxapxtwa, nayasa, jumanaka, yuqanakaja, taqi kunatix nanakamp chika arcar mantapkäna ukanaka, ukat nayax uñjtwa luratanakam nayraqatajan uñjta, jumanakax janiw chiqapar sarnaqapktati, t'unjañ thakin sarnaqañ qalltapxtaxa, maynit maynikamaw t'aqanuqtapxtaxa, maynit maynikamaw envidiasipxtaxa, ukat (ukhamarakiw) wawanakax sapa maynix jilanakapamp jan sum sarnaqapktati.
27 Nayajj uñjtwa, uñjapjjam saxranacajj jumanacaru, wawanakamarojj (jupanakan) sallqjañ qalltapjjäna, jichhajj jumanaca laycuw ajjsarta, nayan jiwatajat qhepatjja, jumanacajj jaken wilap aka orake warjjatapjjäta, jumanacajj ukhamarakiw aka oraqet tukjatäpjjäta.
28 Khititix jaqin wilap wartki, khititix jañchin wilap manq'ki ukax taqiniw aka uraqit tukjatäni.
29 Janirakiw khitis wila manq'iri, jaqin wilap aka uraqir warxatasin qhiparkaniti, janirakiw khitis alaxpachan jakasiri jathapasa, wawanakapas qhiparxaniti. Sepulturaruw sarapxani, juchañchatäñ chiqaruw saraqani, manqha ch'amakaruw taqiniw mä jach'a jiwañampi apanukupxani.
30 Taqi wilat wilax janiw uñjaskaniti, kuna urutix uywanaksa, uywanakarusa, kunanakatï aka uraqin jalnaqirinakarus jiwayapkäta uka urunakax utjani, ukat aka uraqin wartatanak imt'asaw almanakamar mä suma luräwi lurapxäta.
31 Jumanakax janiw khititix wilamp manq'ki ukar uñtasitäpkätati, jan ukasti amuyasipxam, ukhamat jan khitis wila nayraqatan manq'añapataki, wila imt'asipxam, ukhamat jumanakaru, wawanakamar, taqi jañchinakamp chika yatiyañajataki.
32 Janiw almax jañchin manq'antatäñapäkiti, ukhamat wilamax, ukax jakañamawa, jan khiti jañchitix aka uraqir warxatki ukanakan amparapan mayiñapataki.
33 Aka oraqejj janiw q'omachatäkaniti, wila wartatatjja. kunattix (ukaki) khititix wartawayki ukan wilapampiw aka uraqix q'umachatäni.
34 Jichhasti, wawanakaxa, ist'apxam: taripäwimpi, chiqa kankañampi lurapxam, inas taqi aka uraqin chiqapar yapuchapxañamataki, ukat jach'a kankañapax Diosax nayraqatan jach'ar aptatäpan, jupaw uma jalsu umat qhispiyitu.
35 Jumanakax sarapxätawa, jumanakatakiw markanaka lurapxäta, uka markanakanx taqi kuna achunaksa ayruntapxäta, ukat juk'ampirus taqi achuyiri quqanak ayruntapxäta.
36 Kimsa maraw taqi kunatix manq'atäki ukan achupax jan apthapiskaniti, pusi maratsti achupax qullanjam uñjatäniwa [nayrïr achunak luqtapxarakini], Alaxpachampi, akapachampi, taqi kunsa lurir jach'a Dios nayraqatan katuqatäniwa. Nayrïr vinompi aceitempi (kunjamatix) nayrïr achunakxa Tatitun altarapan walja luqtapxpan, khititix katuqki, ukat kunatï qhiparki ukax Tatitun utapan luqtirinakapax altar katuqir altar nayraqatan manq'apxpan (uka).
37 Phisqhïr maratjja, antutapjjäta, ukhamat cheqapar sarnaqasa, cheqapar antutapjjañamataki, ukhamat cheqapar sarnaqapjjäta, taqe kunatï yapuchapkta ukanakajj sumäpjjaniwa.
38 Enoc, awkiman awkipax Matusalén yuqaparu, Matusalén Lamec yuqaparu, Lamec chachax taqi kuntix nayra awkinakapan sapkäna ukanak yatiyawayitu.
39 Wawanakajja, nayajj mä mandamiento churapjjäma, kunjämtejj Enoc chachajj wawapar nayrïr jubileonakan siskäna ukhama: jakaskasajj paqallqöri wawaparu, yoqapan yoqanakaparojj jiwañapkamaw ewjjt'äna' sasa.

8 JAQTHAPI

1 Pä tunka llätunkani jubileo urunxa, nayrïr semananxa, [1373 AM] qallta semananxa, Arpacsad chachax mä warmimpiw jaqichasïna, jupasti Rasuéja satänwa, jupax Susan phuchapänwa, Elam chachan phuchapänwa, uka semananxa kimsïr mararuw mä yuqall wawa wawachasïna, [1375 AM] ukat Cainam sutimpiw sutichäna.
2 Yuqapax jilsuwayxänwa, awkipax qillqañ yatichäna, ukat mä marka thaqhiriw saräna.
3 Ukatsti mä qillqat jikxatäna, uka qillqat nayra (generacionanakax) qala patxaruw k'uchirt'apxäna, ukat kunatï ukan utjkäna uk ullart'äna, ukat uka qillqat qillqt'äna ukat uka laykux juchacharakïnwa; kunattix uñjirinakan yatichäwipaw utjäna, ukarjamaw intimpi, phaxsimpi, warawaranakampi, alaxpachan taqi chimpunakapan uñacht'äwinakap uñjapxirïna.
4 Jupasti qillqäna, janiw uka tuqit kuns arskänti; Noé chachampi parlañ ajjsaräna, jan uka layku colerasiñapataki.
5 Kimsa tunka jubileo urunxa, [1429 AM] payïr semananxa, nayrïr maratxa, mä warmimpiw jaqichasïna, uka warmisti Melca satänwa, jupasti Madai sat chachan phuchapänwa, Jafet chachan wawapänwa, pusi mara [1432 AM] mä yuqall wawaw yurïna, ukatsti Selá sutimpiw sutichrakïna. Jupajj akham sänwa: 'Cheqpachapuniw nayajj khitanitäjja' sasa.
6 [Pusïr maraw yuritayna], Selax jilsusinx mä warmimpiw jaqichasïna, sutipax Mu'ac satänwa, jupax Kesed awkipan jilapan phuchapänwa, kimsa tunka tunka mayani jubileo urunxa, phisqhïr semananxa, nayrïr mara [1499 AM].
7 Ukat phisqhïr mara [1503 AM] mä yuqall wawa wawachasïna, ukat jupax Eber sutimpiw sutichäna, ukat jupax mä warmimpiw jaqichasïna, jupasti 'Azûrâd satänwa, Nebrod chachan phuchapawa, kimsa tunk payan jubileo urunxa, paqallqu semananxa, kimsïr marakama. [1564 AM] ukax mä juk'a pachanakanwa.
8 Ukat suxta mara [1567 AM] wawax yuritayna, jupasti Peleg sutimpiw sutichatayna; Kunapachatix Noé chachan wawanakapax naskkäna uka urunakax aka uraqiruw jaljañ qalltapxäna, ukatwa Péleg sutimp sutichapxäna.
9 Ukatsti jupanakkamaw jamasat jaljasipxäna, ukatsti Noé chacharuw yatiyapxäna.
10 Kimsa tunk kimsan jubileo qalltan [1569 AM] uraqix kimsaruw jaljasipxäna, Sem, Cam, Jafet, sapa maynin herenciaparjama, nayrïr semanan nayrïr marapanxa, khithatäpkta ukapachax jupanakamp chikäskänwa.

11 Ukatsti wawanakapar jawsasaw jupar jak'achasisin wawanakapampix jak'achasipxäna, ukatsti kimsa yuqanakapar katuntapxañapänwa, ukatsti Noé awkipan amparanakap luqxatasin qillqat apsupxäna.
12 Ukat qillqatanx Sem chachan suertepjam chika uraqiw mistuni, uka uraqix jupatakis yuqanakapatakis wiñay maranakatakiw herenciapjam katuqañapa, Rafa qullu chikatpacha, Tina jawir uma lakat, ukat inti jalant tuqiruw aka jawir taypir saraski, ukat uka jawirax umaruw puriñkamaw jilxattaski manqha ch'amaka, ukat aka jawirax mistu ukat umap Me'at qutaruw warxati, ukat aka jawirax jach'a qutaruw jallu. Taqi kunatix alay toqen utjki ukanakax Jafetankiwa, taqi kunatix aynach tuqin utjki ukanakax Sem ukankiwa.
13 Ukat Karaso markar puriñkamaw jilxattaski: akax laxra manqhankiwa, ukax sur tuqir uñtatawa.
14 Jach'a quta thiyaruw puriraki, chiqa chiqaruw saraski, inti jalant tuqir puriñkama.
15 Ukat aka chiqat aynach tuqirux jach'a qutan lakap tuqir muytasinxa, uma thiyankir jach'a qutan lakaparuw muyunti, ukat inti jalant tuqirux 'Afra sat jawirkamaw puriraki, ukat Gihón jawir umaruw puriñkamaw saraski, ukat Gihón umat aynach tuqirux aka jawir thiyaruw puriraki.
16 Inti jalsu tuqiruw jilxattaski, Edén huertar puriñkama, sur toqeru, [sur toqeru], Edén uraqit inti jalsu toqetsa, inti jalsu toqetsa, Inti jalsu tuqiruw saraski, Rafa sat qullut inti jalsu tuqir puriñkama, ukat Tina jawir lakapkamaw saraqani.
17 Sem chachataki, yuqanakapatakis uka wakt'äwix sorteo tuqiw mistüna, wiñayatakiw uka uraqix wiñayatak katuntatäñapa.
18 Noé chachasti wal kusisïna, Sem chachataki, yoqanakapatakis uka qollqe churatapatjja, profecía arunak lakapamp arskäna ukanaksa amtasirakïnwa. kunattix akham sänwa: 'Sem markan Tatit Diosapax jach'añchatäpan, Tatitux Sem markan jakañapataki' sasa.
19 Edén huertax qullan utapa, Tatitun jakañ utapa, Sinaí qullux wasar chiqan chika taypipa, Sión qullu -aka uraqin ombligo chika taypipawa, uk yatïna: uka kimsax qullan chiqanakar uñtat luratäpxänwa.
20 Ukatsti diosanakan Diosaparuw jach'añchäna, jupaw Tatitun arunakap lakapar uchatayna, Tatiturus wiñayatakiw jach'añchäna.
21 Ucatsti yatjjänwa, mä bendicionampi, mä bendicionampiw Sem chachampiru, yokanakapampejj wiñayatak jutapjjatap yatïna -taqpach Edén orakesa, Wila Lamar qotan taqe oraqepatsa, Inti jalsu toqenkir taqe oraqesa, India markasa, Wila Lamar qotansa, uka qollunakansa, Basán oraqensa, taqpach Líbano oraqesa, Caftur sat islanakarusa, Sanir sat qollunakarusa 'Amana, alay tuqinkir Asur qullunaka, Elam, Asur, Babel, Susan, Maedai qullunaka, Ararat qullunaka, lamar quta thiyankir taqpach uraqinaka, Asur qullunakat alay tuqiru, mä bendicionan jach'a uraqi, taqi kunatix ukan utjki ukanakax wali sumawa.
22 Ukat Cam chachax payïr chiqaw mistüna, Gihón jawir khurkatar aynach tuqir Jardin kupi tuqiru, ukat aynach tuqirux jilxati ukat taqpach nina qullunakar puriñkama, ukat inti jalant tuqirux 'Atel qutaruw puri, inti jalant tuqir puriñkamaw Ma'uk qutar puriñkama -uka (quta) ukaruw taqi kunatix jan t'unjatäki ukax saraqani.
23 Ukatsti alay toqeruw saraski, Gadir sat cheqan muyunakapkama, ukatsti jach'a qotan umapkamaw saraski, Gihón jawir jak'achasiñapkama.
24 Ucat aca orakejj Cam-atak mistunqui uca orakejja, jupa pachpataqui, yokanacapataqui wiñayataqui, wiñayataqui wiñayataqui.
25 Jafet markax Tina jawir khurkatar kimsïr chiqaw mistüna, umax mistki uka chiqat alay tuqiru, ukat inti jalsu tuqirux taqpach Gog uraqiruw puri, ukat inti jalsu tuqinkir taqpach uraqiruw puriraki.
26 Ukat alay tuqirux alay tuqiruw jilxati, ukat Qelt qullunakarux alay tuqiruw jilxati, ukat Ma'uk quta tuqiruw jilxati, ukat Gadir markat inti jalsu tuqirux qutan umax utjki uka chiqakamaw saraski.
27 Ukat Fara markat inti jalant tuqir jak'achasiñapkama ukat 'Aferag uksar kutt'añkama, ukat inti jalsu tuqirux Me'at qutan umakamaw jilxattaski.
28 Ukatx Tina jawir thiyaruw inti jalsu tuqir puri, umax Rafa qullu tuqir jak'achasiñapkama, ukat alay tuqir muyuntañkama.
29 Aka oraqejja, Jafet chachatakisa, yoqanakapatakisa, jupa pachpata, yoqanakapatakisa wiñayatak utjañapänwa. phisqa jach'a islanaka, alay tuqinx mä jach'a uraqi.
30 Ucampis thaya, Cam uraqix junt'ukiwa, Sem uraqix janiw junt'ukiti, janirakiw thayas utjkiti, jan ukasti thayampi junt'umpiw mistu.

9 JAQTHAPI

1 Cam chachasti wawanakapar jaljtawayxänwa, nayrïr uraqisti inti jalsu tuqirux Cus markaruw mistüna, inti jalant tuqirusti Mizraín markaruw purirakïna, inti jalant tuqirusti Put markaruw purirakïna, inti jalant tuqirusti Canaán markaruw purirakïna.
2 Sem chachasti yuqanakapar jaljarakïnwa, ukat nayrïr chiqax Cam chachataki, yuqanakapatakiw mistunïna, Tigris jawirat inti jalsu tuqir jak'achasiñapkama, India uraqimpi, Wila Lamar qutampi, Dedán uraqimpi, Mebri, Ela qullunaka, Susán uraqimpi, Farnac jawirampi, Tina jawirampi.
3 Asur markatakix payïr chiqaw mistüna: Asur uraqi, Nínive, Sinar, India markan qurpachasiñapkama.
4 Arpacsad markax kimsïr chiqaw mistüna, Éufrates jawirat inti jalsu tuqinkir Caldeos uraqin taqpach uraqipa, Wila Lamar quta thiyankir taqpach wasar pampankir uma, Egipto tuqir uñtat lamar qutan lakap jak'ankir taqpach uraqi, Líbano, Sanir ukat Amana uraqinaka, Éufrates jawir thiyakama.
5 Aram markatakix pusi chiqaw mistüna, Mesopotamia uraqi, Tigris jawirampi Éufrates jawirampi chika, Caldeas jawirat alay toqenkir Asur qullunakamp 'Arara uraqimpi.
6 Lud markatakix phisqhïr uraqiw mistunïna, Asur qullunaka, taqi uka qullunakax Jach'a Qutar puriñkama, Asur jilapan inti jalsu tuqir puriñkama.
7 Jafet chachasti wawanacaparuw herenciap lakirïna.
8 Nayrïr t'aqax Gomer markaruw inti jalsu tuqir purinïna, alay toqet Tina jawirkama. ukatsti alay toqenjja, Magog markatakiw alay toqenkir taqe cheqanakajj mistunïna, Meat sat qotakama.

9 Madai chachasti pä jilanakapan inti jalant toqet islanakkama, islanak thiyakamaw jupar katuntañatak mistüna.
10 Javán markatakix pusi t'aqaw mistüna, sapa islanaka, ukhamarak Lud qullu thiyankir islanaka.
11 Tubal markatakix phisqhïr t'aqaw mistüna, uka arunxa, Lud quta thiya tuqir jak'achasi, payïr arukama.
12 Mesec chachasti suxta t'aqaw mistu, kimsïr arut juk'ampi, Gadir markat inti jalsu tuqir jak'achasiñapkama.
13 Tiras markatakix paqallqu chiqaw mistunïna, quta taypin pusi jach'a islanakax Ham uraqiruw puri [ukat Kamaturi islanakax sorteo tuqiw mistunipxäna Arpacsad chachan wawanakapar herenciapjam katuqañataki].
14 Ukhamatwa Noé chachan yoqanakapajj Noé awkipan nayraqatapan yoqanakapar jaljasipjjäna, jupasti taqeniruw mä juramentompi chint'äna, khitinakatï suertepat jan (jupar) qollqe katuntañ munapki ukanakar maldecañataki.
15 Taqeniw sapjjäna: 'Ukhamäpan; ukhamarakiw ' jupanakpachataki ukhamarak wawanakapatakis wiñayatak wiñayatak wawanakapataki, taripañ urukama, uka urunwa Tatit Diosax jupanakarux mä espadampi, ninampi taripkani, taqi jan wali ñanqha luratanakapat juchañchañataki, ukampiw aka uraqix juchampi, q'añu lurañampi, q'añu lurañampi, juchampi phuqhantapxi.

10 JAQTHAPI

1 Jubileo urun kimsïr semananjja, q'añu sajjranakaw Noé chachan wawanakapar pantjasiyañ qalltapjjäna, jupanakar jan walinak lurasajj t'unjapjjarakïna.
2 Noé chachan wawanakapax Noé awkipan ukar puripxäna, ukatsti saxranakan jan walinak apanipxatapat yatiyapxäna.
3 Jupajj Tatitu Diosapan mayisisajj akham sänwa: 'Taqe jaqenakan ajayunakapan Diosapaw nayat khuyapt'ayasi. Nayaru, wawanakajarus Uma jalsu umat qhispiyista, janirakiw nayarus t'unjkistati, kunjamtï jumax t'unjkista ukhama; Juman khuyapayasiñamax nayatakix wali jach'awa, Jach'a khuyapayasiñamax almajatakix wali jach'awa; Khuyapayasiñamax wawanakaxar jach'ar aptatäpan, Jan wali ajayunakax jupanakar apnaqapxpan. Uraqit jan tukjapxañapataki.
4 Ucampis jumajj nayaru, yokanakajarus bendicita, uca orakejj jiljjatapjjañasataqui, waljaptañasataqui.
5 Jumasti yatisktawa kunjamsa uñjirinakamaxa, uka ajayunakan awkinakapax nayan urunakajan lurapxäna, ukatsti uka ajayunakax carcelar jist'antapxam, juchañchatäpki uka chiqan katxarupxam, jan ukasti Diosax luqtiriman wawanakaparux t'unjapxamti. Ukanakax jan wali jaqinakawa, t'unjañatakiw luratäpxi.
6 Jakirinakan ajayunakapxa jan apnaqapxpanti; kunattix Juma sapakiw jupanakxar apnaqasma. Jichhat uksarojj jan wiñayatakiw aski jaqen wawanakapar ch'amanïpjjañapäkiti' sasa.
7 Tatitu Diosasasti taqiniru katuntapxañajatakiw mayïna.
8 Ukat ajayunakan p'eqt'iripajj Mastêmâ satänwa, jupajj akham sänwa: 'Tatay, Luriri, yaqhepajj nayan nayraqatajan qheparapjjpan, nayan arunakaj ist'apjjpan, taqe kuntï siskä uk lurapjjpan; cunalaycutejj yaqhepanakatejj jan nayatak jaytatäpjjanijja, janiw nayajj jaken yokanacarojj munañajjan ch'amap phoqañ puedcäti; Ukanakax q'añuchañataki, nayan taripäwij nayraqatan pantjasiyañataki, jaqin wawanakapan jan wali luratanakapax jach'awa' sasa.
9 Jupajj akham sänwa: Jupanakat tunka t'aqajj jupan nayraqatapan qheparapjjpan, llätunka t'aqaw juchañchatäñatak saraqani' sasa.
10 Nanakasat mayniruw Noé chachar taqi qullanakap yatichapxañajatak mayïna; cunalaycutejj Jupajj yatïnwa, jupanacajj janiw chekaparjam sarnaqapjjañapäquiti, janirakiw cheka lurañan ch'ajjwapjjañapsa yatcänti.
11 Taqi arunakaparjamaw lurapxta: taqi jan wali ñanqhanakarux juchañchañ chiqan chint'apxta, ukat tunka t'aqaruw jaytapxta, aka uraqin Supayan nayraqatapan ist'asipxañapataki.
12 Ukat Noé chacharojj kuna qollanakatï aka oraqen utjki uka qollanakampi qollaspa uk qhanañchapjjarakta.
13 Noé chachajj taqe kunwa mä libror qellqäna, kunjamtï nanakajj taqe kasta qollanak toqet yatichapkta ukhama. Ukhamatwa jan wali ajayunakax Noé chachan yuqanakapar (chuym usuchjañat) jark'atapxäna.
14 Ucatsti taqe kuntï qellqkäna ukanakjja Sem jilïr yoqaparuw churäna. Juparojj taqe yoqanakapat sipansa juparojj wal munasïna.
15 Noé chachasti nayra awkinakapamp chikaw jiwxäna, ukatsti Ararat uraqin Lubar qulluruw imt'apxäna.
16 Niya llätunk pataka phisqa tunka maraw tukuyäna, tunka llätunkani jubileo, pä semana phisqa mara. [1659 AM] ukax mä juk'a pachanakanwa.
17 Aka oraqen jakaskäna ukhajja, Enoc chachat sipansa juk'amp suma jaqënwa. Enoc chachan cargopax akapachan jakir wawanakapar yatiyañatakiw utt'ayatänxa, ukhamat taqi kunanaktix mirïwinakat mirïkän ukanak yatiyañapataki, taripäwi urukama.
18 Kimsa tunka kimsaqallqun jubileo urunxa, payïr semananxa, Péleg chachax mä warmimpiw jaqichasïna, uka warmisti Lomna satänwa, jupax Sinaar chachan phuchapänwa, uka warmisti mä yuqall wawa wawachasïna, aka semanan pusi marapanwa, Reu sutimpiw suticharakïna. kunattix akham sänwa: 'Jaqinakan wawanakapax jan wali amtampiw jan walir tukupxi, jupanakatakix mä marka, mä torre lurañaw Sinar uraqin' sasa.
19 Ararat uraqit inti jalsu tuqirux Sinar markaruw sarxapxäna. Jupan urunakapansti markasa, torresa lurapxäna, akham sasa: 'Sarapxam, ukampiw alaxpachar makhatapxañäni' sasa.
20 Ukatsti uta luraň qalltapxäna, pusi semanansti ladrillonak ninampiw lurapxäna, uka ladrillonakax qalaruw tukuyapxäna, uka ladrillompix cementat lurat laq'ax qutat mistur asfalto ukhamarak Sinar uraqin uma phuch'unakat mistu.
21 Ukatsti lurapxäna: pusi tunka kimsani mara [1645-1688 AM] lurapxäna; anchopax 203 ladrillonakänwa, ukat alturapax (mä ladrillo) mä ladrillot kimsïrïnwa; alturapax 5433 metros ukat 2 palmeras ukhanïnwa, ukat (mä pirqax) tunka kimsani estados (ukat mayni kimsa tunka estados) ukhanïnwa.
22 Ucat Tatitu Diosasajj sapjjetuwa: Uñtapjjam, jupanacajj mä sapa marcawa, ucat (ukjja) lurañ kalltapjje, jichhasti janiw kunas jupanacar jark'atäkaniti. Sarapxam, saraqapxañäni, arunakapar p'inqachapxañäni, ukhamat maynit maynikam arsutanakap jan amuyapxañapataki,

markanakaru, markanakar ch'iqintatäpxañapataki, ukat taripañ urukamax janiw mä amtax utjxaniti' sasa.
23 Tatitux saraqanïna, nanakax jupamp chikaw saraqanipxta, kawkïr markatix jaqin wawanakapax lurapki uka torre uñjiri.
24 Jupajj arunakap p'inqachäna, janiw maynit maynikam parlatap sum amuyjjapjjänti, ukapachajj marka, torre lurañsa jaytjjapjjäna.
25 Ukatwa Sinar oraqejj Babel satäjje, Tatitojj jaqenakan taqe arunakapwa mayjt'ayäna, uka cheqatjja sapa mayniw markanakapar ch'eqt'asipjjäna, sapa mayniw aruparjama, markaparjama.
26 Tatitusti mä jach'a thaya thayt'anisin torre ukar t'unjäna, ukatsti Asur ukat Babilonia taypinkänwa, Sinar uraqinxa, ukat 'T'unjaña' sasaw sutichapxäna.
27 Nayrïr maran pusi semanan [1688 AM] qalltanjja, pusi tunka pusini jubileo urunwa Sinar oraqet ch'iyjatäpjjäna.
28 Cam chachampi yoqanakapampejja, kawkïr oraqetï jupajj jakañapäkäna uka oraqeruw sarjjapjjäna, uka oraqejj sur toqenkir oraqeruw katoqäna.
29 Canaán markax Egipto jawirkamaw Líbano uraqix wali suma uñjäna, janiw inti jalant tuqir (mä arunxa) quta tuqir mantkänti, ukat Líbano uraqin jakasïna, inti jalsu tuqiru, inti jalant tuqiru Jordán jawir thiyatpacha, quta thiyatpacha.
30 Ukat Cam, awkipasa, Cus, Mizraim jilanakapampis juparux sapxarakïnwa: 'Jan jumankki uka uraqin qamasirïtaxa, janirakiw suertempix nanakar katuntapkituti, jan ukham luramti. kunatix jumatix ukham lurasmaxa, jumamp yuqanakamampix uraqiruw liwxatasipxäta, ukat (mä) maldecitäpxätawa; Jumanakax marka contra sayt'asisaw jakasipxtaxa, marka contra sayt'asisaw wawanakamax t'unjatäpxani, wiñayatakiw saphitpach tukjatäpxäta" sasa.
31 Sem chachan jakañ utapan jan jakasipjjamti; Sem chachampiru, yoqanakapampejj jupanakan suertepatwa jutäna" sasa.
32 Jumajj maldecatätawa, Noé chachan taqe wawanakapat sipansa maldecitätawa, uka maldicionampiw qollan taripiri nayraqatansa, Noé awkisan nayraqatapan mä juramentompi chint'asipjjta' sasa.
33 Ukampis Jesusax janiw jupanakar ist'känti, Hamat markat Egipto markar mantañkamaw Líbano uraqin jakasïna, yuqanakapampi jichhürkama.
34 Ukat uka uraqix Canaán sutimp uñt'atawa.
35 Jafet yuqanakapampix quta thiyaruw sarapxäna, ukat Madai markax quta uraqi uñjäna, janiw juparux kusisiykänti, ukat jupax Cam, Asur, Arpacsad, warmipan jilapat mä (chiqap) achikt'asïna, ukat Media uraqin jakasïna, warmipan jilapan jak'apan jichhürkama.
36 Jupajj jakañ utaparu, yoqanakapan jakañ utaparus "Madai" sutimpiw sutichäna.

11 JAQTHAPI

1 Kimsa tunk phisqhan jubileo urunxa, kimsïr semananxa, nayrïr mara [1681 AM] Reú chachax mä warmimpiw jaqichasïna, sutipax 'Ôrâ, Kesed chachan Ûr yuqapan phuchapänwa, ukat jupax mä yuqall wawaruw yuritayna, ukat jupax Sêrôh sutimpiw sutichäna, aka semanan paqallq maraw aka jubileo phaxsinxa. [1687 AM] ukat juk'ampinaka.
2 Noé chachan yuqanakapax maynit maynikamaw nuwasiñ qalltapxäna, katuntat uñjasipxäna, jiwayasipxarakïna, jaqin wilap aka uraqir warxatapxäna, wila manq'apxäna, ukat ch'aman markanaka, pirqanaksa, torrenaksa, sapa mayni (qalltapxäna) markat sipan jach'ar aptañ qalltapxäna, ukat reinonakan qalltawinakap utt'ayañ qalltapxäna, ukat jaqinakamp nuwasiñ qalltapxäna, marka contra, marka contra, marka contra markar contra, ukat taqiniw (qalltapxäna) jan wali luraña, ukat armas katuqaña, ukat wawanakapar nuwasiñ yaticha ña, ukat markanaka katuntañ qalltapxäna, ukat chacha warmi esclavonak aljañ qalltapxäna.
3 Ukatsti 'Ûr sat Kesed chachan yokapaw Caldea markankir Ara sat marka utt'ayäna, uka markajj jupan sutiparu, awkipan sutipampiw sutichäna. Ukat jupanakatakix chullut lurat diosanakaruw yupaychapxäna, sapa mayniw idolorux yupaychapxäna, uka chullut lurat idolonakaru, ukat q'añu uñnaqanaka ukat q'añu simulacranak lurañ qalltapxäna, ukat jan wali ajayunakax (jupanakarux) yanapt'apxäna, sallqjapxäna, juchar puriñatakisa, q'añu luräwinakarusa.
4 Ukat Mastêmâ príncipex taqi ukanak lurañatakiw ch'amachasïna, ukat yaqha ajayunak khithäna, amparapar uchatäpkäna ukanakaru, kunayman jan walinak lurañataki, juchanak lurañataki, kunayman juchanak lurañataki, jan walinak lurañataki, t'unjañataki, ukat aka uraqir wila wartañataki.
5 Ukatwa Sérôh sat sutimp sutichäna: "Serug, sapa mayniw kunayman juchanaka, jucha lurañanak lurir sarapxäna.
6 Ukatsti jilïr jaqejj Ur sat Caldea markanwa jakasïna, warmipan taykapan awkip jak'anwa jakasïna, idolonakaruw yupaychäna, ukat kimsa tunka suxtani jubileo urunxa, phisqhïr semanan mä warmimpiw jaqichasïna, [1744 AM], Melca satänwa, jupax Kaber chachan phuchapänwa, awkipan phuchapänwa jila.
7 Uka warmisti Nahor sat chacharuw wawachasïna, uka semanan nayrïr marapanjja, Caldeonkir Ur markanwa jilsuwayjjäna, awkipajj caldeonakan yatjjatatanakapwa yatichäna, alajjpachan señalanakaparjama.
8 Kimsa tunk paqallquni jubileo urunxa, suxta semananxa, nayrïr marax [1800 AM] mä warmimpiw jaqichasïna, sutipax 'Ijaska, Caldeo markankir Nestag chachan phuchapawa'.
9 Uka warmisti aka semanan paqallq marapanwa Térar wawachasïna. [1806 AM] ukax mä juk'a pachanakanwa.
10 Ukat Mastêmâ príncipex cuervos, jamach'inak khithäna, uka uraqin yapuchat jatha manq'antapxañapataki, ukhamat oraq t'unjañataki, jaqin wawanakapan irnaqawinakap lunthatañataki. Janïr jatha yapuchkasax cuervonakax (uka) uraqit apthapipxirïna.
11 Ukatwa juparojj Téra sutimp uchäna, kunattejj cuervonakas jamach'inakas jan waliruw tukuyapjjäna, jathanakapsa manq'antapjjarakïnwa.
12 Ukat jamach'inakan laykux maranakax jan wawanïñ qalltäna, quqanakan taqi achunakapsa quqanakat manq'antapxäna.
13 Ukat aka kimsa tunka llätunkani jubileo urunxa, nayrïr maran payïr semananxa, [1870 AM] Taré chachax mä warmimpiw jaqichasïna, sutipax 'Edna satänwa, jupax 'Abram chachan phuchapänwa, awkipan kullakapan phuchapawa'. Ukat aka semanan paqallq marapan [1876

AM] mä yuqall wawa wawachasïna, ukat jupax Abram sutimpiw sutichäna, taykapan awkip sutimpi;
14 Jupajj janïr phuchapajj mä yoqall wawa ususkäna ukhaw jiwjjäna.
15 Ukat wawax aka uraqin pantjasitanakap amuyañ qalltäna, taqiniw k'uchirt'at uñacht'äwinakampi, q'añunak qhipatsa chhaqtapxäna, awkipax qillqañ yatichäna, ukat pä semananïnwa, [1890 AM] ukat awkipat jaljtasïna, ukhamat jupamp chika idolonakar jan yupaychañataki.
16 Ukatsti taqi kun Luririruw mayisiñ qalltäna, ukhamat jaqin wawanakapan pantjasitanakapat qhispiyañapataki, jan q'añu luräwinakampi, q'añu luräwinakampi jan pantjasiñapataki.
17 Uraqir jatha yapuchañ pachax purinxänwa, taqiniw jathanakap cuervonakat jark'aqañatak sarapxäna, Abram chachasti sarapkän ukanakamp chikaw sarapxäna, uka wawax tunka pusini marani waynäxänwa.
18 Ukatsti mä qinayaw cuervonak jatha manq'antañatak purinïna, Abram chachajj janïr oraqer puripkipan jupanakamp jikisiñatakiw t'ijtäna, ukat janïr oraqer puripkipanwa jatha manq'antañatak arnaqasïna, ukat akham sänwa: 'Jan saraqapjjamti, kawkirutï jutapkta uka cheqar kutt'apjjam' sasa.
19 Uka urusti paqallq tunka kutiw cuervonakan qinayanakapar kutt'ayäna, Abram chachan jakaskäna uka oraqenkir cuervonakatjja janiw mä sapa cuervos ukan jakapkänti.
20Taqi khitinakatix jupamp chikäpkän ukanakax taqpach uraqin jupar jach'at arnaqasir uñjapxäna, taqpach cuervonakax qhipäxar kutt'anxapxäna, ukatsti Caldeo uraqin sutipax jach'aruw tukuwayxäna.
21 Jichha marax taqiniw yapuchañ munapkän ukanakax jupar jak'achasipxäna, jupasti jupanakamp chikaw sapuchañ pachax tukusiñapkamax saräna.
22 Ukat phisqhïr semanan nayrïr marapan [1891 AM] Abram chachax vacanakatak yänak luririnakaruw yatichäna, jupanakax lawat lurat yänakaruw yatichäna, ukat jupanakax mä vaso lurapxäna, arado ukan marcopar uñtata, jathanak uchañataki, ukat jathax ukat jathax arado ukan chikanchiriparuw jaquntatäna, ukat uraqiruw imantatäxäna, ukat janiw axsarapkänti cuervos ukanaka.
23 Ukhamatwa (vasonak) taqpach aradonakan marconakapar lurapxäna, ukat taqi uraqiruw yapuchapxäna, yapuchapxäna, kunjämtix Abram chachax siskän ukhamarjama, janiw jamach'inakarux axsarxapxänti.

12 JAQTHAPI

1 Suxta semanan, paqallq mara, [1904 AM] Abram chachax Taré awkiparux sänwa: '¡Awki!' sasa.
2 Jupasti sarakïnwa: 'Wawaxa, akanktwa' sasa. Jupasti sarakïnwa:
'Kunja yanapt'asa, kuna askinakas utjistu uka idolonakar yupaychkta uka diosanakatxa,
¿Uka nayraqatansti ¿jumax qunqurt'asirïtati?
3 Jupanakanjja janiw kuna ajayus utjkiti.
Jupanakajj amutu uñnaqanakäpjjewa, chuymar engañjirirakiwa.
Janiw jupanakar yupaychañamäkiti:
4 Alaxpachankir Diosar yupaychapxam,
Khitis jallusa, ch'amakasa aka uraqiru puriyi
Ukat aka uraqin taqi kunsa luraraki,
Ukat taqi kunsa aruparjam lurawayi,
Ukat taqi jakañax nayraqatapat juti.
5 ¿Kunatsa jan ajayunïki ukanak yupaychapxtasti?
Kunatix jupanakax (jaqinakan) amparapan luratawa,
Ukat amparanakamar apt'asipxtaxa,
Jumanakax janiw jupanakat yanapkapktati,
Ukampis luririnakatakejj wali p'inqachañawa.
Jupanakar yupaychirinakarux chuymapan pantjasiyañapawa.
Janiw jupanakar yupaychañamäkiti' sasa.
6 Awkipax juparux sänwa: —Nayax yattwa, wawaxa, ukampis ¿jupanak nayraqatan luqtapkitu uka markampixa, ¿kun lurañaxasti?
7 Nayatejj cheq yatiyä ukhajja, jiwayapjjetaniwa; almapax jupanakar yupaychañataki, jach'añchañatakiw ch'amanchasi.
8 Wawa, amukt'asim, jan jiwayapjjañapataki' sasa. Uca arunaksti pani jilanakaparuw parläna, jupanakajj jupatak colerasisaw amukt'jjäna.
9 Pusi tunka jubileo urunxa, payïr semananxa, paqallqu mara tukuyatatxa, Abram chachax mä warmimpiw jaqichasïna, jupasti Sarai satänwa, awkipan phuchapänwa, warmipasti warmipäxänwa.
10 Ukat Harán jilapax kimsïr semanan kimsïr marapanwa jaqichasïna, [1928 AM] ukat paqallq mararuw mä yuqall wawa wawachasïna, [1932 AM] ukat Lot sutimpiw sutichäna.
11 Nahor jilapajj mä warmimpiw casarasïna.
12 Abram chachan suxta tunka maran jakkäna ukhaxa, mä arunxa, pusi semananxa, pusi maranïkäna ukhaxa, [1936 AM] Abram chachax arumaw sartasïna, ukat idolonakan utap phichhantarakïna, ukat utan utjkäna ukanak phichhantarakïna, janiw khitis uk yatkänti.
13 Ukatsti arumpachaw sartasisin diosanakapar nina taypit qhispiyañ thaqhapxäna.
14 Harán chachajj jank'akiw jupanakar qhespiyäna, ukampis ninajj nakhantatänwa, ukat ninampiw nakhantayäna, ukatsti Caldea markankir Ur sat cheqanwa Taré awkip nayraqatan jiwjjäna.
15 Ukat Taré chachax Caldeo uraqinkir Ur markat yuqanakapampix Líbano uraqiru, Canaán uraqiruw sarxäna, Harán uraqin jakasïna, Abram chachasti pä semanaw Harán markan Taré awkipampi jakasïna.
16 Ukat suxta semananxa, phisqhïr maratxa, [1951 AM] Abram chachax paqallqu phaxsin machaq phaxsin arumpachaw qunt'asitayna, jayp'ut alwakama warawaranak uñch'ukiñataki, ukhamat jallu pachat marax kunjamänisa uk uñjañataki, ukat sapakiw qunt'asis uñch'ukiskäna.
17 Ucatsti mä aruw chuymapar purïna, jupasti sänwa: Taqe warawaranacan marcanacapasa, phajjsin intepasa, Tatitun amparapankiwa. ¿Kunatsa (jupanakar) thaqhaskta?
18 Jupatix munchixa, alwa, jayp'u jallu puriyi;
Ukat Jupatix munchixa, jark'iwa,
Taqi kunas jupan amparapankiwa' sasa.
19 Uka arumasti Diosaruw mayisïna, akham sasa:
'Diosaxa, Altu Pata Diosaxa, Juma sapakiw Diosaxätaxa,
Ukat Jumaru, apnaqäwimarus ajlliwaytwa.
Ukat Jumaw taqi kunsa lurtaxa,
Ukat taqi kunatix amparaman luratäki ukanaka.

20 Jaqenakan amuyunakapar apnaqir ñanqha ajayunakan amparapat qhespiyata.
Ucat jan jumat jitheqtayapjjpan, Diosajja.
Ukat wiñayatakiw nayarusa, wawanakajarus ch’amañcht’äta
Ukhamat jichhat ukat wiñayatak jan chhaqtañäni’ sasa.
21 Jupasti sarakïnwa: ‘¿Caldeo markankir Ur markar kutt’jjäti, jupanakar kutt’añajataki, ¿aka cheqan qheparañajäpachati? Juman nayraqataman chiqa thakix uywataman amparapanw jilxattayi, ukhamat (ukax) phuqhañapataki, ukat nayax jan chuymajan sallqjatapan sarnaqañapataki, Diosaja’.
22 Jupajj parlañ tukuyjjäna, mayisiñapsa tukuyjjänwa, naya toqew Tatitun arupajj jupar apayanitäna, akham sasa: ‘Markamatsa, wila masinakamatsa, awkiman utapatsa sarjjtam, kawkïr oraqtï nayajj uñacht’aykäma uka oraqeru, nayajj mä jach’a walja markaruw tukuyäma’ sasa.
23 Nayasti bendicipxäma
Nayasti sutim jach'aruw tukuyä,
Ucatsti aka oraqen bendicitätawa.
Jumampiw taqi familianakax bendicitäpxani.
Ukat khitinakatï jumar bendicipkätam ukanakarojj bendicirakïwa.
Ukat jumar ñanqhachirinakaru ñanqhachapxam.
24 Nayajj jumataki, yoqamataki, yoqaman yoqapataki, taqe wawanakamatakis Diosäskäwa, jan ajjsarapjjamti, jichhat uksarojj aka oraqen taqe wawanakapajj nayajj Diosamakïtwa’ sasa.
25 Ucat Tatitu Diosajj sänwa: ‘Lakap jist’arapjjam, jinchupsa jist’arasipjjam, ukhamat ist’añapataki, lakapampi parlt’añapataki, kuna arutï uñstki uka arumpi’; kunatix (Babel marka) t'unjatäkän uka urutpach taqi jaqinakan lakapat chhaqtawayxäna.
26 Lakapsa, jinchupsa, lakapsa jist'ararakta, ukatsti Hebreo arut taqi luratanakan arupamp parlañ qalltawayta.
27 Ukatsti nayra awkinakapan libronakap apthapïna, uka libronakax hebreo arut qillqatänwa, ukatsti qillqäna, ukat jichhat uksarux yatxatañ qalltäna, ukat nayax juparux yatiyaraktwa kunatix jupax janiw (amuyt’irjamäkänti), ukat jupax suxta jallu phaxsinakanwa yatxatäna.
28 Ukat suxta semanan paqallqüri mararuw [1953 AM] awkipar parläna, ukat Harán markat Canaán oraqer sarañatakiw sarxani, ukan uñjiri ukat kutt’aniñapataki.
29 Taré awkipax juparux sänwa: Sumankañampi sarapxam: Wiñay Diosax thakim chiqañchpan.
Ukat Tatitux [(jumampïpan) taqi jan walinakat jark'aqarakim,
Jumar uñjirinakan nayraqatapan khuyapayasiña, khuyapayasiña, khuyapayasiña churapxam.
Jaqen wawanakapat jan maynis jumar jan wali lurañatak ch'amanïpan;
Sumankañampi sarapxam.
30 Jumatix mä suma uraqi uñjsta, ukan jakañataki, sartasim, nayar irpapxita, Harán jilaman Lot yuqaparuw jumamp chik irpapxita, Tatitux jumampïpan.
31 Nahor jilamax nayamp chikaw sarxam, jumamp chikaw sumankañamp kutt'anxäta, taqiniw jumamp chika sarxapxä’ sasa.

13 JAQTHAPI

1 Abram chachasti Harán markat sarxäna, ukatsti Sarai warmiparu, Harán jilapan Lot yuqapampix Canaán uraqiruw irpxaruwayäna, ukatsti Asur markar purisax Siquem markaruw saräna, ukatsti mä jach'a encina sat quqa jak'an jakasïna.
2 Uk uñjasasti, Hamat markar mantañat qalltasa, jach'a encina quqakamaw uraqix wali sumapunïna.
3 Tatitux juparux sänwa: ‘Aka uraqix jumaru, wawanakamaruw churä’ sasa.
4 Ukansti mä altar lurayäna, ukanjja Tatituruw nakt'ayat sacrificio loqtäna, jupar uñstkäna uka.
5 Ukatsti uka chiqat qulluruw sarxäna . . . Inti jalanta tuqiruxa Betel, Inti jalsu tuqirusti Ai marka, ukanwa carpa sayt'ayasïna.
6 Uraqix wali jach'a, suma uñnaqt'anïnwa, taqi kunaw ukan jiltatäna -uvas, higos, granadas, encinas, ilexes, terebintos, aceites quqanaka, cedros, ciprés, dátiles quqanaka, taqi pampankir quqanaka, ukat qullunakan umax utjarakïna.
7 Ukatsti Tatituruw jach'añchäna, jupasti Caldea uraqinkir Ur markat irpsusin aka oraqer irpäna.
8 Nayrïr mara, paqallq semananjja, nayrïr phajjsin machaq phajjsinjja, 1954 AM] uka qollun mä altar lurayäna, ukatsti Tatitun sutip art’asïna: ‘Juma, wiñay Diosajja, Diosajjawa’ sasa.
9 Altar patjjan Tatitur nakt’at sacrificio loqtäna, ukhamat jupamp chikäñapataki, jakäwip tukuykam jan jaytañapataki.
10 Uka chiqat sarxasax aynach tuqir sarawayxäna, Hebrón markaruw purinïna, Hebrón markax uka pachan luratänwa, ukat pä maraw ukan jakasïna, ukat (uka chiqat) sur tuqinkir uraqiruw saräna, Bealot markaruw saräna, ukat uka uraqin mach'a pachaw utjäna.
11 Abram chachasti kimsa maraw Egipto markar saräna, ukat phisqa maraw Egipto markan jakasïna, janïr warmipax jupat jithiqtatäkän uka pachana.
12 Uka tiemponjja, Egipto markan Tanais sat markaw Hebrón markat paqallq mara qhepat lurasïna.
13 Faraonax Abram chachan Sarai warmipar katuntasinxa, Tatitux Faraonarus utaparus jach'a t'aqhisiñanakampiw t'aqhisiyäna, Abram chachan Sarai warmip layku.
14 Abram chachajj ovejanaka, vaca, asnonaka, caballonaka, camellonaka, esclavonaka, sirvientanaka, qollqempi, qorimpi, walja yänakanïtap laykojj wali jach’a jach’a tukurïnwa. Ukat Lot jilapan yuqapasti, qamirïnwa.
15 Faraonax Abram chachan Sarai warmiparuw kutt'ayäna, ukatsti Egipto uraqit khithäna, ukatsti kawkhantï qalltan carpa sayt'aykäna uka chiqaruw sarxäna, altar chiqaru, inti jalsu tuqin Ai marka, inti jalant tuqin Betel, ukat Tatitu Diosaparuw jach'añchäna, jupasti sumakiw kutt'ayäna.
16 Pusi tunka mayani jubileo urunxa, nayrïr semanan kimsïr marapanwa, [1963 AM] aka chiqar kutt’xäna, ukatsti mä nakt’at sacrificio luqtäna, ukatsti Tatitun sutip art’asisaw akham säna: ‘Juma, jach’a Diosax wiñayatakiw Diosaxäta’ sasa.
17 Aka semanan pusi mara [1964 AM] Lot chachajj jupat jaljtawayjjänwa, Lot chachasti Sodoma markanwa jakasïna, Sodoma markankirinakajj wali juchararanakäpjjänwa.
18 Jilapan wawapajj jupat jaljtatap laykojj chuymapan wal llakisiyäna. Jupajj janiw wawanïkänti.
19 Lot chachajj katuntatäjjäna uka maranjja, Lot chachajj jupat jitheqtatäjjäna uka qhepatjja, aka semanan pusi maraw Abram chacharojj säna: ‘Kawkhantï jakaskta uka

cheqat alay toqeru, aynach toqeru, inti jalanta toqeru, inti jalsu toqeru.
20 Kawkïr oraqtï uñjkta uk wiñayatakiw jumarusa, wawanakamarus churarakïma, wawamarus quta ch'allar uñtataw tukuyä, mä jaqix aka uraqin laq'anak jakt'kchisa, wawanakamax janiw jakt'atäkaniti.
21 Sayt'asim, (uraqi taypin) saram, jach'a uraqin jach'a uraqinakaparu, taqi ukanak uñjam; Wawanakamaruw churä' sasa. Abram chachasti Hebrón markaruw saräna, ukan jakasïna.
22 Jichha marasti Elam markan Quedorlaomer reyipa, Sinar markan Amrafel reyimpi, Selasar markan Arioc reyimpi, Tergal markan reyipampi, Gomorra markan reyiparuw jiwayapxäna, Sodoma markankir reyisti jaltxapxänwa, ukat waljaniw Sidim vallen usuchjat uñjasipxäna, ukax Salt Lamar quta jak'ankiwa.
23 Ukatsti Sodoma, Adan, Zeboim sat chacharuw katuntapxäna, ukat Lot sat Abram jilapan yuqaparusa, taqi yänakapsa katuntapxäna, ukat Dan markaruw sarapxäna.
24 Mä qhispitax Abram jilatan yuqapar katuntataw uñjasïna, ukat (Abramax) utankir yanapirinakaparuw armanak churatayna . . .
25 . . . . Abram chachatakisa, wawanakapatakis, nayrïr achunakat tunka maya t'aqaw Tatitur churasïna, ukat Tatitojj wiñayatakiw mä ordenanjam utt'ayäna, Jupa nayraqatan servipkäna uka sacerdotenakar churapjjañapataki, wiñayatak uka achunak katoqapjjañapataki.
26 Aka kamachix janiw mä urux tukuskiti; kunatix Jupaw wiñayatak utt'ayäna, wiñayatakiw Tatitur churapxañapataki, taqi jathat, vinot, aceitet, wakat, uwijanakat tunka maynïr churapxañapataki.
27 Ukatsti sacerdotenakaparuw churäna, Jupan nayraqatapan kusisita manq'apxañapataki, umapxañapataki.
28 Sodoma markankir reyejj jupar jak'achasisin nayraqatapan alt'asisaw akham säna: 'Abram Tatitu, kawkïr almanakatï qhespiykta ukanak churita, uka yänakajj jumankpan' sasa.
29 Abram chachajj akham sänwa: 'Abramarojj jach'a jach'a tukur Diosaruw amparanakaj aytaskta, mä hilot mä zapato p'eqt'añkama, ukhamat juman utjki ukanak jan apt'asiñapataki, jan jumajj 'Abramarojj qamiriptaytwa' sasma' sasa. jan ukasti kuntix waynanakan manq'apkän ukaki, ukat nayamp chik sarapki uka chachanakan chikatapa -Aner, Eschol, ukat Mamre. Ukanakaw jupanakan wakt'äwip katoqapjjani' sasa.

14 JAQTHAPI

1 Ukanak qhepatjja, aka semanan pusi marapanjja, kimsïr phajjsin machaq phajjsinjja, Tatitun arupaw Abram chachar samkan purintäna, akham sasa: 'Abram, jan ajjsarayasim; Nayajj jumar arjjatirïtwa, premiomajj wali jach'äniwa' sasa.
2 Ukat akham sarakïnwa: 'Tatay, Tatay, ¿kunsa churistam, jan wawanïsajj akat saraskäyätwa, ukat Maseq sat warmin wawapajj Dammasek Eliezer satänwa, jupaw herencia katoqjjani, nayarojj janiw jatha churkistati' sasa.
3 Ukat akham sarakïnwa: 'Aka (jaqix) janiw herenciam katuqkätamti, jan ukasti chuymamat mistuni; jupaw juman herederomäni' sasa.
4 Ukatsti yaqha chiqar irpsusaw akham säna: 'Alaxpacha tuqir uñtam ukat warawaranak jakt'am, jumatix jakt'asksta ukhaxa' sasa.
5 Ukatsti alaxpachar uñtäna, ukatsti warawaranak uñjäna. Ukat Jupajj akham sänwa: 'Wawanakamajj ukhamarakiw utjani' sasa.
6 Jupasti Tatitur iyawsäna, jupasti askit uñt'atäxänwa.
7 Ukat akham sarakïnwa: 'Naya Tatituw caldeo markankir Ur markat irpsum, ukhamat cananeonakan oraqe wiñayatak katuntañamataki. Nayasti jumatakis, jumat qhipar jutir wawanakamatakis Diosäxäwa' sasa.
8 Ukat akham sarakïnwa: 'Tatay, Tatay, ¿kunatsa yatjjaristjja herencia katoqañajja?' sasa.
9 Ukat akham sarakïnwa: 'Kimsa marani mä vaquilla, kimsa marani mä cabrito, mä oveja kimsa marani, mä tortuga, mä paloma aptapxita' sasa.
10 Taqe ukanak apt'asisinjja, Hebrón jak'ankir Mamré sat qollun jakasïna.
11 Ukansti mä altar lurayäna, ukatsti taqi ukanak sacrificio loqtarakïna. wilap altarar warxatasin chika taypin t'aqanuqäna, maynit maynikamaw imt'äna; ukampis jamach'inakax janiw jaljapkänti.
12 Ukatsti jamach'inakaw jamach'inakar saraqanïna, Abram chachasti jamach'inakar jaqunuqäna, janiw jamach'inakan llamkt'añap munkänti.
13 Inti jalantkäna ukhajja, Abram chachajj wal kusisiyäna, ukatsti ¡ukham ! mä axsarkañ jach'a ch'amakaw juparux purintäna, ukat Abram chacharux akham sasaw sapxäna: 'Chiqpachapuniw yatim, wawanakamax yaqha markankir jaqinakäpxani, mä uraqin (mä arunxa) jan jupanakanki, ukat esclavoruw tukuyapxani, ukat pusi patak maraw t'aqhisiyapxani' sasa.
14 Kawkïr markartix esclavot uñjatäñ munapki uka markaruw nayax taripä, uka qhipatsti walja yänakampiw uka chiqat mistunipxani.
15 Jumasti sumakiw nayra awkinakaman ukar saräta, ukatsti suma chuymanïxasax imt'atäxätawa.
16 Pusïr wawanakanjja, akaruw kutt'apjjani. amorreonakan juchapajj janïraw phoqaskiti' sasa.
17 Ukatsti ikit sartasisin sartxäna, Intix jalantxänwa. ucatsti mä nina nakhantayäna, ucat uñjapjjam ! mä hornox chhullunkhayatänwa, ukat mä nina ninaw uka chiqanaka taypin pasawayxäna.
18 Uka urusti Tatitux Abramamp mä pacto luräna, akham sasa: 'Wawanakamaruw aka uraqi churapxäma, Egipto jawirat jach'a jawirakama, Éufrates jawirakama, cenitanakaru, cenitanakaru, cadmonitanakaru, ferezitanakaru, refaín jaqinakaru, facoretanakaru, heveonakaru, amorreonakaru, cananeonakaru, girgaseonakaru, ukat' sasa jebuseo jaqinakawa.
19 Uka urux pasawayxänwa, Abram chachasti t'ant'anaka, jamach'inaka, fruta waxt'anaka, umañ waxt'anaka, nina nakhantayäna.
20 Uka urux Abramamp mä arust'äwir puripxta, kunjämtix aka phaxsin Noé chachampi arust'apkayäta ukhama. Abram chachasti wiñayatakiw uka jach'a phunchhäwi, wakichäwinak machaqar tukuyäna.
21 Abram chachasti wal kusisïna, Sarai warmiparuw taqi ukanak yatiyäna. ucat jupajj jatha utjañap iyawsäna, ucampis jupajj janiw wawanïcänti.

22 Ukat Sarai kullakajj Abram chachaparuw ewjjt'äna, akham sasa: 'Egiptonkir Agar warmin ukar mantam, inas nayajj jupampi wawanak jiltaychisma' sasa.
23 Abram chachajj Sarai warmipan arup ist'asajj akham sänwa: 'Ukham luram' sasa. Sarai warmisti Egipto markankir Agar warmiparuw katuyäna, ukatsti Abram chachaparuw katuyäna warmipäñapataki.
24 Ukatsti jupar mantasinxa, usurïxasax mä yuqall wawaruw yuritayna, jupasti Ismael sutimpiw sutichäna, aka semanan phisqhïr marapan [1965 AM]; Ucatsti llätunk tunka suxtan maraw Abram chachan jakatapajj utjäna.

15 JAQTHAPI

1 Ukat aka jubileo pusi semanan phisqhïr maran [1979 AM] kimsïr phaxsinxa, chika phaxsinxa, Abram chachax grano apthapiñan nayrïr achunakapan fiestap amtasïna.
2 Altar patxaruw machaq waxt'äwinak Tatitur waxt'äna, uka achunakat nayrïr achunakxa, mä vaquillampi, mä cabritompi, mä ovejampi altar patxaru, Tatitur nakt'ayañataki. fruta waxt'anaka, umañ waxt'anaka altar patxaruw inciensompi luqtäna.
3 Tatitojj Abram chacharuw uñstäna, akham sasa: 'Nayajj taqe ch'amani Diosätwa; nayan nayraqatajan wali askit uñjasipxam, jan pantjasirïpxam —sasa.
4 Nayampi jumamp chika arust'äwij lurarakï, ukatsti walpun jiltayarakïma' sasa.
5 Ucat Abram chachajj liwjjatasïna, Diosajj jupamp parlt'asisaw säna.
6 'Uñtapjjam, nayan ordenajj jumampïskiwa, .
Jumasti walja markanakan awkipätawa.
7 Janirakiw sutimax Abram satäxaniti.
Ucampis jichhat uksarojj wiñayatakiw sutimajj Abraham satäni" sasa.
Walja markanakan awkiparuw tukuysma.
8 Nayasti wali jach'aruw tukuyäma,
Ucat nayasti jumarojj markanakaruw tukuyäma,
Ukat reyinakax jumat mistunipxani.
9 Nayampi jumampi, jumat qhipat jutir wawanakamampi, wiñay arust'äwitak arust'äwix utt'ayarakï, jumataki, jumat qhipa wawanakamatakis Diosäñajataki.
10 <Ukatsti nayasti jumarusa, jumat qhipat jutir wawanakamarusa> kawkïr uraqitix jumax yaqha markan jakaskta uk churarakïma, Canaán uraqi, ukhamat wiñayatak uka uraqi katuqañamataki, nayasti jupanakan Diosapäxä' sasa.
11 Tatitojj Abrahamarojj akham sänwa: 'Jumasti, nayan arust'äwij phoqasim, jumasa qhepat jutir wawanakamasa, sapa mayni chachanak circuncisión lurapjjam, nayra ñik'utanakamsa circuncidasipjjam, ukhamatwa nayampi jumampi wiñay arust'äwip uñacht'ayapjjäta' sasa.
12 Ukat llätunk urunak saraqataruw uka wawarux circuncisión lurapxäta, sapa mayni chachanakaru, sapa mayni chachanakaru, utan yurir jaqiru, jan ukax yaqha markankir jaqit qullqimp alasipkäta, khitirutix jan wawanakamat jutki uka jaqiru.
13 Utan yurki ukajja, circuncidatäniwa, qollqempi alaskta ukanakasti circuncidatäniwa, nayan arust'äwijasti jumanakan jañchiman utjani, wiñay wakt'ayañataki.
14 Jan circuncidat chachajj llätunka urun jan circuncidatäkani ukhajja, uka jaqejj markapat apaqatäniwa, arust'äwij p'akintatap layku' sasa.
15 Diosajj Abrahamarojj sänwa: 'Sarai warmimasti janiw Sarai satäjjaniti, jan ukasti Sara satäniwa' sasa.
16 Nayasti bendicirakïwa, jupat mä yoqall wawa churäma, bendicirakïwa, jupasti mä markaruw tukuni, ukatsti yaqha markanakan reyinakapaw jupat mistuni' sasa.
17 Ukxarusti Abrahanax qunqurt'asisaw kusisita, chuymapan akham säna: '¿Patak marani mä yuqall wawax yurispa, llätunk tunka marani Sarax wawachaspa?' sasa.
18 Abrahanajj Diosarojj sänwa: '¡Ismael chachajj jumat nayrajj jakaskaspa!' sasa.
19 Diosasti sarakïnwa: 'Jïsa, Sarasti mä yuqall wawaw yuripxätam, ukatsti Isaac sutimpiw sutichapxäta, nayasti jupampiw mä arust'äwix wiñayatak mä arust'äwi utt'ayä, uka arust'äwisti wiñay arust'äwiwa, jupat qhiparkir wawanakapataki.
20 Ismael chacharusti ist'apxsmawa, jupar bendicipxäma, jach'aptayarakï, jupar walpun jiltayarakï, tunka payan jilïrinakaruw yurini, nayasti mä jach'a markaruw tukuyarakï.
21 Ucampis nayan arust'äwijjajj Isaacampiw ucharakï, juparojj Sarajj wawanïñapänwa, aka urunacajja, qhipüru maranjja' sasa.
22 Jupampejj janiw parlañ munjjänti, Diosajj Abrahamat sarjjänwa.
23 Abrahamax kunjamtï Diosax siskän ukhamarjamaw luräna, Ismael yuqapampiru, utapan yurir jaqinakampiru, qullqipampi alasir jaqinakampiru, sapa chacharuw utapan irpxaruwayäna.
24 Uka pachpa urusti, Abrahamax circuncidatäxänwa, utapankir jaqinakasa, <utan yurir jaqinakas>, yaqha markankir jaqin wawanakapat qullqimp alasir jaqinakas jupamp chikaw circuncidatäpxäna.
25 Aka kamachix wiñayatakiw taqi wawanakatakiwa, janirakiw circuncisión urux utjkiti, llätunk urut mä urus janiw apanukuñas utjkiti. kunattix wiñay wakichäwiwa, alaxpachankir tablanakan utt'ayata ukat qillqatäki.
26 Khitinakatix llätunk urun jan circuncidatäpki ukanakax janiw Tatitux Abrahamamp arust'äwin wawanakapäkiti, jan ukasti t'unjatäki uka wawanakankiwa. janirakiw kuna chimpunakas utjkiti, Tatitunkiwa, jan ukasti (jupax amtatawa) t'unjatäñapataki, aka uraqit jiwayatäñapataki, ukat aka uraqit saphit apsutäñapataki, kunatix jupax Tatit Diosasan arust'äwip p'akintawayi.
27 Taqi angelanakasa, qullanäñ angelanakasa, luratäpkäna uka urutpach ukham luratäpxiwa, uka angelanakan nayraqatapansa, qullanäñ angelanakan nayraqatapansa Israel markaruw qullan tukuyi, Jupamp chikäpxañapataki, qullan angelanakapampïpxañapataki.
28 Israelitanakarusti aka arust'äwin chimpup wiñay wakt'äwipjam phuqhapxpan, ukhamat jan saphitpach apaqatäpkaniti.
29 Uka kamachix mä arust'äwitak utt'ayatawa, taqi israelitanak taypin wiñayatak phuqhapxañapataki.
30 Ismael chachampiru, yuqanakapampi, jilanakapampiru, Esaú chachampiru, janiw Tatitux jupar jak'achaskänti, janiw Abrahaman wawanakapätap laykux jupanakar ajllkänti, jupanakar uñt'atap layku, jan ukasti Israel markaruw markapäpxañapatak ajllïna.

31 Jupasti q'umachäna, taqi jaqin wawanakap taypit apthapïna; kunatix walja markanaka, walja markanakaw utji, taqiniw Jupankapxi, ukat taqi kunat sipansa ajayunakaruw ch’amañchi, jupanakar Jupat jithiqtayañataki.
32 Ukampis Israel markarux janiw khiti angelarus ni ajayurus utt’aykiti, Jupa sapakiw jupanakan apnaqiripaxa, ukat Jupaw jupanakar jark’aqani ukat angelanakapan amparapansa, ajayunakapan amparapansa, taqi ch’amanakapan amparapansa mayirakiniwa, ukhamat jupanakar jark’aqañataki ukat bendiciñataki, ukat jupanakax Jupankapxañapataki ukat jichhat uksarux wiñayatak jupanakankapxañapataki.
33 Jichhasti yatiyapxsmawa, israelitanakax janiw aka kamachirjam phuqhapkaniti, janirakiw wawanakaparux taqi aka kamachirjam circuncidapkaniti; circuncidat jañchipanxa, wawanakapan uka circuncidacionapxa jaytxapxaniwa, taqiniw Beliar chachan wawanakaparux yurïwiparjamax jan circuncidat jaytxapxani.
34 Tatitusti israelitanakarux walpun colerasini. kunatix jupanakax arust'äwip apanukupxi, arupat jithiqtapxi, ukat colerasipxi, jisk'achapxi, aka kamachin ordenanzap jan phuqhatapatxa; Jupanakajj jan judiöpki uka jaqenakjamaw janchinakapar uñjapjje, ukhamat uka oraqet jaqsutäpjjañapataki. Ukat janiw juk’amp pampachäwisa, pampachasiñas utjxaniti [ukhamat pampachasiñasa, pampachasiñas utjañapataki] taqi uka wiñay pantjasitanakatxa.

16 JAQTHAPI

1 Pusïr phajjsin machaq phajjsinjja, Mamré sat qollu jak’anwa Abrahamar uñstapjjta, jupampiw parlt’apjjayäta, Sara warmipan mä yoqall wawap churatäniwa sasaw jupar yatiyapjjta.
2 Sarax larusitaynawa, Abrahamampi uka arunak parlatap ist'asax ewjjt'apxaraktwa, ukat ajjsarasaw larusïna, uka arunak laykusti janiw laruskänti.
3 Ukatsti yuqapan sutip yatiyapxaraktwa, sutipax alaxpachankir tablanakan utt’ayat ukhamarak qillqatäki ukhama (mä arunxa) Isaac,
4 Ukat (ukax) kunapachatï mä horasar kutt’apkayäta ukhaxa, mä yuqall wawar usurïspawa.
5 Uka phajjsinjja, Tatitojj Sodoma, Gomorra, Zeboim, Jordán jawirankir taqe cheqanakaruw taripäwip phoqäna, ninampi, azufrempiw phichhantarakïna, jichhürkamaw tukjarakïna, kunjämtejj [lo] nayajj jumarojj taqe luratanakap yatiyapjjsma, jupanakajj jan wali jaqenakäpjjewa, juchararanakäpjjewa, jupanak pachpaw q’añuchasipjje, janchipansa q’añu jucha lurapjjaraki aka uraqin q'añunak utjatapa.
6 Ukhamarakiw Diosax Sodomitanakan jan wali luratanakaparjam juchañchani.
7 Ucampis Lot sat chacharuw qhespiyapjjta; Diosax Abrahanat amtasisaw t'unjatäñ taypit khithäna.
8 Jupasti phuchhanakapampix aka Uraqin juchanak lurapxäna, Adanax jakkäna ukhatpachaw jan aka Uraqin utjkänti. Uka jaqejj phuchanakapamp chikaw ikiskäna.
9 Ukatsti, alaxpachankir tablanakan taqi wawanakapat apsutäñapataki, saphit apsuñapataki, Sodoma markan taripäwipjam jupanakar juchañchañapataki, juchañchatäñ urux aka oraqen janirakiw uka jaqin wawap jaytañapataki.
10 Uka phajjsinjja, Abrahanajj Hebrón markat sarjjäna, ukatsti Cades, Súr sat cheqanjja, Gerar sat qollunakanwa jakasïna.
11 Phisqa phaxs chikatanisti, uka chiqat sarxasax Juramento phuch'u jak'an jakxäna.
12 Sojjta phajjsi chika phajjsirojja, Tatitojj Sararuw visitt’äna, kunjamtï siskäna ukhamarjamaw Tatitux usurïna.
13 Kimsïr phaxsinxa, Tatitux Abrahamar parlkäna uka phaxsin mä yuqall wawa wawachasïna, uka urusti, nayrïr achunak apthapiñ fiestan Isaacax yuritayna.
14 Abrahamax llätunk urun yuqaparuw circuncisión luräna, jupaw nayrïr arust'äwirjam circuncidatäna.
15 Pusïr semanan suxta maratsti, Abrahaman ukar puripxta, Juramento phuch'uruw puripxta, ukatsti juparuw uñstapxta [kunjämtix Sararux sapkäyät uka warmin ukar kutt'apxam, ukat jupax mä yuqall wawar usurïspawa.
16 Paqallq phajjsiruw kutt’jjapjjta, ukatsti Sara warmiruw nayraqat usurïtap jikjjatapjjta] ukat bendicipjjayätwa, kunanakatï jupat amtatäki ukanak yatiyapjjarakta, suxta yoqall wawanïñapkama jan jiwañapataki, janïr jiwkasajj (jupanakar) uñjañapataki; ukampis (ukax) Isaac tuqiw sutipasa, wawanakapasa sutip uñt'ayatäñapa.
17 Wawanakapan taqpach wawanakapax jan judiöpki uka jaqinakäpxañapataki; Ucampis Isaacan wawanacapatjja mayniw qollan wawanacapar tucjjani, jan judiöpkis ukanakamp chikasti janiw jakt'atäñapäquiti.
18 Jupajj Alajjpachankir Diosan t’aqapäñapänwa, taqe wawanakapasti Diosan amparaparuw purt’asipjjäna, ukhamat Tatitur mä marka (Jupan) taqe markanakat sipansa, mä reino, sacerdotenaka, qollan markar tukuñapataki.
19 Ukatsti sarapxayätwa, Sararuw taqi kuntï jupar yatiyapkta uk yatiyapxta, panpachaniw wal kusisipxäna.
20 Ukansti mä altar lurayäna Tatitutaki, khititix jupar katuykäna, khititix jupar yaqhachkäna uka uraqin kusisiykäna, ukat aka phaxsinx paqallq uruw mä kusisiñ fiesta luräna, Juramento phuch'un lurat altar jak'an.
21 Uka fiestanjja jupatakis servirinakapatakis cabinanak lurayäna, jupaw nayrïr kuti aka oraqen carpanakan fiestap amtasïna.
22 Uka paqallq urunakanjja, sapa uruw altarar mä nakt’at wajjt’a Tatitur apanïna, pä vaca, pä oveja, paqallq oveja, mä cabrito, ukhamat juchat pampachañataki.
23 Yuspagarañatakix paqallq urqu oveja, paqallqu vaca, paqallqu oveja, paqallqu cabra, achu waxt'anaka, umañanak waxt'anak churapxarakim. Altar patxaruw taqpach lik'inakap phichhantarakïna, Tatitur ajllit waxt'äwi, suma q'apkir q'apkir q'aphini.
24 Alwat jayp'ukamasti suma q'apkir q'añunak phichhantarakïna, incienso, galbano, pila, nárdo, mirra, suma q'apkir q'apkir qullanaka, isi. taqi uka paqallqux jupax luqtatayna, ch’uqimp ch’uñump ch’uñuntata, mä khuskhaki (ukat) q’uma.
25 Ukatsti paqallq uruw aka fiesta luräna, taqi chuymapampi, taqi almapampi, utapankirinakampi kusisita, janiw khitis jupamp chika yaqha markankir jaqis utjkänti, janirakiw khitis jan circuncidat jaqis utjkänti.
26 Ucatsti Diosaruw bendicïna, jupajj generacionapan luräna, jupajj munañaparjamaw luräna; Jupajj yatïnwa, amuyarakïnwa, jupatjja wiñay generacionatakejj cheqapar

kankañ alijj sartani, jupatjja mä qollan jathajj utjani, ukhamat khititï taqe kun lurawayki ukar uñtasitäñapataki.
27 Jupasti bendicirakïnwa, kusisirakïnwa, uka fiestarux Tatitun phunchhäwipa sasaw sutichäna, uka jach'a jach'a tukuñ Diosax wali kusiskañänwa.
28 Ukatsti wiñayatakiw jupar bendicipjjayäta, jupat qhepat jutir taqe wawanakaparus aka oraqenjja, wiñayatakiw bendicipjjayäta, kunattejj jupajj aka fiesta horasaparuw amtäna, alajjpachankir tablanakan qhanañchataparjama.
29 Ukatpï alaxpachankir tablanakan israelitanakar uñt'ayaski, paqallq uru, paqallq uru, Tabernáculo Fiesta kusisiñampi amtapxañapataki, Tatitun nayraqatapan wali askit uñjatäñapataki -mä kamachi wiñayatakiw generacionanakapan sapa mara.
30 Ukatakix janiw urunakax tukuskiti; Israel markatakix wiñayatakiw amtatäxi, uka uru amtañataki, jach'a utanakan jakasipxañapataki, p'iqinakapar coronanak uchapxañapataki, laphinakan ramanaka, jawir taypit sauce achunak apthapipxañapataki.
31 Abrahamax palmera quqanakan ramanakapsa, suma quqanakan achunakapsa apthapïna, sapa uruw alwax paqallq kuti ramanakampi altar muytasin Diosapar jach'añchäna, yuspagararakïna taqi kunat kusisita.

17 JAQTHAPI

1 Phisqa semanan nayrïr maranjja, Isaacajj aka jubileo urun ñuñut apsutäjjänwa, [1982 AM] Abrahamajj kimsïr phajjsin mä jach'a manq'äwi luräna, Isaac yoqapajj ñuñut apsutäkäna uka uru.
2 Egipto markankir Agar chachan Ismael yuqapaw jupan lanti Abrahán awkipan nayraqatapan utjäna, Abrahamax wali kusisitaw Diosar yupaychäna, wawanakapar uñjasa, janirakiw jan wawani jiwatap layku.
3 Lot chachajj jupat jitheqtkäna uka urun parlkäna uka arunak amtasïna, Tatitojj aka oraqen jatha churitap laykuw kusisirakïna, jupajj taqe kun Luririrojj taqe lakapampiw bendicirakïna.
4 Sarasti Ismaelar thuqt'ir uñjäna, thuqt'askir uñjäna, Abrahanajj wali kusisitaw kusisiskir uñjäna, ukatsti Ismael chachat envidiasisaw Abrahanar säna: 'Aka esclavo warmiru, yoqaparus jaqunukum; kunattix aka esclavo warmin wawapax janiw Isaac wawajampix herencia katuqkaniti' sasa.
5 Uka jan walt'äwix Abrahamatakix wali llakkañänwa, uywatapampi, yuqapampi, jupanakar jaqunukuñapataki.
6 Diosajj Abrahamarojj sänwa: 'Jan llakisimti, wawatsa, esclavo warmitsa. taqi kuntix Sarax sisktam ukanakatxa, arunakapar ist'asim, ukat (ukanak luram); Isaacan sutimsa, wawanakamasa sutim uñt'ayatäniwa" sasa.
7 Ukampis aka esclavo warmin yoqaparuw mä jach'a markar tukuyä, jupajj jumat jutiriwa' sasa.
8 Abrahamax wali alwat sartasïna, ukatsti t'ant'ampi, mä waru umampi aptasinxa, Agarampiru, wawampiru amparanakaparuw uchasïna, ukatsti khithäna.
9 Ukatsti Beerseba wasaranwa sarxäna, uka phuch'un umax tukusxänwa, wawax umat pharjataw uñjasïna, janiw sarañ puedkänti, ukat liwxatasïna.
10 Taykapax mä olivo quqa manqhar jaquntäna, ukatsti mä arco ch'akha jak'aruw qunt'ayasïna. Jupajj 'janiw wawajan jiwatap uñjjjäti' sasaw säna, qont'atäkasajj jachäna.
11 Diosan mä angelapajj qullan jaqinakat maynïriw juparux säna: 'Agar, ¿kunatsa jachtaxa? Sartam wawar aptasin amparamat katxarum; Diosax arup ist'iwa, wawarus uñjaraki' sasa.
12 Ukatsti nayranakap jist'arasaw mä uma phuch'u uñjäna, ukat sarasin botepar umamp phuqhantayäna, ukat wawapar umañapatak churäna, ukat sartasisinx Parán wasar tuqir sarxäna.
13 Wawax jiltasinx arqueroruw tuküna, Diosax jupamp chikäskänwa, taykapas Egiptonkir phuchhanak taypit mä warmimpiw jaqichasïna.
14 Uca warmejj mä yoqall wawa wawachasïna, jupasti Nebaiot sat sutimpiw säna. Jupajj akham sänwa: 'Tatitojj naya jak'ankänwa, jupar jawskayäta ukhajja' sasa.
15 Paqallq semananjja, nayrïr maranjja, [2003 AM] nayrïr phajjsinjja, tunka payan phajjsinjja, alajjpachanwa Abrahamat ist'asïna, jupajj taqe kuntï jupar siskäna ukanak cheqaparjam sarnaqäna, Tatitur munasitapa, taqe t'aqesiñanakansa Diosar taqe chuyma servirïnwa.
16 Ukat Mastêmâ príncipex jutasinx Dios nayraqatan sänwa: 'Abrahanax Isaac yuqaparuw munasi, taqi kunat sipansa jupampiw kusisi. altar patxan nakt'ayat waxt'äwjam luqtañapatakiw mayïta, ukat jumax uñjarakïtawa aka kamachi phuqhañapataki, ukat jumax yatisktawa taqi kunatix yant'kta ukanakan chiqa chuymanïtapa.
17 Tatitux yatïnwa Abrahaman taqi t'aqhisiñanakapan chiqa chuymanïtapa; kunatix Jupax markap tuqiw yant'äna, mach'a pachampiw yant'äna, reyinakan qamir kankañapampiw yant'äna, warmip tuqiw wasitat yant'äna, kunapachatix (jupat) ch'iyjatäna, ukat circuncisión tuqiw yant'äna; Juparusti Ismael, Agar warmin uywatapampiw yant'äna, kunapachatix jupanakar khitkäna ukhaxa.
18 Taqe kuntï Jupar yant'käna ukanakanjja, Diosar confiyataw jikjjatasïna, almapas janiw paciencianïkänti, janirakiw jank'ak kuns lurkänti. Jupasti chiqa chuymanïnwa, Tatitur munasirirakïnwa.

18 JAQTHAPI

1 Diosasti juparux sänwa: 'Abraham, Abraham'; Jupasti sarakïnwa: "Akanktwa" sasa.
2 Jupasti sarakïnwa: "Isaac sat munat yoqamar irpasisin jach'a oraqer saram, ukatsti kawkïr qollutï nayajj uñacht'aykäma uka qollunakat maynïr loqtam" sasa.
3 Ukatsti wali alwat sartasin asnopar sillat uchasïna, ukat pä waynampiru, Isaac yuqapampiru, nakt'ayat sacrificio lawanak ch'iyjapxäna, ukat kimsïr uruw uka chiqar saräna, ukat jaya chiqat uñjäna.
4 Uma phuch'uruw purisajj waynanakaparojj säna: 'Akan asnompi qheparapjjam, nayamp waynampejj (ukham) sarapjjä, Diosar yupaychapjjä ukhajja, jumanakan ukar kutt'apjjäma'' sasa.
5 Nakt'ayat waxt'at lawa aptasinsti Isaac yuqaparuw uchäna, ukatsti nina, cuchillo apt'asisin panpachaniw uka chiqar sarapxäna.
6 Isaacajj awkiparuw säna: 'Awki' sasa. ukat jupax akham sänwa: 'Akanktwa wawaxa' sasa. Ukatsti sarakïnwa: 'Uñtapxam nina, cuchillo, lawa; ucampis, ¿kawkinkis nakt'ayat waxt'äwitak ovejasti, awki?' sasa.

7 Ukat akham sarakïnwa: ‘Wawa, Diosajj mä oveja nakt’ayañatakiw wakt’ayani’ sasa. Ucatsti Diosan qollup jak'achasïna.

8 Ukatsti mä altar lurayäna, ukatsti lawanak altarar ucharakïna, ukatsti Isaac yuqaparuw chint'äna, ukatsti altar patxankir lawa patxaruw ucharakïna, ukatsti cuchillo apt'asiñapatakiw amparap luqtäna, ukhamat Isaac yuqapar jiwayañataki.

9 Nayajj jupa nayraqatan sayt’asiyäta, ukat Mastêmâ príncipe nayraqatan sayt’asiyäta, ukat Tatitojj akham sänwa: ‘Janiw uka waynar amparap luqtañapatak mayt’amti, janirakiw kuns lurañapatak mayt’amti, Tatitur ajjsaratap uñacht’ayawayta’ sasa.

10 Ukatwa alajjpachat jupar jawsayäta, akham sasa: ‘Abraham, Abraham’ sasa. ukat wali mulljataw akham säna: ‘Uñtapxam, (akanktwa)’ sasa.

11 Ukat nayasti akham sasaw sista: ‘Janiw uka waynar amparam luqxamti, janirakiw kuns lurkätati; jichhasti Tatitur ajjsartamwa uñacht’ayawayta, nayrïr yoqamarojj janiw nayat jark’ktati’ sasa.

12 Ukatsti Mastêmâ p'iqinchirix p'inqachatäxänwa; Abrahamax nayranakap jach'at uñch'ukiskäna, ukat mä urqu oveja katjatätap uñjäna . . . Waxranakapat aptasin Abrahamax saräna, ukatsti oveja aptasin wawap lantix nakt'at waxt'äwit luqtäna.

13 Ukat Abrahamax uka chiqarux ‘Tatituw uñji’ sasaw sutichäna, ukhamatwa Tatitux uñjki uka qullun sapxaraki: ukax Sión qullu satawa.

14 Tatitux alaxpachat payïr kutimpiw Abrahamar sutip jawsäna, Tatitun sutipxaru jupamp parlt’añasataki.

15 Ukat akham sarakïnwa: ‘Naya pachpaw juramento lurta, Tatitojj siwa: ‘Jumajj ukham lurtajja, munat yoqamarojj janiw nayat jark’ktati, bendicionampi bendicisma, juk’amp jiljjattasajj walja wawanakam jiltayarakïma’’ sasa. Alaxpach warawaranakjama, Quta thiyankir ch'allanakjama. Wawanakamasti uñisirinakapan markanakap katuqapxani.

16 Wawanakamampix taqi markanakaw bendicitäpxani; Nayan arujaru ist’atamatjja, taqe kuntï sisksma ukanakanjja, nayar taqe chuyma servitamwa uñacht’ayarakta: Sumakiw sarjjäta’ sasa.

17 Abrahamax waynanakaparuw saräna, jupanakax sartasisinx Beerseba markaruw sarapxäna, Abrahamax [2010 AM] Juramento phuch'u jak'an jakasïna.

18 Uka fiestasti sapa maraw paqallq uru kusisiñampi amtasïna, ukat paqallq urunak saraqatarus sumankañamp kutt’ankäna ukarjamaw Tatitun fiestapa sasaw sutichäna.

19 Uka kipkarakiw alaxpachankir tablanakan israelitanakatsa, wawanakapatsa qillqatäxi, paqallq uruw aka fiestan kusisiñampi amtapxañapa.

19 JAQTHAPI

1 Pusi tunka payan jubileo urun nayrïr semanan nayrïr maranjja, Abrahamajj Hebrón * * * * * * * * * * * * * * * ukasti Kiriat-Arba sat cheqanwa pä semanan jakasïna.

2 Jubileo urun kimsïr semanan nayrïr marapanjja, Sara warmin jakañapäjjänwa, Hebrón markanwa jiwjjäna.

3 Abrahamax jupat jachir saräna, imt'añataki, ukatsti yant'apxta, ajayupax pacienciaïpachati, lakapan arunakapat jan coleratäpachati; ucatsti jupajj pacienciampiw jikjjatasïna, janiw chuym ust’ayascänti.

4 Jupajj pacienciampiw Het markankir jaqenakamp parläna, ukhamat jiwatanakar imt’añapatak mä cheq churapjjañapataki.

5 Tatitusti taqi uñjirinakan nayraqatapan khuyapayasiñap churäna, Het chachan wawanakaparux llamp'u chuymampiw achikt'asïna, Mamré sat chiqankir pä p'iyan uraqipsti pusi patak qullqit churapxäna.

6 Jupanakasti akham sasaw achikt'asipxäna: —Inakiw churapxäma; ukampis janiw ina ch’usat amparanakapat apsuñ munkänti, kunattix uka chiqan qullqip churäna, qullqip taqpach churarakïna, ukat pä kutiw jupanakan nayraqatapan qunqurt’asïna, ukat uka qhipatsti pä p’iyaruw jiwatanakaparux imt’äna.

7 Saran jakañ urunakapax patak pä tunka paqallquni maranakawa, mä arunxa, pä jubileo, pusi semana, mä mara.

8 Abrahanarojj tunka kuti yant’atwa juchañchatäna, jupajj Diosar jan jitheqtiri, pacienciaïkaspas ukhamwa jikjjatasïna.

9 Uka oraqen yatiyatapatjja, janiw mä arus arskänti, Diosajj nayaru ukat jupat qhepat jutir wawanakapar churarakïwa sasin siskäna uka toqetjja, jiwatanakar imt’añatakejj mä cheqwa achikt’asïna; Diosan amigopäkaspas ukhamwa alajjpachankir tablanakan qellqatäjjäna.

10 Pusïr marasti Isaac yuqapatakiw mä warmi casarasïna, Rebeca satänwa [2020 AM] [Betuel chachan phuchapa, Nahor chachan yuqapa, Abrahaman jilapa] Labán chachan kullakapa, Betuel chachan phuchapa. Betuel chachasti Melca sat chachan yokapänwa, jupasti Nahor chachan warmipänwa, jupasti Abrahaman jilapänwa.

11 Abrahamax kimsïr warmimpiw jaqichasxäna, uka warmisti Cetura satänwa, utapan yanapirinakapan phuchhanakap taypinxa, Agar sat warmix janïr Sarat nayraw jiwxäna. Ukatsti suxta yuqall wawanakaw yuritayna: Zimram, Jocsan, Medán, Madián, Isbac, Súa, pä semanan.

12 Suxta semanan payïr mara tukuyatatxa, Rebecax pä yuqall wawanïxänwa, Jacobumpi Esaúmpi.

13 Ukat [2046 AM] Jacobux suma chuymanïnwa, chiqapar sarnaqir jaqirakïnwa, Esaústi wali qhuru jaqirakïnwa, pampankir jaqi, ñik'utanïnwa, Jacobux carpanakan jakasïna.

14 Waynanakax jilxattapxäna, Jacobux qillqañ yatiqarakïna; ucampis Esaú chachajj janiw yateqcänti, jupajj pampan jaqënwa, uywa katuri jaqënwa, nuwasiñ yateqäna, taqe luratanakapas wali qhurupunïnwa.

15 Abrahamax Jacobur munasïnwa, Isaacasti Esaú chacharuw munasïna.

16 Abrahán chachasti Esaú chachan luratanakap uñjäna, ukatsti Jacob chachan sutipasa, wawanakapasa sutip uñt'ayatäñap yatïna. ukat Rebecaruw jawsäna, Jacobot kamachi churarakïna, kunattix jupax yatïnwa, jupax (jan ukax) Jacobur Esaú chachat sipan juk’amp munasitapxa.

17 Ucat jupajj säna: Phuchajja, Jacob yokajjar uñjam, jupaw naya lanti aka oraken utjani, Jaqenacan wawanacapan mä bendicionataqui, Sem chachan taqpach wawanacapan jach'a kankañapataqui.

18 Nayajj yattwa, Tatitojj jupar ajllïtapa, jupa pachpa oraqenkir taqe markanakat sipansa.

19 Isaac wawaxax Jacobut sipans juk'amp Esauruw munasi, ukampis nayax uñjtwa jumax chiqpachapuni Jacobur munasitama.

20 Jupar khuyapayasiñamarux juk'amp yapxatam, munasiñampiw jupar uñch'ukiñama; Jichhat uksarojj aka oraqenjja, aka oraqen mä bendicionapäniwa.
21 Amparanakamax ch'amanïpan, Jacob yuqamampix chuymamax kusisipxpan; Juparux taqi wawanakajat sipan juk'amp munastwa. Jupajj wiñayatakiw bendicitäni, Jathapasti oraqpacharuw phoqantani.
22 Maynitix aka uraqin laq'anak jakthapispa ukhaxa, jupan wawanakapas jakthapipxarakiniwa.
23 Taqi bendicionanaktix Tatitux nayaru, wawanakajarus bendiciskitu ukax Jacobun wawanakapampix wiñayatakiw utjani.
24 Jupan wawanakapan sutijasti jach'añchatäniwa, Sem, Noab, Enoc, Mahalalel, Enós, Set, Adán nayra awkinakajan sutipa.
25 Ukanakax alaxpachan cimientonakap uchañatakiw yanapt'ani, Uraqir ch'amañchañataki, alaxpachan utjki uka qhananak machaqar tukuyañataki.
26 Rebeca taykapan nayraqatapan Jacoboruw jawsäna, jamp'att'asa, bendicirakïnwa.
27 'Jacob, munat wawaxa, jupar almajax munaski, Diosax alaxpachat bendicipxpan, kuna bendicionanaktix Adanampiru, Enocampiru, Noémpiru, Sem chachampiru bendicipkätam; taqi kunanaktix yatiykitu, taqi kuntix nayar churañ arsuwaykitu ukanakxa, jumarusa, wawanakamarus wiñayatak ch'amakt'aypan, alaxpachan urunakaparjama.
28 Mastêmâ Ajayunakax janiw jumar apnaqapkaniti, janirakiw wawanakamarus apnaqapkaniti, Tatitut jithiqtañataki, jupax jichhat uksarux wiñayatakiw Diosamaxa.
29 Tatit Diosax jumatakis, jumatakis jilïr yuqamataki, markatakis awkipäpan.
30 Wawa, sumankañampi sarañamawa' sasa. Ukat panpachaniw Abrahamat mayakiw sarxapxäna.
31 Rebecasti Jacoburux walpun munasïna, taqi chuymapampi, taqi almapampi, Esaú chachat sipansa. ucampis Isaacajj Jacobut sipansa Esaú chacharuw wal munasïna.

20 JAQTHAPI

1 Pusi tunka payan jubileo urunxa, paqallqu semanan nayrïr marapanxa, Abrahamax Ismael, [2052 (2045?) AM] tunka payan yuqanakaparu, Isaacampi, pä yuqanakapampi, Ketura warmin suxta yoqanakaparu, yuqanakaparu jawsäna.
2 Ucat jupanacarojj Tatitun thaquip uñjapjjam sasaw jupanacarojj mayïna; ukhamat chiqapar sarnaqapxañapataki, sapa mayni jaqi masipar munasipxañapataki, ukhamarak taqi jaqinak taypin ukham lurapxañapataki; Ukhamat sapa maynix aka uraqin taripañampi, chiqapar uñjañampi sarnaqapxañapataki.
3 Ukhamat wawanakapar circuncisión lurapxañapataki, kunjämtix Diosax jupanakamp arust'awaykistu ukarjama, jan kupi ampararu, ch'iqa tuqiru, taqi thakinakat jithiqtapxañapataki; ukatsti taqi wachuq jucha luraññanakatsa, q'añu lurañanakatsa jark'aqasiñasawa, [ukat q'añu jucha lurañanaksa, q'añu lurañanaksa jithiqtañasawa].
4 Kawkïr warmis jan ukax mä sirvientas jumanak taypin wachuqa jucha lurchixa, ninampiw phichhantapxam, janirak jupamp wachuqa jucha lurapxpanti, nayranakaparu, chuymaparjama. Canaán markankir phuchhanakat jan casarasipjjamti; Canaán jathax uraqit apsutäxaniwa.
5 Ukatsti jach'a jach'a jaqinakarux taripäwipsa, sodomitanakan taripäwipatsa yatiyäna, kunjämtix jupanakax jan wali luräwinakap layku juchañchatäpkäna, q'añu jucha luräwinakap layku, q'añu luräwinakap layku, q'añu luräwinakat maynit maynikam t'unjatäpxatap layku.
6 'Jan wali q'añu jucha lurañanakatsa, q'añu lurañanakatsa, juchan q'añu lurañanakatsa jark'aqasipxam, ukhamat sutisarux mä maldicionar tukuyapxañamataki, taqi jakäwiman mä juk'a ist'asirïpxañamataki, taqe yuqanakamarus espadampi jiwayatäpxañamataki, Sodoma ukham maldecatäpxañamataki, ukat taqpach qhipharkir jaqinakax Gomorra markankirinakjam maldecitäpxañamataki.
7 Wawanaka, achikt'asipxsmawa, alaxpachankir Diosar munasipxam, taqi kamachinakaparjam sarnaqapxam. Janirakiw idolonakaparjam sarnaqañamäkiti, janirakiw q'añu luräwinakaparjam sarnaqañamäkiti.
8 Janiraki jumanakatakejj diosanak lurapjjamti. Jupanakajj inamayakïpjjewa, janirakiw mä ajayujj jupanak taypin utjkiti; Kunatix jupanakax (jaqinakan) amparapan luratawa, Ukat taqi khitinakatix jupanakar atinisipki ukanakax janiw kunarus atinisipkiti.
9 Janiw jupanakar luqtapxamti, janirakiw yupaychapxamti, jan ukasti jach'a Diosar yupaychapxam, Jupar yupaychapxarakim, ajanupar suyt'apxam, Jupa nayraqatan chiqapar sarnaqapxam, chiqapar sarnaqapxam, Jupan kusisipxañamataki, khuyapayasiñap churapxañamataki, alwa jayp'u jallu purintayapxañamataki, Taqi lurawinakamsa bendicipxañamataki, kuntix aka uraqin lurapkta ukanakxa, bendicipxañamataki t'ant'ampi umampi, Uraqiman achunakaparu, uraqiman achunakaparu, vacanakamar, ovejanakaman bendicipxam" sasa.
10 Jumanakax aka uraqin mä bendicionapäpxätawa, taqi markanakaw jumanakar munapxätam, wawanakamarux nayan sutixar bendicipxätam, nayjam bendicitäpxañapataki.
11 Ukatsti Ismael chacharu, yoqanakaparu, Cetura chachan yoqanakaparuw regalonak churäna, ukatsti Isaac yuqapat khithäna, taqi kunsa Isaac yuqaparuw churäna.
12 Ismael chachampi, yoqanakapampi, Cetura sat chachan yoqanakapampi, Parán markat Babilonia markar mantañkama, Inti jalsu toqenkir wasar uñtat oraqen jakasipjjäna.
13 Jupanakasti maynit maynikamaw ch'axwapxäna, árabe, ismaelita sutini.

21 JAQTHAPI

1 Jubileo paqallqu semanan suxta marapanxa, Abrahamax Isaac yuqaparuw jawsäna, ukat [2057 (2050?) AM] juparux akham sasaw säna: 'Nayax chuymankipstatäxtwa, janiw jiwañaj urux yatkti, ukat urunakax phuqt'atäxtwa' sasa.
2 Ukat uñjapxam, pataka paqallq tunka phisqhani maranïxtwa, taqi jakañ urunakax Tatitut amtawayta, ukat taqi chuymajampiw munañap phuqhañ thaqhawayta, ukhamarak taqi thakinakapan chiqapar sarnaqañ thaqharakta.
3 Almajax idolonakaruw uñisi, <jupanakar luqtirinakarux jisk'acharaktwa, chuymaxsa ajayujarus churaraktwa> khititix nayar lurkitu ukan munañap phuqhañajataki.

4 Jupaw jakkir Diosaxa, qullanawa, chiqa chuymanirakiwa, taqi kunat sipansa chiqapar uñjatawa, janiw khiti jaqirus katuqañas utjkiti, janirakiw churäwinak katuqañas utjkiti; Diosax chiqapawa, taqi khitinakatix kamachinakap p'akintapki, arust'äwipar jisk'achapki ukanakarux taripañapawa.
5 Ukat jumax wawaxa, kamachinacapsa, ordenanzanakapasa, taripäwinakapsa phuqam, janirakiw ajjtaskañaparusa, k'uchirt'at idolonakarusa, ch'amakt'at idolonakjam sarnaqañamäkiti.
6 Janiw animalanakan wilapsa, vacanakapatsa, ni alajjpachan t'ijtir jamach'inakan wilapsa manq'apxañamäkiti.
7 Jumatix mä jaqir sumankthapiñ waxt'äwjam jiwayapxätaxa, jiwayapxäta, wilap altarar warxatapxäta, altarar waxt'at wilañchäwin taqpach lik'inakapas suma jak'umpi, aceitempi ch'allt'at manq'a waxt'ampi, umañ waxt'äwimpi -taqpach mayakiw nakt'ayat sacrificio altarar warantapxäta; ukax Tatitun nayraqatapan mä muxsa q'aphiniwa.
8 Yuspagarañ sacrificio loqtañatak lik'inakxa altar patxan utjki uka ninaruw luqtäta, purakapan utjki uka lik'i, ñik'utapan utjki uka lik'i, pä riñonanakan utjki uka lik'i, lomonaka, jiphillanaka, riñonanakamp chika.
9 Taqi ukanakxa Tatitun suma q'apkir suma q'apkir qullan luqtapxam, t'ant'a waxt'ampi, umañ waxt'ampi, mä suma q'aphini, Tatitur waxt'at t'ant'ampi.
10 Uka urusa, payïr urusa, manq'a manq'apxam, payïr urux jan intix manq'añkamaw jalantpan, kimsïr urusti janirakiw kunas qhiparañapakiti. kunatix janiw askïkiti [kunatix janiw askikiti] ukat jan manq'antatäpan, taqi khitinakatix uka manq'a manq'apki ukanakax jupanakpachaw juch apanipxani; uqhamaw nayajj nayra awquinacan libronacapan, Enoc chachan arunacapan, Noé chachan arunacapan kellkatat jikjjatta.
11 Taqi waxt'anakamaruw ch'uqi ch'allt'äta, Tatitun nayraqatapan taqi waxt'anakaman jan pist'pan.
12 Ukat sacrificionakan lawanakatxa, amuyasipxam, jan altar lurañatakix yaqha lawanak apanipxañamataki: ciprés, bahía, almendra, abeto, pino, cedro, savin, higo, olivo, mirra, laurel, aspalathus.
13 Uka kasta lawanakax sacrificio manqhan altar patxan uchatäpxänwa, uñnaqapat yant'atäpki ukanaka, ukat janiw kuna ch'iyjata jan ukax ch'amaka lawanak uchapxañapäkiti, jan ukasti) qala, q'uma, jan kuna juchani, mä suma, machaq jiltawi; ukat jan nayra lawanak uchapxamti, [kunatix q'aphipax tukusxiwa] kunattix janiw nayrjax q'apkir q'apkir qullax utjxiti.
14 Aka kasta lawanakat sipansa, janiw yaqha lawanakax utjkaspati (altar patxaru), kuna q'aphin q'aphipax ch'iqintatawa, q'aphin thujsapax janiw alaxpachar makhatkiti.
15 Wawaxay, aka kamachirjam phuqasim, taqi luratanakaman chiqapar sarnaqañamataki.
16 Sapa kutiw janchiman q'umachasiñama, janïr altarar waxt'ayañatak jak'achaskkasax umampiw jariqasiñama, janïr altar jak'achaskasax amparanakamsa kayunakamsa jariqasipxam. sacrificio luqtañ tukuyxäta ukkhasti, amparanakamsa, kayunakamsa mayamp jariqasipxam" sasa.
17 Janipuniw wilax jutapxamti, ni isinakxarusa; Wawaxay, wilat jark'aqasim, walpun amuyasim; laq'ampi ch'uqt'aña.
18 Janiw kuna wilas manq'apxañamäkiti, uka wilax almawa; janirakiw kuna wilas manq'añasäkiti.
19 Jaqin wilap laykux janiw kuna waxt'äwinaksa katuqapxañamäkiti, jan juchañchatäsa, jan juchañchatäñapataki. kunattix wila wartataw aka uraqix juchar puriyi, ukat janiw aka uraqix jaqin wilapat q'umachatäkaspati, jan ukasti khititix wartaski ukan wilapampiw q'umachatäspa.
20 Jaqin wilap laykux janiw mä regalosa, mä regalosa katuqañamäkiti, wilat wilax jumar katuqatäñamataki. Jupaw askinakar arxati, taqi jan walinakat jark'aqasiñamataki, taqi kasta jiwañat qhispiyañamataki.
21 Wawaxay, uñjtwa, jaqin wawanakapan taqi luratanakapax juchawa, ñanqha luräwinakawa, taqi luratanakapas q'añuwa, ajjtaskañawa, q'añuchatawa, janiw kuna aski luraňas utjkiti.
22 Amuyasipxam, jan jupanakan thakinakapan sarnaqañamataki, thakinakapan sarnaqañamataki, Jach'a Dios nayraqatan jiwañar puriñkama juchar puriñamataki. Jan ukhamäkanixa, jumat ajanup imantasipxätam, ukatsti jucha lurañanakaman amparaparuw kutt'ayapxätam, Uraqit saphit apsupxätam, ukhamarakiw alaxpach manqhat wawanakamarux chhaqtayapxätam, ukat sutimasa, wawanakamasa aka uraqit chhaqtxani.
23 Taqi luratanakapat jithiqtapxam, taqi q'añu luräwinakapsa jithiqtapxam, Alt'at Diosan kamachiparjam sarnaqapxam, munañap lurapxam, taqi kunan chiqapar sarnaqapxam.
24 Jupaw taqi luratanakamanxa bendicipxätam, taqi aka oraqpachanxa, aka uraqin taqi wawanakaparu, suma kankañ alinak sartayapxätam, ukat sutijasa, sutimasa alaxpacha manqhanxa janiw wiñayatak armatäkaniti.
25 Wawaxay, sumankañampi saram. Alt'at Diosajja, Diosajja, Diosamasa, munañap phoqañatak ch'amañcht'pan, ukat wiñayatakiw taqe wawanakamaru ukat wawanakaman jilt'irinakamarojj wiñayatak bendicippan, taqe cheqapar bendicionanakampi, ukhamat taqe aka oraqen mä bendicionäñamataki' sasa.
26 Jupasti kusisit mistuwayxäna.

22 JAQTHAPI

1 Pusi tunka pusini jubileo urun nayrïr semananxa, payïr mara, mä arunxa, Abrahamax jiwxän uka maranwa, Isaacampi Ismaelampix Juramento phuch'ut purinipxäna, semananakan fiestap amtañataki -mä arunxa, nayrïr achunak apthapiñ fiesta amtañataki, Abrahan awkiparu, ukat Abrahamax pä yuqanakapan jutapxatap laykux kusisipxarakïnwa.
2 Isaacax Beerseba markanx walja yänakanïtaynawa, Isaacax yänakap uñjir sarañ yatirakïnwa, awkipan ukar kutt'añ yatirakïnwa.
3 Uka urunakansti Ismaelax awkipar uñjiriw jutäna, panpachaniw tantachasipxäna, Isaacax nakt'ayat sacrificio loqtasaw Hebrón markan awkipan altarapar luqtäna.
4 Yuspagarañ waxt'a luqtäna, Ismael jilapan nayraqatapan mä jach'a jach'a phunchhäwi lurarakïna, Rebecasti machaq t'ant'anak luräna, ukatsti Jacob yuqaparuw churäna, uka uraqin nayrïr achunakapat Abraham awkipar irpañapataki, ukhamat janïr jiwkasax taqi kun Luririr manq'añapataki ukat bendiciñapataki.

5 Isaacasti, Jacobun amparapampiw Abrahamar mä suma yuspärañ waxt'äwi apayäna, manq'añapataki, umañapataki.

6 Manq'asa umañasa, jach'a jach'a tukuri Diosaruw jach'añchäna, jupaw alaxpachampi, akapachampi luratayna, jupaw aka uraqin taqi lik'i yänak luratayna, jaqin wawanakapar churaraki, ukhamat manq'asin umapxañapataki, Luriripar bendicipxañapataki.

7 ‘Jichhasti Diosaxa, jumaruw yuspagarsma, jumaw jichhür uñjayista, nayax patak kimsa tunka phisqhan maranïtwa, chuymankipstat jaqïtwa, walja urunakaw phuqt’ata, taqe urunakajasti nayatakix sumankañänwa.

8 Uñisirinakan espadapajj janiw nayar atipjkituti, kunatï nayarusa wawanakajarusa churkista ukanakjja, jichhakama.

9 Diosaxay, khuyapayasiñamasa, sumankañamasa, luqtirimaru, wawanakapan wawanakaparu, jumatakix mä ajllit markar tukupxañapataki, aka uraqinkir taqi markanakat herenciapäpxañapataki, jichhat uksarux aka uraqin jakañ urunakkama, taqi pachakama’.

10 Ukat Jacobur jawsasaw akham säna: ‘Jacob wawaja, taqenin Diosapajj bendicitam, ch’amañcht’arakïtamwa cheqapar sarnaqañatakisa, munañapsa Jupan nayraqatapan lurapjjañamataki, jumarusa wawanakamarusa ajllipjjätam, ukhamat Jupan munañaparjamajj mä markar tukupjjañamataki’ sasa.

11 Jacob yuqaxa, jak'achasisin jamp'att'ita’ sasa. Jak’achasisin jamp’att’asajj akham sänwa: ‘Jacob yoqajarus jach’añchatäpan, Diosan taqe wawanakaparus jach’añchatäpan. Ukat yaqhip yuqanakamarux taqi aka uraqi taypin qullanäñapataki; Markanakax jumar luqtapxpan, Taqi markanakasti wawanakaman nayraqatapan qunqurt'asipxpan.

12 Jaqinak nayraqatan ch'amanïpxam, Set chachan taqpach wawanakaparux munañanïpxam. Ucapachaw sarnaqäwinakamasa, yuqanakaman sarnaqatamasa chiqapar uñjatäni, ukhamat jupanakax qullan markar tukupxani” sasa.

13 Jach'a Diosax taqi bendicionanak churpan, Noé, Adanampir bendiciwaykitu; Jathaman qullan p'iqipan wiñayatak samart'apxpan.

14 Jupasti q'umachpan taqi jan wali luräwinakatsa, q'añu lurañanakatsa, taqi juchanakamat pampachatäñamataki; ukanak jan yatkasaw lurtaxa. Ukat Jupaw ch'amañcht'am, Ukat bendicipxpan. Ucatsti jumajj aka oraqpach herencia katoqäta,

15 Ukat jumamp arust'äwip machaqar tukuypan. Ukhamat jumatakix mä markar tukuñamataki, taqi pachan herenciapäñapataki, Jumatakis ukhamarak wawanakamatakis chiqa kankañan Diosäñapataki, taqi aka uraqin jakañapataki.

16 Jacob yuqaxa, arunakaxat amtasim, Abraham awkiman kamachinakap phuqham: Jaqichasim markanakat jithiqtam, jan jupanakamp chika manq'amti, janirakiw luratanakaparjam sarnaqamti, janirakiw jupanakamp chikt'atäñamäkiti. Luräwinakapajj q’añuwa, Taqe thakinakapajj q’añuchatawa, ajjtaskañawa, q’añurakiwa.

17 Jiwatanakar sacrificionak luqtapxi, ñanqha ajayunakaruw yupaychapxi, sepulturanak patxaruw manq'apxi, taqi luratanakapax inamayakiwa, janirakiw inamayakïkiti.

18 Jupanakajj janiw amuyañatakejj chuymanïpkiti, janirakiw nayranakapajj kuntï lurapki uk uñjapkiti, ukat kunjamsa mä lawat pantjasipjje: ‘Jumaw Diosajja’ sasa, mä qalarus akham sapjjewa: ‘Jumaw Tatitujjajja, nayan qhespiyirijarakïtawa’ sasa. [Ukat jupanakax janiw chuymanïpkiti].

19 Jumasti, Jacob yoqaxa, Altu Pata Diosaw yanapt'apxätam, alaxpach Diosax jumar bendicipxpan, q'añu luräwinakapatsa, taqi pantjasitanakapatsa jithiqtapxätam.

20 Jacob yoqaxa, Canaán markankir imill wawanakat mä warmimpi casarasiñat amuyasim; Taqi wawanakapax aka uraqit apsutäñapawa.

21 Canaán chachan jucha luratapatjja, Canaán chachajj pantjasïnwa, taqe wawanakapasa aka oraqet t’unjatäniwa, ukatsti janiw khitis jupat mistki ukanakajj taripäwi urun qhespiyatäkaniti.

22 Taqe idolonakar yupaychirinakarusa, q’añu luririnakarusa

a) Jakirinakan uraqipanxa janiwa jupanakatakixa suyt’awixa utjkaniti;

b) Uraqinxa janiw jupanakat amtasiñax utjkaniti;

c) Jupanakasti Seol markaruw saraqani.

d) Juchañchatäpki uka chiqaruw sarapxani.

Kunjämtix Sodoma markankirinakax aka uraqit apaqatäpkänxa, ukhamarakiw taqi idolonakar yupaychirinakax apaqatäpxani.

23 Jacob yuqaxa, jan axsaramti, jan axsaramti, Abrahaman yuqapa: Jach'a Diosax t'unjatäñat jark'aqpan, taqi jan wali thakinakat qhispiyapxpan.

24 Aka utax nayatakiw lurawayta, ukhamat aka uraqin sutix uñstayañataki, [ukax jumaru, wawanakamar wiñayatak churatawa], Abrahaman utapa satäniwa. wiñayatakiw jumaru, wawanakamar churatäxi; Jumaw utaj sayt'ayäta, sutixsa wiñayatakiw Dios nayraqatan sayt'ayäta, wawanakamasa sutimasa aka oraqen wiñayatakïniwa’ sasa.

25 Jupajj janiw camandañ munjjänti, janirakiw bendiskänti.

26 Panpachaniw mä ikiñan ikipxäna, Jacobux Abraham awkipan amparapan ikirïna, jupax paqallq kutiw jamp'att'äna, munasitapas, chuymapas jupat wal kusisiyäna.

27 Jupajj taqe chuymaw bendicïna ukat akham sänwa: ‘Jach’a Diosajja, taqe kunan Diosapa, taqe kun Luriri, jupaw Caldea markankir Ur markat irpsuwayitu, ukhamat aka oraq wiñay herenciat katoqañajataki, mä qollan jatha utt’ayañajataki, wiñayatak jach’añchatäñapawa’ sasa.

28 Ukat Jacoborux bendicisaw akham säna: ‘Wawaxa, khitirutix taqi chuymajampi, munasiñajampi kusisitaxa, khuyapayasiñamasa, khuyapayasiñamasa juparusa, wawanakaparusa wiñayatak jach’ar aptatäpan’ sasa.

29 Ucat jan jaytanukumti, janirakiw jichhatpach wiñay urunacarojj inamayaquimti, nayranakamajj juparusa, wawanacaparus jist’aratäpan, jupar imañamataqui, bendicañamataqui, herenciamaquiw mä marcar uñtat q’omachañamataki;

30 Jichhat uksarojj wiñay urunakkamaw taqe bendicionanakamampi bendiciñama, ukatsti machaq arust’äwimsa, khuyapayasiñamsa machaqar tukuyam, jupampi ukat wawanakapampejj taqe kunatï kusisiñamäki ukarjamaw aka oraqen taqe wawanakamarojj machaqar tukuyam’ sasa.

23 JAQTHAPI

1 Jacobun pä amparapampiw nayranakapar uchasïna, ukatsti diosanakan Diosaparuw jach'añchäna, ukatsti ajanupar ch'uqt'asisaw kayunakap luqxatäna, wiñay ikit ikirïna, ukat awkinakapan jak'apan tantacht'asipxäna.
2 Taqe ukanaksa Jacobux amparapan ikiskäna, janiw Abrahán awkipan awkipan jiwatap yatkänti.
3 Jacobux ikit sartasinx uñjäna, Abrahamax hielor uñtat thayt'ataw uñjäna, jupax akham sänwa: 'Awki, awki'. ukampis janiw khitis parlkänti, jupasti jiwatap yatïna.
4 Jupajj amparapat sartasin t'ijusaw Rebeca taykapar yatiyäna; Rebecasti arumaw Isaacan ukar saräna, ukatsti yatiyäna; Jacobusti jupanakamp chikaw sarapxäna, mä lamparapas amparapar apt'ata, mantasinsti Abrahamar jiwat ikiskir jikxatapxäna.
5 Isaacajj awkipan ajanup uñkatasisin jacht'asisaw jamp'att'äna.
6 Uka arunakxa Abrahaman utapanwa ist'asïna, Ismael yuqapax sartasin Abraham awkipan ukar saräna, Abraham awkipat jachäna, Abrahaman taqpach utapatsa jachäna.
7 Isaac, Ismael yuqanakapax pä p'iyaruw imt'apxäna, Sara warmipan jak'apan, ukat pusi tunka uruw jupat jachapxäna, utapankirinaka, Isaac, Ismael, taqpach yuqanakapampi, Cetura markan taqpach wawanakapampi. Abrahamat jachañ urunakax tukusxänwa.
8 Kimsa jubileo, pusi semana, patak paqallq tunka phisqhani maraw jakäna.
9 Nayra awkinakapan jakañ urunakapax tunka llätunkani jubileo urunakaw utjäna. Uma Juicio qhipatsti tunka llätunkani jubileonakat juk'ampikiw jilxattañ qalltapxäna, jubileonakasti juk'aptañ qalltapxäna, jank'akiw chuymankipstañ qalltapxäna, kunayman t'aqhisiñanakampi, jan wali sarnaqäwinakapampi, Abrahanat sipansa.
10 Abrahanajj Tatitun nayraqatapan taqe luratanakapanjja, suma jaqënwa, jakañapkamajj cheqapar sarnaqañansa wali kusisitänwa. ucat uñjapjjam, jupajj janiw pusi jubileo jakenacap phoccänti, cunapachatejj ñankha luräwi layku chuymankipstatäjjäna, uca urunacapamp phoqhantatäcän ucapacha.
11 Jichha pachat jach'a taripäw urukamax taqi wawanakax jank'akiw chuymankipstapxani, janïr pä jubileo tukuykasaxa, ukat yatiñanakapax chuymankipstatäpxatap laykux jaytanukupxani Uraqpachan taqi yatiñanakapax chhaqtxani].
12 Uka urunakanjja, mä jaqetï mä jubileo chikatani maranïchejja, jupat akham sapjjarakiniwa: 'Jach'a tiempow jakaski, juk'amp tiempojj t'aqhesiña, llakisiña, t'aqhesiñawa, janiw sumankañas utjkiti.
13 Jan walt'äwinakax jan walt'awinakaruw puri, t'aqhisiñanaka, t'aqhisiñanaka, t'aqhisiñanaka, jan wali yatiyäwinaka, usunaka, usunaka, ukham jan wali taripäwinaka, maynit maynikama, ch'uqi, thaya, hielo, calentura, thaya, t'aqhisiña, mach'a, jiwaña, espada, katuntatäña, taqi kuna kunayman jan walinaka ukat llakinaka' sasa.
14 Taqe akanakasti aka oraqen juchañchir ñanqha wawanakaruw jutapjjani, jupanakan luratanakapajj q'añu luräwinakawa, wachuqa jucha lurañanaka, q'añu lurañanaka, q'añu luräwinakawa.
15 Ukatxa sapxarakiniwa: 'Achachila awkinakan urunakapax walja (mä juk'a), waranqa marakama, ukat wali sumarakïnwa; ukampis uñjapxam, jakañ urunakaxa, maynitix walja jakaschixa, kimsa tunka maranaka, tunka maranaka, ch'amanïchi ukhaxa, pusi tunka maranaka, uka jan walinaka, ukat aka ñanqha jaqinakan urunakapanxa janiw sumankañax utjkaniti' sasa.
16 Uca generacionanjja, yoqanacajj awquinacaparu, jilïrinacaparu juchapata, jan cheqpach luräwipata, lakapan arunacapata, jach'a jan wali luräwinakatsa juchañchapjjani, Tatitojj jupanakamp Jupamp chika arust'äwip apanukupjjatapatjja, taqe camachinakaparu, ordenanzanakapsa, taqe leyinakapsa phoqapjjañapataki, phoqapjjañapataki, jan kupi amparарusa, ch'eqa amparaparusa, jan sarkasa.
17 Taqinipuniw jan walinak lurapxi, sapa mayniw jan walinak arsupxi, taqi luratanakapas q'añu, q'añu, t'unjañawa.
18 Uñtapxam, aka uraqix taqi luratanakapat t'unjatäniwa, janirakiw uvas jathax utjkaniti, janirakiw aceites utjkaniti; luratanakapax jan iyawsäwinïtap layku, taqiniw jiwarapxani, uywanaka, uywanaka, jamach'inaka, lamar qutan chawllanaka, jaqin wawanakap layku.
19 Jupanakasti maynit maynikamaw ch'axwapxani, wayn tawaqunakax jilïr jaqinakampi, jilïrinakax wayn tawaqunakampi, pisinkirinakampi, pisinkirinakampi, jach'a jaqinakampi, limosna mayisirinakax jilïrinakampi, kamachimpi, arust'äwimpi. mandamientonaka, arust'äwi, fiestanaka, phaxsi, sábado, jubileo, taqi taripäwinak armasxapxi.
20 Ukatsti <arconakampi,> espadanakampi, nuwasiñampiw sayt'asipxani, thakhin kutt'ayañataki; ucampis janiw kutt'anipkaniti, aka oraqer walja wila wartasiñapkama, maynit maynikama.
21 Khitinakatix qhispipki ukanakax janiw ñanqha lurañanakapat aski thakiru kutt'apkaniti, jan ukasti taqiniw sallqjañataki, qamir kankañar jach'añchasipxani, sapa mayniw taqi kunatix jaqi masipan utjki ukanak apt'asipxani, ukat jach'a sutip uñt'ayasipxani, ukampis janiw chiqpachapuniti, janirakiw chiqa kankañampis q'añuchatäpkaniti, ukat qullan chiqanakarux q'añuchasipxani, q'añuchatapampi, q'añuchatapamp q'añuchatapampi.
22 Tatitutxa aka generacionan luratanakaparux mä jach'a mutuyäwiw purini, jupasti espadaru, taripäwiru, katuntatäñapataki, lunthatatäñapataki, manq'antatäñapataki.
23 Jupanakasti jupanakarux sartayaniw jan juchararanakaru, jupanakax janiw khuyapt'ayasipkiti, janirakiw khuyapt'ayasipkiti, janirakiw khitin jaqirus respetapkaniti, janirakiw jilïrinakarusa, waynanakarusa, janirakiw khitin jaqirus respetapkaniti, kunatix jupanakax juk'amp jan wali jaqinakawa, jan walinak lurañatakis ch'amanïpxiwa, taqi jaqin wawanakapat sipansa. Israel markarux jan walinak lurapxani, Jacobux jan walinak lurapxani, Uraqirux walja wila wartataw uñjasipxani, janirakiw khitis apthapiskaniti, janirakiw khitis imt'añatakis utjkaniti.
24 Uka urunakansti jach'at art'asipxani, jawsapxarakini, mayisipxaniwa juchararanakan amparapat qhispiyatäpxañapataki, jan judiöpki ukanakan amparapat qhispiyatäpxañapataki. Ukampis janiw khitis qhispiyatäkaniti.
25 Wawanakan p'iqinakapax ch'iyar ñik'utan janq'u ñik'utanïniwa, Kimsa semanani wawax patak marani jaqir uñtataw uñstani, jach'a jach'a tukuñapas t'aqhisiñampi t'aqhisiyawimpi t'unjataw uñjasini.

26 Uka urunakansti wawanakax kamachinak yatxatañ qalltapxani, Kamachinak thaqhañ qalltapxani, Chiqa thakin kutt'anipxarakiniwa.
27 Uka jaqen wawanakap taypinjja, urunakajj walpun jiljjattani ukat jiljjattani, waranq mara jak'achasiñapkama. Ukat (nayra) marat sipansa juk'amp maranakaruw urunakajj jakthapita.
28 Janiw jilïr jaqejj utjkaniti, janirakiw khitis <janiw> urunakapat satisfacti, Taqeniw (mä) wawanaka, wayn tawaqonakäpjjani.
29 Taqpach urunakapajj sumankañampi kusisiñampiw jakapjjani, janiw Supayas utjkaniti, janirakiw khitis ñanqha t'unjiris utjkaniti. Taqi urunakapax bendicionanak katuqañataki, qullatäñ urunakäniwa.
30 Ukürusti Tatitux yanapirinakapar k'umaraptayani, jupanakax sartasipxani, wali sumankañ uñjapxani, uñisirinakaparux alisnukupxarakiniwa. Ukat aski jaqinakax uñjapxaniwa, yuspagarapxarakiniwa, wiñayatakiw kusisipxani, uñisirinakaparux taqi taripäwinakapsa, taqi ñanqhachawinakapsa uñjapxarakiniwa.
31 Ch'akhanakapax aka uraqin samarañapawa, ajayunakapax wal kusisipxani, Tatituw taripañ phuqhi, patak waranq jaqinakar khuyapt'ayasi, taqi jupar munasirinakarus khuyapt'ayasiraki, uk yatipxarakiniwa
32 Jumasti, Moisesa, aka arunak qillqt'am; kunattix ukham qillqatawa, ukat alaxpachankir tablanakanwa (jupanakxa) qillqt'apxi, wiñayatak wiñayatak yatiyañataki.

24 JAQTHAPI

1 Abrahaman jiwatapatsti, Tatitux Isaac yuqaparuw bendicïna, Hebrón markat sartasinsti, paqallq maraw aka jubileo kimsïr semanan [2073 AM] nayrïr marax Visión Puchun jakasïna.
2 Pusïr semanan nayrïr marapanjja, mach'aw oraqen qalltäna, [2080 AM].
3 Jacobux lenteja ch'uqi ch'uqi ch'uñuyäna, Esaústi manq'at awtjataw pampat jutäna. Ukat Jacob jilaparux akham sänwa: 'Aka wila manq'a churita' sasa. Ukat Jacobux juparux sänwa: '[primogenitura, aka] nayrïr derechom aljapxita ukat nayax t'ant'a churapxäma, ukat aka lenteja manq'at mä juk'a churapxäma' sasa.
4 Esaú chachajj chuymapan akham sänwa: 'Jiwaskäwa; ¿Kuna askis nayatakix aka nayra derechox utji?
5 'Ukatsti Jacobux akham sänwa: 'Nayaw chursma' sasa. Ukat Jacobux akham sänwa: 'Jichhüruw juramento lurta' sasa, ukat juramento lurarakïna.
6 Jacobux Esaú jilaparuw t'ant'a, manq'a churäna, ukatsti manq'añkamaw manq'äna, Esaú chachasti jilïr kankañap jisk'acharakïnwa. ukatwa Esaú chachan sutipax Edom satäxäna, Jacobux nayra wakt'äwip layku churkäna uka wila manq'a layku.
7 Jacobux jilïr irpiriruw tuküna, Esaú chachasti jach'a kankañapat apaqatäxänwa.
8 Uraqpachan mach'ax purintäna, ukat Isaacax aka semanan payïr marapan Egipto markar sarxäna, ukatsti Filisteonakan reyipan ukar saräna Gerar, Abimelec markaru.
9 Tatitusti jupar uñstasaw säna: 'Jan Egipto markar saraqamti. kawkïr oraqtï nayajj yatiykäma uka markan jakasipjjam, aka oraqen jakasipjjam, nayajj jumampïskäwa, bendiciskäma" sasa.
10 Jumaru, wawanakamaruw taqi aka uraqi churä, Abraham awkimaru juramento luratax phuqharakïwa, alaxpachan warawaranakjamaw wawanakamarux waljaptayarakï, ukatsti taqi aka uraqi churarakïma.
11 Jathamampiw aka uraqin taqpach markanakax bendicitäpxani, awkimax nayan arujaruw ist'äna, nayan kamachinakaxsa, kamachinakaxsa, kamachinakaxsa, ordenanzanakajsa, arust'äwijarus phuqäna; jichhax arujaru ist'apxam, aka uraqin jakapxam' sasa.
12 Kimsa semanaw Gelar markan jakasïna.
13 Abimelec chachajj jupat akham sasaw mayïna, [2080-2101 AM] ukat taqe kunatï jupan utjkäna ukanakjja, akham sasaw säna: 'Khititejj jupar llamkt'ani jan ukajj kunatï jupan utjki ukajj jiwañapawa' sasa.
14 Isaacajj filisteonak taypin wali ch'amanïjjänwa, walja yänakanïnwa, vacanaka, ovejanaka, camellonaka, asnonaka, mä jach'a uta.
15 Filisteonakan oraqen yapuchasaw patak patak yapuchäna, Isaacasti wali jach'aruw tuküna, filisteonakasti jupat envidiasipxäna.
16 Abrahaman yanapirinakapajj Abrahaman jakkäna ukhajj taqe phuch'unak allsupkäna ukanakjja, filisteonakaw Abrahaman jiwatapat jark'aqapjjäna, oraqempiw phoqantapjjäna.
17 Abimelec reyejj Isaacarojj sänwa: 'Jiwasat sarjjam, jumajj nayat sipan juk'amp ch'amanïtawa', Isaacajj paqallq semanan nayrïr maranwa uka cheqat sarjjäna, ukat Gerar vallenakanwa jakasïna.
18 Uma phuch'unaksti wasitat allsupxäna, kawkïr uma phuch'unaktix Abraham awkipan uywatanakapax allsusipkäna, filisteonakax Abraham awkipan jiwatapat jist'antapxäna, ukatsti Abraham awkipan sutip uñt'ayarakïna.
19 Isaacan yanapirinakapax valle taypin mä phuju allsupxäna, ukatsti jakañ uma jikxatapxäna, Gerar awatirinakax Isaacan awatirinakapampix ch'axwapxäna, akham sasa: 'Umax jiwasankiwa'. ukat Isaacax uka phuch'urux 'Perversidad' sasaw sutichäna, kunatix jupanakax nanakamp chika jan walinak lurapxäna.
20 Payïr phuch'u allsupxäna, uka phuch'utakiw ch'axwapxäna, uka phuch'urux 'Uñisiña' sutimpiw sutichapxäna. Ukat uka chiqat sartasinxa yaqha phuch'u allsupxäna, ukat janiw ch'axwapkänti, ukat uka chiqarux 'Cuarto' sasaw sutichäna, ukat Isaacax akham sänwa: 'Jichhax Tatituw mä chiqa churapxitu, uka uraqin jilxattawayxaraktwa' sasa.
21 Ukatsti pusi tunka pusini jubileo phaxsin nayrïr semanan nayrïr marapanxa, Juramento phuch'uruw saräna.
22 Uka arumajja, nayrïr phajjsin machaq phajjsinjja, Tatituw jupar uñstäna, akham sasa: 'Nayajj Abraham awkiman Diosapätwa. jan axsaramti, nayasti jumampïsktwa, bendicipxäma, wawanakamarus aka uraqin laq'ar uñtataw jilxattayapxäma, Abraham uywatax layku'' sasa.
23 Ukansti mä altar lurayäna, uka altarsti Abraham awkipaw nayraqat luräna, ukatsti Tatitun sutipwa jawsäna, ukatsti Abraham awkipan Diosaparuw sacrificio loqtäna.
24 Mä phuch'u allsusinsti jakañ uma jikxatapxäna.

25 Isaacan yanapirinakapax yaqha phuch'u allsusinxa janiw uma jikxatapkänti, ukat Isaacarux janiw uma jikxatapkti sasaw sapxäna, ukat Isaacax akham sänwa: 'Jichhüruw filisteonakar juramento lurta, aka tuqit yatiyapxitu' sasa.
26 Uka chiqarux Juramento phuch'u sutimpiw sutichäna. Ukansti Abimelec, Ahuzat amigoparu, Ficol prefecto Jan ukax ejercitoparuw juramento luräna.
27 Isaacajj uka urojj yatïnawa, jupanakajj jupanakamp sumankthapiñatak juramento luräna.
28 Uka urux Isaacax filisteonakaruw ñanqhachäna, akham sasa: 'Filisteonakax maldecitäpxpan, taqi markanaka taypin colerasiñampi, colerasiñampi; Diosax jupanakarux sawkasiñjama, maldición ukhamarak colerasiña, colerasiñ yär tukuypan juchararanakan amparanakapan jan judiöpki ukanakan amparanakaparu ukhamarak Kitim ukanakan amparanakaparu.
29 Khititejj uñisirinakan espadapat qhespiykani ukajja, cheqapar sarnaqer markajj alajjpacha manqhat taripäwin saphitpach qhespiypan. Cunalaycutejj jupanacaw wawanacajjan uñisiripäpjjani, uñisiripäpjjaraqui uca orakenjja.
30 Janirakiw khitis jupanakat qhiparkaniti, janirakiw khitis taripañ urux qhispiyatäkaniti. Tukjañatakisa, saphitpach chhaqtayañatakisa, aka uraqit jaqunukuñatakisa, filisteonakan taqpach jathapaw (reservado), Ukat janiw uka caftorimanakatakix mä sutis ni mä jathas aka uraqin qhiparxaniti.
31 Alaxpachar makhatkchixa, Uraqit saraqatäni, aka uraqin ch'amanïskchixa, uka chiqat aynacht'ayatäniwa, markanaka taypin imantatäkchisa, uka chiqat saphitpach apaqatäniwa. Sepulturar saraqasaxa, Ukxarusti juchañchäwipax wali jach'apuniwa, ukansti janiw sumankañ utjkaniti.
32 Jupatix katuntat sarxanixa, Jiwañ thaqirinakan amparapampiw thakin jiwayapxani, janirakiw sutipas ni wawanakapas aka uraqin qhiparkaniti. Wiñay ñanqhachäwiruw sarxani' sasa.
33 Ukhamaw alaxpachankir tablanakan jupat qillqatäski ukat grabatäski, taripäwi urun jupar luraňapataki, ukhamat aka uraqit saphitpach apsutäñapataki.

25 JAQTHAPI

1 Ukat aka semanan payïr marapan aka jubileo urunxa, Rebecax Jacob yuqaparuw jawsäna, ukat akham sasaw säna: 'Wawaxa, jan Canaán imill wawanakat jaqichasiñamäkiti, Esaú jilamampi, jupasti Canaán imill wawanakapat pä warmimpiw jaqichasïna, jupanakax taqi q'añu luratanakapampiw almajarux chuym ust'ayitu q'añu jucha luraňasa, munañanïñasa, janiw jupanakampi cheqapar sarnaqañas utjkiti, kunattejj (luräwinakapajj) jan waliwa.
2 Naya, wawaxa, walpun munassma, chuymajampi, munasiñajampix sapa horaw bendicipxsma.
3 Jichhasti, wawaxa, arup ist'asim, taykaman munañapsa luram, janiw aka uraqin phuchhanakapat casarasiñamäkiti, jan ukasti awkijan utaparu, awkijan wila masinakaparukiw jaqichasiñama. Awkixan utapat mä warmir casarasïta, ukat Altu Pata Diosaw bendicipxätam, wawanakamasti aski jaqinakäpxani, qullan jathakïpxarakiniwa' sasa.
4 Ukxarusti Jacobux Rebeca taykaparuw parläna, akham sasa: 'Añtapxam tayka, llätunk semananïxtwa, janirakiw khiti warmirus uñt'kti ni llamkt'kti, janirakiw khitimpis casarasiñatak casarasiñatak casaraskti, janirakiw Canaán markankir phuchanakapat jaqichasiñsa amtaskti' sasa.
5 Tayka, Abraham awkisan arunakap amtastwa, jupaw Canaán markankir phuchhanakat jan casarasiñajatak mayïna, jan ukasti awkijan utapan wawanakapat ukhamarak wila masinakajat mä warmi casarasiñajatakiw säna.
6 Nayajj nayraw ist'ta, Labán jilaman phuchhanakapajj nasïna, jupanak taypit mä warmi casarasiñatak chuym ust'ayarakta.
7 Ucat uc laycuw nayajj ajayujan imt'asiyäta, jan jucha luraňatsa, jan ukajj taqe thakinakajan q'añuchatäñatakisa, jakäwijanjja; Munañanakaparu, wachuq jucha luraňanak tuqitxa, Abraham awkixaw walja kamachinak churitu.
8 Taqi kuntï siskitu ukhasa, aka pä tunka payan maraw jilajax nayamp ch'axwaski, ukat sapa kutiw nayamp parlt'itu, akham sasa: 'Jilaxa, pä warmijat mä kullakampi jaqichasiñama'; ukampis nayax janiw kunjamtï jupax lurki ukhamarjam luraň munkti.
9 Tayka, juma nayraqatan juramento lurta, jakañ urunakax janiw Canaán markankir phuchhanakapat mä warmir casarasxäti, janirakiw jilaxjam jan walinak lurkäti.
10 Tayma, jan axsaramti; jan pächasimti, munañam lurarakï, chiqaparu sarnaqarakï, janirakiw wiñayatak thakhinakaj q'al tukjkäti' sasa.
11 Ukxarusti, alaxpach tuqir aytasisaw amparanakap luqxatäna, lakap jist'arasinsti, Alaxpachampi, akapachampi lurir Diosaruw jach'añchäna, jupasti yuspagaräna, jach'añcharakïna.
12 Ukat akham sarakïnwa: 'Tatitu Diosajj jach'añchatäpan, qollan sutipas wiñay wiñayatak jach'añchatäpan, jupaw Jacob chachar q'oma yoqallänapataki, qollan jathat churarakitu. jupasti Jumankiwa, jupan wawanakapax wiñayatakiw wiñayatak utjani.
13 Tatay, jupar bendicim, lakajjaruw aski kankañ bendicionanak churañama, ukhamat jupar bendiciñajataki' sasa.
14 Ukürusti, aski kankañ ajayu lakapar purinkäna ukhaxa, Jacobun p'iqiparuw panpacha amparanakap luqxatäna.
15 Jumasti jach'añchatätawa, aski kankañan Tatitu, wiñay wiñay Diosa, Jupaw taqi jaqit sipan juk'amp bendicipxätam. Jumarux Wawaxa, chiqapar sarnaqañ thaki churpan, Jathamarux chiqapar uñjañ uñacht'aypan.
16 Jakäwiman yuqanakamar waljaptaypan, Maran qawqha phajjsinakas utji ukarjamaw sartapjjañapa. Ukat wawanakapax alaxpach warawaranakat sipan juk'amp jach'aptapxpan, Lamar qutan laq'at sipans juk'amp jakhüwipax utjpan.
17 Ukat jupanakarux aka suma uraqi churapxpan - kunjamtix jupax siskän ukhamarjamaw Abrahamar ukhamarak jupat qhiparkir wawanakapar churapxäma- Ukat wiñayatak mä yänakapjam katxarupxpan.
18 Wawaxa, jakañajan bendicit wawanakar uñjiri (nayaskäma), Ukat taqi wawanakamax mä bendicita, qullan jathakïpxpan.
19 Ukat kunjamtï jumax taykaman ajayuparux jakäwipan ch'amañcht'ktaxa, Jumar yurir warmin purakapax akham

bendicitamxa, [Munasiñajasa], chuchujas bendicipxtam ukat lakajasa, lakajas wal jach'añchtamxa.

20 Uraqpachar jilt'am, jilt'am, Jathamax wiñayatakiw alaxpachan, akapachan kusisiñapan jan juchanipxpan; Jathamax kusisipxpan, Jach'a sumankañ urux sumankañ utjpan.

21 Sutimampi, wawanakamampix wiñayatak wiñayatakïpan, Jach'a Diosax jupanakan Diosapäpan, aski kankañ Diosax jupanakamp chika jakpan, jupanak tuqiw qullan utapax wiñayatak luratäpan.

22 Khititejj bendicipktam ukajj jach'añchatäpan, taqe jaqenakas k'arinak maldecapjjtamjja, maldecitäpan' sasa.

23 Jamp'att'asasti sänwa: 'Akapachan Tatitupax jumar munaspan Kunjamtï taykaman chuymapasa, munasiñapas jumat kusisipxätam ukat bendicipxarakïtam' sasa. Ukat bendicionanak churañsa janiw munjjänti.

26 JAQTHAPI

1 Ukat aka semanan paqallq marapanjja, Isaacajj Esaú jilïr Yoqapar jawsasaw akham säna: ' Nayajj [2114 AM] wawaja, nayranakajajj ch'amakt'atawa, janiw jiwañaj uru yatkti.

2 Jichhajj caza armanakam apt'asim, arcomampi, ukat pampar mistum, ukatsti katjapjjeta (venison), wawaja, ukat suma manq'a lurapjjeta, kunjamtï almajjajj munki ukhama, ukatsti apanipjjam manq'añamataki, ukhamat janïr jiwkasajj almajajj bendiciñamataki' sasa.

3 Ukampis Rebecajj Isaacarojj Esaú chachampi parlir ist'äna.

4 Esaú chachasti wali alwat pamparuw saräna, uywa katuñataki, katjañataki, awkipan utapar irpañataki.

5 Ukat Rebecajj Jacob yoqapar jawsasin akham sänwa: 'Isaca awkimarojj Esaú jilamampi parlir ist'twa, akham sasa: "Nayar thaqt'am, suma manq'a lurapjjeta, ukat uka manq'a apanipjjeta" sasa

6 Janïr jiwkasax Tatitun nayraqatapan manq'asin bendicisma." Ukat jichhax wawa, kuntix nayax sisksma uka arunakax ist'am: Ovejanakamar sarasin pä suma cabritonak apanipxita, ukatsti awkimatakix suma manq'a lurapxäma, kunjamtï jupax munaski ukhama, ukat awkimaruw (uka) awkimar apanipxäta, janïr jiwkasax Tatitun nayraqatapan manq'añapataki ukat bendicipxañapataki, ukat jumax inas bendicitächispa' sasa.

7 Ukat Jacobux Rebeca taykaparux akham sänwa: 'Tata, janiw kuntï awkijax manq'añ munkaspa, ukat kusisiyañ munkaspa uk jark'käti, mamaja, arunak uñt'asa llamkt'añ munañapsa axsararaktwa' sasa.

8 Jumasti yatisktawa nayajj suma jaqëtajja, Esaú jilajjajj ñik'utanïnwa, nayajj jupa nayraqatan mä jan wali lurirjamaw uñstä, jupajj jan siskitu uka luräwi lurarakï, jupajj nayatakejj colerasiniwa, nayajj mä maldición apantani, janiw mä bendicionas utjkaniti' sasa.

9 Ukat Rebeca taykapax akham sänwa: 'Wawa, maldicionamax nayaruw puri, arujaru ist'am' sasa.

10 Jacobux Rebeca taykapan arup ist'äna, ukatsti pä suma lik'i cabritonak apthapisin taykapar irpäna, taykapax ~k'allk'u aycha~ kunjamtï jupax munkän ukhamarjam lurarakïna.

11 Ukat Rebecax Esaú jilïr yuqapan suma jallup apthapïna, uka jallux Jacob sullka yuqaparuw isimp isthapt'ayasïna, ukat yuqall wawanakan ñik'utap amparanakaparu, kunkapan qhant'at chiqanakapar ucharakïna.

12 Ukxarusti manq'a, t'ant'a wakichata Jacob yuqapan amparaparuw churäna.

13 Ukat Jacobux awkipan ukar mantasin akham sänwa: 'Nayax wawamätwa, kunjamtï jumax siskta ukhamarjamaw lurta, sartasim, qunt'asim, katjkta uka manq'at manq'am, ukhamat almamax bendiciñatakïta' sasa.

14 Ukat Isaacajj yoqaparuw säna: 'Wawa, ¿kunjamarak ukham jank'ak jikjjattasti?

15 'Ukat Jacobux akham sänwa: 'Tatitu Diosamaw jikxatitu' sasa.

16 Isaacajj juparojj sänwa: "Jak'achasim, wawajja, Esaú yoqajästa jan ukajj jan wawajästa uk amuyañataki'" sasa.

17 Ukat Jacobux Isaac awkipar jak'achasisinxa, jupar uñjasax akham sänwa: 'Arupax Jacobun arupawa, ukampis amparanakapasti Esaú chachan amparapawa' sasa.

18 Jupajj janiw jupar amuykänti, kunattejj alajjpachat jutki uka ch'amap apaqañaw wakisïna, Isaacajj janiw amuykänti, amparanakapajj Esaú jilapan ñik'utapjam ñik'utanïnwa, ukatwa bendicirakïna.

19 Ukat akham sarakïnwa: '¿Esaú yoqajti? ' ukat jupax akham sänwa: 'Nayax wawamätwa', ukat jupax akham sänwa: 'Wawa, katjkta uka manq'a manq'añatakis jak'achasim, ukhamat almajax bendiciñamataki' sasa.

20 Juparusti jak'achasisin manq'äna, vino apanisin umarakïna.

21 Ukatsti Isaac awkipajj akham sänwa: 'Wawajja, jak'achasisin jamp'att'ita' sasa.

22 Jupasti jak'achasisin jamp'att'äna. Ukat isipan thujsap muspharasinxa, bendicisaw akham säna: 'Uñtapxam, wawajan thujsapax mä <phuqhat> pampan thujsapjamawa, Tatitux bendiciwayki' sasa.

23 Tatitux alaxpach ch'amaka, uraqin ch'amaka, walja trigo, aceite churapxpan: Markanakax jumar yupaychapxpan, markanakax jumar alt'asipxpan.

24 Jilanakamar apnaqam, taykaman wawanakapasa jumar alt'asipxpan. Taqi bendicionanaktix Tatitux bendiciskitu, Abraham awkixaruw bendiciwaykitu; Jumaru, wawanakamarus wiñayatak churatäpan: khititix maldecätam ukax maldecitäpan, bendicipktam ukax bendicitäpan' sasa.

25 Isaacax Jacob yuqapar bendiciñ tukuyxäna, Jacobux Isaac awkipat mistxäna ukhaxa, imantasïna, Esaú jilapasti uywa katuñat mantanïna.

26 Ukatsti suma k'allk'u manq'a lurarakïna, ukat awkipar apanisajj akham sänwa: 'Awkijajj sartasim, ukatsti ventan aychajat manq'anta, ukhamat almamajj bendiciñatakejja' sasa.

27 Ukatsti Isaac awkipajj akham sasaw jupar säna: '¿Khitïtasa? 'Ukatsti akham sänwa: 'Nayajj jilïr wawamätwa, Esaú yoqamawa, kunjamtï siskta ukhamarjamaw lurta' sasa.

28 Isaacajj wal muspharasin akham säna: 'Khititejj uywa katuri, katjaski, nayar apankitu, nayasti janïr jutkasajj taqe ukanakat manq'anta, bendiciraktwa, jupajj wiñayatakiw bendicitäni, taqe wawanakapasti' sasa.

29 Esaú chachajj Isaac awkipan arunakap ist'asajja, wali jach'a jach'atwa jach'at arnaqasïna, awkiparuw akham säna: 'Awki, nayarus bendicita' sasa.

30 Ukat akham sarakïnwa: ‘Jilamax sallqjasaw juti, bendicionam apt’asitam’ sasa. Ukat akham sarakïnwa: ‘Jichhajj yattwa kunatsa Jacob sutipajj satäpacha, jupajj aka pä kutiw naya lanti utt’ayitu, nasïwitäñaj derecho apt’awayitu, jichhajj bendicionaj apt’awayitu’ sasa.
31 Ukat akham sarakïnwa: ‘¿Janit mä bendiciona nayatak imt’kta, awki?’ sasa. ukat Isaacax Esaú chacharux sänwa: ‘Uñtapxam, nayax juparux uywirimaruw tukuyta, taqpach jilanakaparuw uywatapat churta, walja trigompi, vinompi, aceitempiw ch’amañcht’ta: ¿Jichhasti, ¿kunsa jumatakix lurä, wawaxa?’ sasa.
32 Ukat Esaú chachajj Isaac awkipar akham sänwa: ‘¿Awki, ¿mä bendicionakïsmati? Bendicipxita, (jan ukax) nayarus, tata: ‘
33 Esaú chachasti jach’at jachäna. Ukat Isaacax jupar sarakïnwa: ‘Uñtapxam, aka uraqin jallut jayankxani, ukat alaxpachat jayaruw alaxpachan ch'amakat jayankxani’ sasa.
34 Ukat espadamampiw jakasïta, Jilamar luqtäta. Ukatsti jach'a tukuñkama, yugop kunkamat ch'allxtayasaxa, jiwañkamaw mä jucha luräta, wawanakamax alaxpach manqhat apsutäxaniwa’ sasa.
35 Esaú chachajj kuna bendicionanaktï awkipajj bendiskäna uk uñjasajj Jacob chacharuw ajjsarayäna, jupajj akham sänwa: ‘Awkijat llakisiñ urunakajj jichhajj purinpan, ukhamat Jacob jilajar jiwayañajataki’ sasa.

27 JAQTHAPI

1 Esaú jilïr yuqapan arunakapax Rebecaruw samkan yatiyasïna, ukat Rebecax Jacob sullka wawaparuw jawsayäna.
2 Ukat akham sarakïnwa: ‘Esaú jilamajj jumat vengasjjaniwa, ukhamat jumar jiwayañataki’ sasa.
3 Jichhasti, wawaxay, nayar ist'asim, sartasim, Laban jilajampi, Harán markar t'ijtxam, ukat mä qawqha urunak jupamp chika qhiparam, jilaman colerasiñap apanukuñapkama, ukat colerasiñap jumat apanukuñapkama, taqi luratanakamat armasiñapkama. ukatsti uka chiqat irpapxäma’ sasa.
4 Ukat Jacobux akham sänwa: ‘Janiw ajjsarkti; jiwayañ munchitu ukhajja, jiwayarakïwa’ sasa.
5 Ukampis warmix akham sänwa: ‘Jan mä urux panpacha yuqanakajat apanukuñajataki’ sasa.
6 Ukat Jacobux Rebeca taykaparux akham sänwa: ‘Uñtapxam, jumax yatisktawa awkixax chuymankipstatäxiwa, janirakiw uñjkiti, nayranakapax ch’amakt’atawa, ukat nayatix jupar jaytkä ukhaxa, jan walipunïniwa, kunattix jupar jaytanukusax jumat jayaruw sarxä, awkijasti colerasiniwa, maldecitarakïniwa’ sasa. Nayajj janiw sarkäti; kunapachatï khitanitkitu ukhakiw nayajj sarä’ sasa.
7 Ukat Rebecajj Jacobur akham sänwa: ‘Nayajj mantasinwa jupamp parlt’askä, jupasti khithapjjätamwa’ sasa.
8 Ukat Rebecajj mantasin Isaacarojj akham sänwa: ‘Nayajj jakañaj uñistwa, Het chachan pä phuchap layku, Esaú chachajj jupar casarasiñatak casarasïna. Jacobusti aka uraqinkir phuchhanak taypit mä warmi katuqchixa, kuna amtampis nayax juk'amp jakañ munta, Canaán markan phuchanakapax jan wali jaqinakawa’ sasa.
9 Isaacajj Jacobar jawsasaw bendicïna, ewjjt’asaw akham säna: ‘Canaán markankir phuchhanakat jan casarasiñamäkiti.
10 Sartasin Mesopotamia markar saram, Betuel taykaman utaparu, ukatsti taykaman jilapan Labán chachan phuchhanakapat mä warmimp casarasim.
11 Taqi ch'aman Diosax bendicipxätam, jilxattayapxätam, waljaptapxätam, ukhamat yaqha markanakar tukupxañamataki, Abraham awkixan bendicionanakap churapxätam, jumarusa, jumat qhipat jutir wawanakamarusa, ukhamat yaqhachasir uraqinakam katuqañamataki, ukat Diosax Abrahanar churki uka uraqinak katuqañamataki.
12 Isaacajj Jacob chacharuw khitäna, jupasti Mesopotamia markaruw saräna, jupasti Betuel sat sirio chachan Labán yokaparuw saräna, jupasti Jacobun taykapa Rebeca sat chachan jilapänwa.
13 Jacobux Mesopotamia markar sarxäna uka qhipatsti, Rebeca warmin ajayupax wawap llakt'asisaw jachäna.
14 Ukat Isaacajj Rebecarojj akham sänwa: ‘Kullaka, Jacob yoqajat jan jachamti. Jupajj sumankañampiw saraski, sumankañampiw kutt’ani” sasa.
15 Jach'a Diosaw taqi jan walinakat jark'aqani, jupamp chikäskarakiniwa. kunattix janiw taqi urunakapan jaytanukkaniti;
16 Nayajj yattwa, kawkirutï sarkani uka thakinakapajj taqe kunanwa sumakëjjani, sumankañampi kutt’aniñapkama, nanakasti sumankañan uñjapjjañasataki.
17 Kullaka, jupat jan axsaramti, chiqa thakin sarnaqaski, jan juchani jaqiwa. Jan jachapjjamti’ sasa.
18 Isaacajj Jacob yoqap laykuw Rebecarojj chuymacht’äna, bendicirakïnwa.
19 Ukat Jacobux Juramento phuch'ut sarxäna, pusi tunk pusini jubileon payïr semanan nayrïr marapan Harán markar sarañataki, ukat qullunakan Luz markar purintäna, mä arunxa, Betel markaruw purinïna, aka semanan nayrïr phaxsin machaq phaxsipanxa, [2115 AM] ukat jayp'uruw uka chiqar purinïna, ukat uka arumax thakhit inti jalant tuqir kutt'awayxäna. kunattix intix jalantxänwa.
20 Uka cheqankir mä qala aptasajj <p’eqepar> qoqa manqharuw uchäna, sapakiw saraskäna, ukat ikisjjänwa.
21 Uka arumasti samkasïna, ukatsti mä escalera oraqen sayt'ayat uñjäna, uka escalerasti alaxpachar puriñkamaw puri, ukatsti Tatitun angelanakapaw uka escalerar makatasin saraqanipxäna.
22 Ukat Jacoburux akham sänwa: ‘Nayax Abrahaman Tatitupa, awkiman, Isaacan Diosapätwa. kawkïr uraqitix jumax ikiskta uka uraqi, jumar churarakïma, juman qhipa wawanakamarus churarakïma” sasa.
23 Jathamax uraqin laq'ar uñtataw jilxattani, inti jalant tuqiru, inti jalsu tuqiru, alay tuqiru, aynach tuqiru, jumampi, wawanakamampix taqi markanakat bendicionanak katuqapxäta.
24 Nayasti jumamp chikäskä, kawkirutix sarkäta uka chiqaru, sumakiw aka oraqer kutt'ayapxäma; Taqe kuntï sisksma uk luraÑkamajja, janiw jaytanukkämati’ sasa.
25 Ukat Jacobux ikit sartasinx akham sänwa: ‘Chiqpachansa aka chiqax Tatitun utapawa, janiw nayax uk yatkti’ sasa. Ukat ajjsarasaw akham säna: ‘Ajjsarkañ aka cheqajj janiw yaqhakiti, Diosan utapawa, alajjpachan punkuparakiwa’ sasa.

26 Jacobux wali alwat sartasinxa, p'iqip manqhar uchat qala aptasin mä pilar uñtat sayt'ayäna, ukatsti aceitempiw uka patxaru warxatäna. Uka chiqarux Betel sasaw sutichäna. ukampis uka cheqan sutipajj qalltanjja Luz satänwa.
27 Ukat Jacobux mä arsüwiw Tatitur arsüna, akham sasa: ‘Tatitutix nayamp chikäskani, aka thaknam sarkasax t’ant’a, isi uchasiñajatak churitaspa, ukhamat awkijan utapar sumankañan kutt’aniñataki, ukhamax Tatitux Diosaxäniwa, uka qalax aka chiqan mä chimpunakjam sayt’ayawaykta uka qalaxa Tatitun utapäniwa, taqi kuntï churkta ukanakxa naya, tunka maynïr churäma, Diosa’ sasa.

28 JAQTHAPI

1 Ukatsti inti jalsu tuqir saräna, Rebeca warmin Labán jilaparu, jupamp chikaw jupamp chik saräna, ukat mä semanaw Raquel phuchhapatak luqtäna.
2 Ukat kimsïr semanan nayrïr marapan [2122 AM] juparux sänwa: ‘Warmijar churita, jupatakix paqallq maraw jumar luqtawayta ’; Labanasti Jacoburux sänwa: ‘Warmimarux churäma’ sasa.
3 Labanasti mä jach'a phunchhäwi luräna, ukat Lea jilïr phuchaparuw katuyäna, Jacobur warmiparu katuyäna, Zilpá uywataparus churarakïna, mä sirvientapataki. Jacobux janiw yatkänti, Raqueläkaspas ukham amuyäna.
4 Jupasti uka warmin ukar mantäna, ukansti Lea satänwa. Jacobusti Labanar colerasisaw akham säna: ‘¿Kunatsa ukham lurista? ¿Janit nayajj Raquela layku jumar serviraksma, janirak Lear layku? ¿Kunatsa jan wal luristasti?
5 Phuchamar irpatam, nayasti sarä; Jumaw nayarojj jan wali lurtajja’ sasa. Jacobux Raquelarux Leat sipan juk'amp munasïnwa. Lea warmin nayranakapajj jan ch'amanïkchïnsa, uñnaqapajj wali suma uñnaqt'anïnwa; ukampis Raquelax suma nayranïnwa, suma uñnaqt’ani ukat wali suma uñnaqt’anirakïnwa.
6 Ukat Labanax Jacobur akham sänwa: ‘Janiw markasanx ukham luratäkiti, sullkarux jilïr jaqit sipan churañaxa’ sasa. Ukat uk lurañax janiw walïkiti; kunatix alaxpachankir tablanakan utt'ayatawa, qillqatäxiwa, janiw khitis sullka phuchhaparux jilïr jaqit nayratpach churañapakiti; ukampis jilïrixa, mayniw nayraqat churaraki, qhiparusti sullka -ukat ukham luririx alaxpachan jupa contra juchañchapxi, janiw khitis chiqapar uñjkiti, kunatix aka lurawix Tatitun nayraqatapan jan waliwa.
7 Ukat israelitanakarux sapxam, jan ukham lurapxañapataki. janïr jilïr jaqir churkasax sullkarus jan katuntapxpanti, janirak churapkpansa, wali ñanqhapuniwa.
8 Ukat Labanax Jacobur akham sänwa: ‘Aka fiestan paqallq urupax pasañapawa, nayasti Raquel churäma, ukhamat yaqha paqallq mara luqtañamataki, ukhamat ovejanakajar uywañkama’ sasa.
9 Lea warmin paqallq uru jach'a phunchhäwipax tukusxän uka urusti, Labanax Jacoburux Raquelaruw katuyäna, ukhamat yaqha paqallq mara luqtañapataki, ukatsti Raquel Bilhá warmiruw katuyäna, jupasti Zilpa warmin kullakapänwa.
10 Ukat Raquela laykux paqallq maraw irnaqäna, Learux ina ch'usat churatätap layku.
11 Tatitusti Lea warmin purakap jist'aräna, Jacobux usurïxänwa, Jacobux mä yuqall wawaruw yuritayna, llätunk phaxsit tunka pusini urunak saraqataruw Rubén sutimp sutichatayna, kimsïr semanan nayrïr marapan. [2122 AM] ukax mä juk’a pachanakanwa.
12 Ukampis Raquelan purakapax jist'antatäxänwa, Tatitux Lear uñisitap uñjäna, Raquelan munasitapsa.
13 Ukatsti Jacobux Lea warmin ukar mantäna, ukat Jacobux usurïxänwa, Jacobux payïr yuqall wawaruw ususiyäna, ukatsti Simeón sutimpiw sutichäna, tunka phaxsit pä tunk mayan uru, ukat kimsïr semanan. [2124 AM] ukax mä juk’a pachanakanwa.
14 Ukat Jacobux wasitat Lean ukar mantäna, ukat usurïxäna, ukat kimsïr yuqall wawaruw yuritayna, jupasti Leví sutimpiw sutichäna, nayrïr phaxsin machaq phaxsi, aka semanan suxta marana. [2127 AM] ukax mä juk’a pachanakanwa.
15 Ukatsti Jacobux mayampiw uka warmin ukar mantäna, ukatsti usurïxänwa, ukatsti pusi yuqall wawaruw ususiyäna, ukatsti Judá sutimpiw sutichäna, kimsïr phaxsin tunka phisqhan uru saraqataru, pusi semanan nayrïr marapan. [2129 AM] ukax mä juk’a pachanakanwa.
16 Taqi ukanak laykuw Raquelax Leat envidiasïna, janiw wawanïkänti, ukatwa Jacobur akham säna: ‘Wawanaka churita’; ukat Jacobux akham sänwa: ‘¿Nayax purakaman achunakapat jark’xsma? ¿Nayajj jumar jaytjjsma?’ sasa.
17 Raquelajj Leajj Jacob chachan pusi yoqall wawanïtap uñjasajja, Rubén, Simeón, Leví, Judá chachan pusi yoqall wawanakap uñjasajj akham sänwa: ‘Bilha esclavajar mantam, jupasti usurïniwa, nayarojj mä yoqall wawanïniwa’ sasa. (Ukatsti (juparux) Bilha warmiruw warmipar churäna).
18 Jupasti uka warmin ukar mantasinxa, usurïxänwa, mä yuqall wawaruw ususiyäna, ukatsti Dan sutimpiw sutichäna, suxta phaxsit llätunk urunak saraqataru, kimsïr semanan suxta marapan. [2127 AM] ukax mä juk’a pachanakanwa.
19 Ukatsti Jacobux mayamp mayamp Bilha markaruw mantäna, ukatsti usurïxänwa, Jacobux yaqha yuqall wawaruw yuritayna, Raquelax Neptali sutimpiw sutichäna, paqallqu phaxsi phisqha uru, pusi semanan payïr marapan. [2130 AM] ukax mä juk’a pachanakanwa.
20 Lea warmisti jan wawanïxatap uñjasaxa, Raquelaruw envidiasïna, ukatsti Zilpa uywataparus Jacob chacharuw katuyäna, ukatsti usurïxänwa, mä yuqall wawaruw yuritayna, llätunk phaxsit tunka payan urunak saraqataru, pusi semanan kimsïr marapkama. [2131 AM] ukax mä juk’a pachanakanwa.
21 Ukatsti Jesusax wasitat jupar mantäna, usurïxasax payïr yuqall wawaruw yuritayna, ukat pusi semanan phisqhïr marapan tunka mayan phaxsit payïr urux Aser sutimpiw sutichäna. [2133 AM] ukax mä juk’a pachanakanwa.
22 Jacobux Lea warmiruw mantäna, ukat usurïna, mä yuqall wawaruw yuritayna, ukat Isacar sutimpiw sutichatayna, phisqhïr phaxsin pusi uru, pusi semanan pusi mara[2132 AM] ukat mä uywar uñjiriruw churäna.
23 Ukat Jacobux wasitat jupan ukar mantäna, usurïxänwa, pä wawanïnwa, mä yuqall wawampi, mä imill wawampi, ukatsti Zabulon yuqall wawaparuw sutichäna, Dina phuchharusti paqallqüri phaxsin paqallqüri, pusi semanan

suxta mararuw sutichäna. [2134 AM] ukax mä juk'a pachanakanwa.
24 Tatitusti Raquelat khuyapt'ayasisaw purakap jist'arasin usurïna, ukat mä yuqall wawaruw ususïna, ukatsti Jose sutimpiw sutichäna, pusi phaxsi machaq phaxsi, aka pusi semanan suxta mara. [2134 AM] ukax mä juk'a pachanakanwa.
25 Joseyajj naskäna uka urunakanjja, Jacobojj Labán chacharojj akham sänwa: 'Warminakajaru, yoqanakajaru churita, Isaac awkijan ukar sarañajataki, mä uta lurañajataki. Pä phuchama layku jumar luqtkta uka maranak tukuyxtwa, awkijan utaparuw sarxä' sasa.
26 Labanasti Jacobur akham sänwa: 'Pagomampi nayamp chik jakasim, ovejanakajsa nayatak mayamp pastu, paylläwim apt'asim' sasa.
27 Jupanakajj maynit maynikamaw amtapjjäna, jupajj ovejanakaru, uwijanakaru, ch'iyar ch'iyar, janq'o ñik'utan yuripkäna uka uwijanakarojj qollqep churañapataki.
28 Taqi uwijanakax ch'uxña ch'ankhanaka, ch'iyar ch'iyar ch'iyar uwijanaka, kunayman chimpuntat uwijanak apsusipxäna, jupanakjamarakiw uwijanak irpxaruwayapxäna, taqi uwijanakax Jacobunkiwa, jan uñt'at uwijanakasti Labánankiwa.
29 Jacobun yänakapax walpun jilxattawayi, vacanaka, ovejanaka, asnonaka, camellonaka, uywatanaka, sirvientanakas utjarakïnwa.
30 Ukat Labán chachampi wawanakapampix Jacob chachat envidiasipxäna, ukat Labanax ovejanakap apt'asïna, ukatsti jan wali amtampiw uñjäna.

29 JAQTHAPI

1 Raquelax Joseyar wawachasxäna ukhaxa, Labanax ovejanakap khuchhuririw saräna. Jupatsti kimsa uru sarañ jayankapxänwa.
2 Jacobux Labán chachan ovejanakap khuchhuqir saraskir uñjäna, ukat Jacobux Leampi Raquelampir jawsäna, ukatsti Canaán oraqer jupamp chik sarapxañapatakiw jupanakar säna.
3 Kunjamsa samkan taqe kun uñjäna, taqe kuntï awkipan utapar kutt'añapatak siskäna ukanaksa jupanakar yatiyäna, jupanakasti sapjjäna: 'Kawkirutï sarkäta ukaruw jumamp chik sarañäni' sasa.
4 Jacobux Isaac awkipan Diosaparu, Abraham awkipan Diosaparuw jach'añchäna, ukat jupax sartasinx warminakapamp wawanakapampiruw qunt'asïna, taqi yänakap apt'asisin jawir makhatasinx Galaad uraqiruw puripxäna, Jacobux Labanan amtap imantasaw jan yatiykänti.
5 Pusïr semanan paqallqüri maranjja, Jacobojj nayrïr phajjsinjja, pä tunka mayan urunak saraqataruw Galaad toqeru kutt'jjäna. [2135 AM] Ukat Labán chachax arknaqäna, ukat Jacoburux Galaad qullun kimsïr phaxsin jikxatäna, tunka kimsaqallqu phaxsina.
6 Tatitux janiw Jacobur jan walt'ayañapatak jayskänti; Jupajj mä samkan arumaw uñstäna. Labanasti Jacoburuw parläna.
7 Uka urut tunka phisqhan uru saraqataruw Jacobux mä jach'a manq'äw luräna, Labanampitaki, taqi jupamp chik jutirinakataki, Jacobux uka urux Labán chacharuw juramento luräna, Labán chachasti Jacoboruw juramento luräna, janiw maynis jan wali amtampi Galaad qullut mayniru makhatañapäkiti.
8 Ukxarusti mä montón lurayäna, jupasti mä testigo uñt'ayañataki. ukatwa uka chiqan sutipax akham satawa: 'Testigonakan Montón', uka montón sutimp uñt'atawa.
9 Ucampis janïr Galaad orakerojj Refaín sat orake sapjjänti. kunattix uka uraqix Refaín uraqipänwa, ukat Refaín sat jaqinakax (ukanwa) yuripxäna, jach'a jaqinakaw tunka, llätunka, llätunka paqallqu metronak alturanïpxäna.
10 Amón wawanakan uraqitpach Hermón qullukama, reinonakapan qunuñanakapax akanakawa: Carnaim, Astarot, Edrei, Misur, Beón ukanaka.
11 Ucat Tatitojj jupanacarojj t'unjäna, jan wali luräwinakap layku; kunatix jupanakax wali q'añu jaqinakäpxänwa, amorreonakax jupanakan lantiw jakapxäna, ñanqha luririnaka, jucharar jaqinaka, jichhürunakanx janiw khiti jaqis utjkiti, khititix taqi juchanakap phuqt'ayawayki, janirakiw aka oraqen jaya pacha jakañ utjxiti.
12 Jacobux Labán markaruw khithäna, ukatsti Mesopotamia markaruw sarxäna, uka uraqix Inti jalsu tuqinkiwa, Jacobux Galaad uraqiruw kutt'xäna.
13 Ukatsti llätunk phaxsit tunka mayan urunak saraqataruw Jaboc jawir pasawayxäna. Uka urusti Esaú jilapaw jupar jak'achasisin jupamp sumankthapisxäna, ukatsti Seir uraqiruw sarxäna, ukampis Jacobux carpanakanwa jakasïna.
14 Jubileo phaxsin phisqhïr semanan nayrïr marapanxa, Jordán jawir makhatasinxa, Jordán jawir khurkataruw jakasïna, ukat uwijanakapxa jach'a qutat Betsanakama, Dotán markakama, Acrabín quqakamaw awatiyäna.
15 Ukatsti Isaac awkiparuw taqi yänakapa, isi, manq'añanaka, manq'añanaka, umañanak, leche, mantequilla, queso, mä qawqha dátil ukanaka apayäna.
16 Ukxarusti Rebeca taykaparux pusi kutiw maran churarakïna, phaxsinakan yapuchañampi, yapu apthapiñamp chika, jallu pachampi jallu pachampi, juyphi pachampi jallu pachampi, Abrahaman torrepar puriñkama.
17 Isaacax Juramento phuch'ut kutt'anxäna, Abraham awkipan torrepar makhatasinxa, Esaú yuqapat yaqhaw ukan jakasïna.
18 Jacobojj Mesopotamia markar sarkäna uka urunakanjja, Esaú chachajj Mahalat sat chachampiw casarasïna, jupasti Ismael chachan phuchapänwa, jupasti awkipan ovejanakaparu, warminakapan taqpach ovejanakapwa tantacht'äna, ukatsti Seír sat qolluruw sarjjäna, ukat Isaaca awkiparus Juramento phuch'uruw sapak jaytawayäna.
19 Isaacax Juramento phuch'ut mistusaw Hebrón qullunakan Abraham awkipan torrepan jakasïna.
20 Ukxarusti Jacobux awkiparu, taykaparu taqi kuntix apayankäna ukanak apayanitayna, taqi kunatix munapkän ukanakxa, taqi chuymapampi, taqi almapampiw Jacoburux bendicipxäna.

30 JAQTHAPI

1 Suxta semanan nayrïr maran [2143 AM] Salem markaruw saräna, Siquem markat inti jalsu tuqiru, pusi phaxsix sumakiw saräna.
2 Ukxarusti Jacobun Dina phuchaparuw Siquem sat chachan utapar irpxaruwayapxäna, jupasti Hamor chachan yuqapawa, heveo jaqi, uka markan p'iqinchiripa.

3 Ukatsti awkiparu, jilanakaparu warmipar katuyañapatakiw achikt'asïna. Jacobus yuqanakapampix Siquem markankir jaqinak laykux colerasipxäna. Dina kullakapar q'añuchapxäna, jan wali amtampiw jupanakar parlapxäna, sallqjapxäna, sallqjapxäna.
4 Simeónampi Levímpisti, jan suyt'ataw Siquem markar puripxäna, ukatsti Siquem markankir taqi jaqinakaruw juchañchapxäna, ukan jikxatapkän ukanakarus jiwayapxäna, ukampis janiw mä jaqirus qhiparkänti.
5 Uqhäm jan mayampsa jichhat uksarojj Israelan mä phuchapajj q'añuchatäñapäquiti; Alaxpachan taripäwix jupanakatak utt'ayatawa, ukhamat Siquemita jaqinakar espadampi jiwayapxañapataki, Israel markar p'inqachapxatap layku.
6 Tatitusti Jacobun yoqanakapan amparaparuw katuyäna, espadampi tukjañataki, juchañchañataki, ukhamat Israelan mä virgen virgen jan q'añuchatäñapataki.
7 Ukat khititix Israel markan phuchhap jan ukax kullakap khiti jaqirus jan judiöpki uka jaqir katuyañ munchixa, chiqpachapuniw jiwani, qalamp k'upjapxarakini. Israel markarux p'inqachawayi; Warmix ninamp phichhantapxani, awkipan utapan sutip jisk'achatap layku, Israel markat apanukutäñapataki.
8 Uraqpachan jan juchani jucha lurir warmisa, jan q'añu lurañas Israel markan utjañapäkiti. Israel markax Tatitutakix qullanawa, khititix q'añuchawayki ukax chiqpachapuniw jiwani, qalampiw qalamp k'upjapxani.
9 Ukhamatwa alaxpachankir tablanakan israelitan taqpach wawanakapat qillqatäxi: khititix q'añuchki ukax chiqpachapuniw jiwani, qalamp k'upjataw uñjasini.
10 Aka kamachix janiw kuna urus tukuskiti, janirakiw pampachasiñas utjkiti, janirakiw kuna pampachäwis utjkiti, ukampis khititix phuchhapar q'añuchawayki ukax taqpach Israel marka taypin saphitpach q'añuchatäniwa, Moloc chachar wawanakap churatapata, q'añuchañatakis jan wali luräwinak luratapata.
11 Jumasti, Moisesa, israelitanakar ewjjt'am, phuchhanakap jan yaqha markankirinakar churapjjañapataki, jan judiöpkis uka phuchhanakapatsa jan irpapjjañapataki, Tatitun nayraqatapan ukajj ajjtaskañawa.
12 Ukatwa Siquemitanakajj Dina contra lurapjjatapa, Jacobun yoqanakapajj akham sapjjäna: 'Janiw phuchajarojj jan circuncidat jaqerojj churapkäti' sasa. Ukajj nanakatakejj jan walipunïnwa' sasa.
13 Israel markataki, jakirinakataki, jan judiöpkis ukanakan phuchhanakapar katuntirinakatakisa. Israel markatakix akax q'añuwa, ajjtaskañawa.
14 Israel markax janiw uka q'añunakat qhispiyatäkaniti, jan judiöpkis uka phuchhanakapat mä warminïchi, jan ukax mä jan judiöpki uka chachar mä phuchhap katuyaspa ukhaxa.
15 Jupatix juchañchäwi, t'aqhisiña, ñanqhachasiñax juparuw purini, jupatix ukham lurkani, jan ukax Tatitun qullan utapar q'añuchirinakata, jan ukax qullan sutip q'añuchirinakat nayranakap imantaspa ukhaxa, taqpach markaw juchañchatäni taqi uka q'añunakatsa, q'añuchatapata chacha.
16 Janiw khitirus respetatäkaniti [janiw khitirus yäqañas utjkaniti], janirakiw achunaka, waxt'anaka, nakt'ayat waxt'anaka, lik'inak amparapan katuqatäkaniti, janirakiw muxsa q'apkir q'apkir q'apkir qullanak katuqañapäkiti.
17 Ukatwa nayajj akham sasma: 'Israelitarojj aka arst'äwejj qhanañcht'am: kunjamsa siquemitanakajj sarnaqapjjäna, yoqanakapas kunjamsa sarnaqapjjäna uk uñjam: Jacobun pä yoqanakapan amparapar katuyatäpjjänwa, t'aqhesiñampiw jiwayapjjäna, cheqapäñapatakiw jupanakajj cheqapar uñjatäpjjäna, cheqapar sarnaqapjjañapatakiw qellqatarakïna.
18 Leví chachan wawanakapasti sacerdotenakjam ajllitäpxänwa, levitanakäpxañapataki, ukhamat nanakjam Tatitun nayraqatapan sapürunjam luqtapxañapataki, ukhamat Leví chachampi wawanakapampix wiñayatak bendicitäpxañapataki. Jupajj taqe khitinakatejj Israel marka contra sayt'apkäna ukanakar cheqapar sarnaqañataki, taripañataki, mutuyañatakisa taqe chuymaw ch'amachasïna.
19 Ukhamatwa alaxpachankir tablanakan Diosan bendicionapsa, aski kankañapsa taqinin Dios nayraqatan qillqapxatayna.
20 Uka jaqejj jakkäna ukhajj kunatï cheqäki ukanak phoqkäna uk amtasipjjtwa. waranq waranq marakamaw qillqapxani, juparusti, jupat qhipat jutir wawanakaparusa, alaxpachankir tablanakan qillqatäxiwa, mä amigopa ukhamarak aski jaqit uñt'ata.
21 Taqi aka sarnaqäwinak jumataki qillqt'askta, ukat israelitanakar sapxañamatakiw mayt'apxsma: janiw jucha lurapxañamäkiti, janirakiw kamachinak p'akintapxañapäkiti, janirakiw arust'äwip p'akintapxañapäkiti, (jan ukasti) uka arust'äw phuqhapxañapataki, amigonakaparjam qillqantatäpxañapataki.
22 Jupanakatix jan walinak lurapxani, taqi tuqit q'añu lurapxani ukhaxa, alaxpachankir tablanakan uñisirinakapjamaw qillqantatäpxani, jakañ librot t'unjatäpxani, t'unjatäpkani ukat aka uraqit saphitpach apaqatäpkani ukanakan libropan qillqantatäpxarakiniwa.
23 Jacobun yoqanakapajj Siquem chachar jiwayapkäna uka urujja, mä qellqataw alajjpachan qellqasïna, jupanakajj cheqapar sarnaqapjjatapa, cheqapar sarnaqapjjatapa, juchararanakar kutt'ayapjjatapa, mä bendicionatak qellqatänwa.
24 Ukatsti Dina kullakapar Siquem utat irpapxäna, ukatsti taqi kunatix Siquem markan utjkäna ukanak katuntapxäna, ovejanakaparu, vacanakaparu, asnonakaparu, taqi yänakaparu, taqi ovejanakaparu, ukat taqiniruw Jacob awkipar irpapxäna.
25 Ukatsti jupanakarux jisk'acharakïnwa, markarux espadampi jiwayapxatap layku, kunatix jupax uka markan jakirinakaruw axsaräna, cananeonakaru, ferezeonakaru.
26 Siquem jak'ankir markanakax Tatituruw axsarapxäna, Jacobun wawanakapar arknaqañatakix janiw sartapkänti. kunattix axsarañaw jupanakarux purintäna.

31 JAQTHAPI

1 Uka phajjsin machaq phajjsinjja, Jacobojj utapankir taqe jaqenakaruw parläna. akham sasaw säna: 'Q'omachasipxam, isinaksa mayjt'ayasipxam, sartasipxañäni ukat Betelar makhatapxañäni, ukanwa Esaú jilajan nayraqatapat jaltxayäta uka urux Jupar mä arsüwi arsuwayta, jupaw nayamp chikäski ukat sumankañan aka uraqiruw irpapxitu, ukat jumanak taypinkir yaqha diosanaksa apanukupxaraktawa' sasa.

2 Ukatsti yaqha diosanaksa, jinchunakapan utjkäna, kunkanakapan utjkäna uka diosanaksa, Raquelax Labán awkipat lunthataskäna uka idolonaksa jaytxapxäna, uka idolonaksa Jacobur katuyäna. Ukatsti phichhantasin p'akjasin t'unjäna, ukatsti Siquem uraqin mä encina sat quqa manqharuw imantarakïna.
3 Paqallqüri phajjsin machaq phajjsinjja, Betelar sarjjäna. Ukatsti ikisipkäna uka chiqan mä altar lurayäna, ukansti mä pilara sayt'ayäna, ukatsti Isaac awkiparuw yatiyäna, sacrificio loqtañataki, Rebeca taykapar jutapxañapataki.
4 Ukat Isaacajj akham sänwa: 'Jacob yoqajajj jutpan, janïr jiwkasajj jupar uñjiri' sasa.
5 Ukat Jacobux Isaac awkiparu, Rebeca taykapan ukar saräna, Abraham awkipan utaparuw saräna, ukat pä yuqaparuw irpäna, Leví, Judá, ukatsti Isaac awkipampi, Rebeca taykapampiruw purirakïna.
6 Rebecasti uka torret nayräxaruw mistunïna, Jacobur jamp'att'añataki, qhumantt'añataki. 'Jacob yuqamax jutxi' sasin ist'asaxa, ajayupax jaktxänwa; ukatsti jamp'att'äna.
7 Uka warmix pä yuqanakapar uñjasax uñt'asaw akham säna: '¿Wawaxa, ¿aka yuqanakamaxa?' sasa. ukatsti jamp'att'asaw jamp'att'äna, ukat akham sasaw bendicirakïna: 'Abrahan chachan wawanakapajj jumanakan jach'añchatäpjjaniwa, aka oraqenjja mä bendicionapäpjjätawa' sasa.
8 Jacobux Isaaca awkipan utaparuw saräna, kawkhantï ikiskäna uka cuartoruw saräna, ukat pä yuqanakapaw jupamp chik sarapxäna, awkipan amparap katxarusinxa, qunqurt'asisaw jamp'att'äna, Jacobun yuqapan kunkapat katt'asisaw kunkapat jachäna.
9 Ch'amakajj Isaac chachan nayranakapatwa mistüna, Jacobun Leví ukat Judá chachan panpacha yoqanakaparuw uñjäna, ukat akham sänwa: '¿Wawa, ¿aka wawanakamajja? jupanakajj jumar uñtasitäpjjewa' sasa.
10 Jupajj cheqpachapuniw wawanakajäpjje sasaw jupar säna: 'Cheqpachapuniw jupanakajj nayan wawanakajäpjjatap uñjta' sasa.
11 Jupanakasti jupar jak'achasisinjja, jupajj kutikipstasin jamp'att'asaw panpachanirojj qhumantt'äna.
12 Ukatsti profecía ajayux lakapar purintäna, ukatsti Leví chacharuw kupi amparapat katthapïna, Judá markarus ch'iqa amparapat katthapïna.
13 Ukxarusti nayraqat Leví tuqir kutt'äna, ukatsti nayraqat bendiciñ qalltäna, akham sasa: "Taqi pachan Diosapa, taqi pachan Tatitupa, jumarusa wawanakamarus taqi pachan bendicipxpan" sasa.
14 Tatitojj jumarusa, wawanakamarus jach'a jach'a kankañampi, jach'a jach'a kankañampi churpan, jumarusa, wawanakamarus, taqe jañchi taypita, Jupar jak'achasiñamataki, jupar jak'achasiñatakejja, jupar jak'achasiñatakejj santuariopan servipjjañamataki, nayraqatan angelanakapjama, ukhamarak qollanan angelanakaparjama. (Ukham) jupanakjamarakiw wawanakaman jathapax jach'a kankañataki, jach'a kankañataki, qullanäñatak utjani, jupanakarux taqi pachakamaw jach'aptayañapa.
15 Jupanakasti taripirinakäpxani, jilïrinakäpxani, Jacobun wawanakapan taqpach wawanakapan jilïrinakapäpxarakiniwa. Jupanakasti Tatitun arupxa chiqaparuw arsupxani, Taqi taripäwinakapsa chiqapar uñjapxarakini. Ukat jupanakax Jacoburuw thakhinakax yatiyapxani, Israel markaruw thakhinakaj yatiyapxani. Tatitun bendicionapax lakanakaparuw churatäni Munat jaqinakan taqpach jathapar bendiciñataki.
16 Taymamax Leví sutimpiw sutichtamxa, chiqapuniw sutim ucharaki. Jumasti Tatitump mayachasïta, Jacobun taqpach wawanakapan masipäma; Mesapax jumankpan, Jumampi wawanakamampix uka manq'at manq'apxam; Ucatsti manq'amajj taqe wiñay jakañkama phoqhatäpan, Manq'añanakamasti jan tukusjjamti.
17 Taqi khitinakatix jumar uñisipktam ukanakax nayraqatam liwxatasipxpan, taqi uñisirinakamax saphitpach chhaqtayatäpxpan, t'unjatäpxpan. Khititix bendicipktam ukax bendicitäpan, maldecitäpan taqi markanakax maldecipxätam' sasa.
18 Judá markarojj akham sänwa: 'Tatitojj ch'am churistam, ch'amsa churpan taqe uñisirinakamar t'unjañataki; Jumampi, mä yuqamampi, Jacobun yoqanakapan p'iqinchirïpxäta; Sutimampi, yuqanakaman sutipasa, taqi uraqiru, suyunakaru saraqapan. Ukapachaw jan judiöpkis ukanakajj juman nayraqataman ajjsarapjjani, taqe markanakasti khathatisipjjaniwa" sasa.
19 Jumaruw Jacobun yanapañapa, Israelan qhispiyasiñapas juman utjani.
20 Kunapachatix aski kankañaman jach'añchañ tronon qunt'atäkasinxa, taqi munat wawanakan wawanakapatakix wali sumankañaw utjani. Khititix bendiciskätam ukax jach'añchatäpan, taqi khitinakatix jumar uñisipktam, t'aqhisiyapktam, maldecipktam ukanakax saphitpach chhaqtayatäpxani, aka uraqit t'unjatäpxani, maldecitäpxarakiniwa' sasa.
21 Kutt'asisinsti mayamp jamp'att'äna, qhumantt'asisinsti wal kusisirakïna. Jupajj Jacob yokapan yokanakaparojj chekapuniw uñjäna.
22 Ukatsti Jesusax kayunakap taypit mistusaw qunqurt'asisin qunqurt'asïna, ukatsti jupanakarux bendicïna, uka arumax Isaac awkipamp chikaw ukan samart'äna, jupanakasti wali kusisitaw manq'apxäna, umapxäna.
23 Jacobun pani yoqanakaparuw ikt'ayäna, maynix kupi amparaparu, maynirus ch'iqa amparapan ikt'ayäna, ukhamat jupatakix chiqapar uñjatäñapataki.
24 Ukat Jacobux arumax awkiparux taqi kuns yatiyäna, kunjamsa Tatitux jupat wali khuyapt'ayasïna, kunjämtix jupax (juparux) taqi thakinakapan askinak jikxatäna, taqi jan walinakatsa jark'aqarakïna.
25 Isaacax Abraham awkipan Diosaparuw jach'añchäna, jupax janiw khuyapayasiñapsa, aski kankañapsa Isaac uywatapan wawanakapat jithiqtkänti.
26 Alwatsti Jacobux Isaac awkiparuw yatiyäna, kuntix Tatitur arsuwaykatayna, uñnaqap uñjkatayna, mä altar luratayna, taqi kunas wakicht'atäxiwa, Tatitun nayraqatapan sacrificio loqtañataki, kunjamtï arsuwaykatayna ukhamarjama, mä asno patxaru qunt'ayasiñatakiw jutatayna.
27 Isaacajj Jacob yoqaparuw säna: 'Janiw nayajj jumamp chik sarkiristti; Nayajj chuymankipstatäjjtwa, janiw thak apt'irjamäkti. Jichhasti patak suxta tunka phisqhani maranïtwa; Janiw nayajj viajiñ puedjjtti; mamamar (mä asnu patxaru) sayt'ayañamawa, ukat jumamp chika sarañapatakiw jaytañama.

28 Wawajja, nayajj yattwa, jumajj naya laycu jutta, jichhürojj bendicitäpan, kawkïr urutejj jakkir uñjkista, nayasti jumar uñjaraksma, wawajja.
29 Jumajj sum jakasiñamataki, kuntï arskta uk phoqañamataki; janiraki arsutamsa apanukumti; Jumasti juchañchatätawa arsüwimpi; jichhasti jank'akiw phuqhañama, khititix taqi kun lurki, khitirutix arsuwaykta ukax kusisiypan' sasa.
30 Ukat Rebecarojj sänwa: 'Jacob yoqamampi saram'; Rebecasti Jacob yokapamp chikaw saräna, Deborasti jupamp chikaw Betelar puripxäna.
31 Ukat Jacobux kuntï awkipax Leví ukat Judá sat pä yuqanakapar bendicipkäna uk amtasxänwa, ukat Abrahamampi, Isaacampix nayra awkinakapan Diosaparuw kusisipxäna.
32 Ukat akham sarakïnwa: 'Jichhajj yattwa wiñay suyt'äwinïtajja, yoqanakajas taqenin Dios nayraqatapan utjatapjja'; uqhämw uka paninit utt'ayatäna; ukatsti alaxpachankir tablanakan wiñay qhanañchäwipjamaw qillqapxi, kunjämtix Isaacax jupanakar bendicïna.

32 JAQTHAPI

1 Uka arumasti Betelan qurpachasïna, Leví chachasti samkasïna, Diosan sacerdotep utt'ayapxatapa, juparus wawanakapasa wiñayataki. ukatsti ikit sartasisin Tatitur jach'añchäna.
2 Jacobux wali alwat sartasïna, aka phaxsin tunka pusini urunak saraqataru, taqi jupamp chik jutirinakat diezmo churarakïna, jaqinakata, uywanakata, qurita, taqi vasonakata, isimpi, jïsa, taqiniruw diezmo churäna.
3 Uka urunakansti Raquelax Benjamín yuqaparuw usurïna. Jacobux wawanakapar jakthapisinx Levix Tatitun utaparuw jalxatäna, awkipax sacerdotet isimpiw isthapiyäna, amparanakaparus phuqhantayarakïnwa.
4 Aka phajjsin tunka phesqani urunak saraqatarojja, altarar irpanïna, tunka pusini vacanaka, pä tunka llätunkani ovejanaka, pusi tunka llätunkani ovejanaka, paqallqu uwijanaka, pä tunka mayani cabritonaka, sacrificio altar patjjar nakt'ayañataki, ukhamat Dios nayraqatan mä suma q'apkir qollqe churañataki.
5 Uka ofrendapajj tunka t'aqa churañ arsüna, fruta ofrendanakapampi, umañanak ofrendanakapampi.
6 Nina nakhantasinsti, nina patxaruw incienso nakhantayäna, yuspärañatakix pä vaca, pusi urqu oveja, pusi oveja, pusi cabrito, mä marani pä oveja, pä cabrito. uqhämaraquiw paqallq uru sapa uru luräna.
7 Jupasti taqe yoqanakapampi, chachanakapampejj paqallq uruw ukan kusisita manq'asipkäna, Tatitur bendicionapsa yuspärapjjarakïna, jupaw taqe t'aqhesiñanakapat qhespiyäna, arsüwipasa phoqarakïna.
8 Taqi q'uma uywanakat diezmo churäna, ukatsti nakt'at sacrificio lurarakïna, ukampis q'añu uywanakax Leví yuqaparuw churäna (janiw) taqi jaqinakan almap churarakïna.
9 Leví chachasti tunka jilanakapat sipansa Jacob awkipan nayraqatapanwa Betel markan sacerdotet irnaqäna, ukan sacerdotëjjänwa, Jacobojj arsüwipsa arsüna.
10 Ukatwa alaxpachankir tablanakan utt'ayatäski, diezmo mayamp mayamp mayamp mayt'asiñatakejja, sapa maraw Tatitun nayraqatapan manq'añapa, kawkhantï sutipax jakañapatak ajllitäki uka chiqana, uka kamachirjamax janiw wiñayatak urunakax tukuskiti.
11 Aka kamachix qillqatäxiwa, Tatitun nayraqatapan payïr diezmo manq'añax sapa mara phuqhasiñapataki, kawkhantï ajllitäki uka chiqana, ukat janiw kunas aka marat qhipa marakamax tukuskaniti.
12 Maran jathax jatha apthapiñ urukamaw manq'antatäni, vinox vino umañ urukama, aceitex pachapar puriñkama.
13 Taqi kunatix qhipharki ukat chuymankipstatanakax q'añut uñt'atäpan, ninamp phichhantatäpan, q'añuwa.
14 Ukhamat qullan chiqan manq'apxpan, jan chuymankipstañapataki.
15 Vacanakasa, ovejanakatsa diezmo churapkani ukanakasti Tatitutak qullanäniwa, sacerdotenakapankiwa, sapa maraw jupa nayraqatan manq'apxani. kunattix ukhamatwa alaxpachankir tablanakan diezmo churañ tuqitxa ordenata ukat grabata.
16 Qhepür arumajja, aka phajjsit pä tunka payan uru saraqatarojja, Jacobojj uka cheq sayt'ayañwa amtäna, patiojj mä perqampi muyuntayañataki, ukat qollanar tukuyañataki, wiñayatak qollanar tukuyañataki, jupataki ukhamarak wawanakapataki.
17 Tatitusti arumaw jupar uñstäna, ukatsti bendicisaw akham säna: 'Janiw Jacob satäkaniti, jan ukasti Israel sutimpiw sutim uchapxani' sasa.
18 Ukat mayampiw jupar säna: 'Naya Tatituw alaxpachampi akapachampi lurirïta, nayaw jilxattayäma, walpun jilxatayäma, reyinakaw jumat mistunipxani, kawkhantï jaqin wawanakapan kayup takt'ki uka chiqanakaruw taripapxani' sasa.
19 Nayaw wawanakamarux alaxpacha manqhankir aka uraqi churarakï, jupanakax taqi markanakaruw munañaparjam taripapxani, uka qhipatsti aka uraqi katuntasin wiñayatakiw katuqapxani' sasa.
20 Ukatsti jupamp parlañ tukuyxäna, ukatsti jupat mistuwayxäna. Jacobux alaxpachar makhatañkamaw uñtäna.
21 Ukatsti mä aruman mä unañchäwin uñjäna, mä angelaw alaxpachat saraqanïna, paqallq tabla apt'ata, ukatsti Jacobur churäna, ukatsti taqi kuntï ukan qillqatäki uk yatïna, kunanakatï juparusa wawanakaparusa taqi pachan pasañapäkäna uk yatïna.
22 Tablanakan qellqat taqe ukanak uñacht'ayasajj akham sänwa: 'Jan aka cheq luramti, janirakiw wiñay qollan utar tukuyamti, janirakiw akan jakasimti. kunattix janiw aka chiqax utjkiti. Abrahán awkiman utapar sarañamawa, ukatsti Isaac awkimampi chika jakañamawa, awkiman jiwañapkama.
23 Egipto markanwa sumankañan jiwäta, aka oraqensti Abrahamampi, Isaacampi chika nayra awkinakaman sepulturaparuw jach'at imt'atäpxäta.
24 Jan axsaramti, kunjämtix jumax uñjkta, liyt'kta ukhama, taqi kunas utjani. ukatsti taqi kunsa kunjamtï uñjkta ukat liyt'kta ukhamarjam qillqt'am' sasa.
25 Ukat Jacobux akham sänwa: 'Tata, ¿kunjamarak taqi kuntï liyt'kta ukat uñjkta ukanak amtastxa? 'Ukat akham sänwa: 'Taqi kuns amtayäma' sasa.
26 Ukatsti Jesusax jupat jak'achasisinx ikiñat sartawayxänwa, taqi kuntix liyt'katayna, uñjkatayna ukanak amtasxäna, taqi kuntix liyt'katayna, uñjkatayna ukanak qillqt'arakïna.

27 Ukatsti yaqha uruw ukan amtasïna, ukat uka urux kunjamtï nayra urunakan sacrificio loqtkäna ukarjamaw sacrificio loqtäna, ukat 'Yaqhaña' sasaw suticharakïna, kunattix jichhüruw yapxatasïna ukat nayra urunakarus 'Fiesta ' sasaw sutichäna.
28 Ukhamaw uñacht'ayasïna, alaxpachankir tablanakan qillqatänwa, ukatwa jupar uñacht'ayasïna, uka uru amtañataki, ukat paqallq uru fiestar yapxatañataki.
29 Ukarojj 'Yapayasiña' sasaw sutichäna, kunattejj uka fiestan urunakapanjja, qhawqha urunakas qellqatäjjäna ukarjamaw qellqasïna.
30 Aka phajjsin pä tunka kimsani urunak saraqatarojja, Debora Rebeca uywiripajj jiwjjänwa, ukatsti marka manqharuw imt'apjjäna, ukatsti uka cheqarojj 'Debora jawira' sasaw sutichäna, ukatsti encina sat qoqarojj 'Deborajj llakisiñapäkäna uka encina' sasaw sutichäna.
31 Ukat Rebecax utapar kutt'awayxäna, Isaac awkipan ukar kutt'asa, Jacobux amparapamp urqu ovejanaka, uwijanaka, cabritonak apayanitayna, awkipan munataparjam manq'a wakichañapataki.
32 Kabratán uraqir puriñkamaw taykapar arknaqäna, ukan jakarakïna.
33 Raquelasti mä arumaw mä yoqall wawa wawachasïna, juparusti 'llakisiñan wawaja' sasaw sutichäna. Jupar wawachasisax t'aqhisitaynawa, ukampis awkipax Benjamín sutimpiw sutichäna, llätunk phaxsit tunka mayan urunak saraqataru, suxta semanan nayrïr urupan. [2143 AM] ukax mä juk'a pachanakanwa.
34 Raquelax ukan jiwxäna, Efrat uraqin imt'atäxäna, uka markax Belén satawa, Jacobux Raquelan sepulturap patxaruw mä pilara luräna, sepulturap pata thakin.

33 JAQTHAPI

1 Jacobux Magdaladra'ef markan sur tuqir sarxäna. Ucatsti tunka phajjsin machaq phajjsinjja, Isaac awquipan ukaruw saräna, jupampi Lea warmipampi.
2 Rubenasti Raquelan uywatapa Bilha sat warmiruw uñjäna, jupasti awkipan concubinapänwa, jupasti mä jamasat umamp jariqasir uñjäna, jupasti wal munasïna.
3 Ukatsti arumanakax imantasxänwa, ukat Bilhá warmin utapar [arumanakax] mantasinxa, sapakiw utapan mä ikiñan ikiskir jikxatäna.
4 Jesusax jupamp chik ikiskäna, ukatsti uñjäna, Rubén chachax jupamp chika ikiñan ikiskir uñjäna, ukat uka warmix isimp isthapt'asisaw katjäna, ukatsti jach'at art'asïna, ukatsti Rubén satap yatirakïna.
5 Uka warmix jupat phinq'asisaw amparap antutxäna, ukat jupax jaltxarakïnwa.
6 Uka warmix walpun jachäna, janiw khitirus yatiykänti.
7 Jacobojj jupar thaqer kutt'anisajj akham sänwa: 'Janiw nayajj jumatak q'omäkti, jumat q'añuchatätwa. Rubenax q'añuchawayitu, arumanakax nayamp chikaw ikiski, ikiskäyätwa, janirakiw jikxatkti, isi apsusin nayamp ikiñapataki' sasa.
8 Jacobux Rubén warmirux walpun colerasïna, Bilha warmimp ikisitapata, awkipan p'iyanakap jan ch'uqt'atap layku.
9 Jacobux janiw mayamps jupar jak'achasxänti, Rubén q'añuchatap layku. Khititix awkipan p'iqip ch'uqt'ki ukax jan walipuniwa, Tatitun nayraqatapan ajjtaskañawa.
10 Ukatwa alaxpachankir tablanakan qillqatäski, mä chachax janiw awkipan warmipamp ikintasiñapäkiti, janirakiw awkipan isipas jan ch'ukuñapäkiti, ukax q'añuwa.
11 Kawkïr markantï Diosajj jupatak ajlliski uka markanjja, janiw kuna q'añus utjkaniti.
12 Mayampiw qillqataraki: 'Khititix awkipan warmipampi ikintki ukax maldecitäpan, awkipan p'inqachäwip qhanstayxi'; Tatitun taqpach qullananakax sapxänwa: 'Ukhamäpan; ukhamäpan' sasa.
13 Jumasti Moisesa, israelitanakarux aka aru phuqapxam sasin sisma; kunattix (ukax) jiwayañ mutuyañawa; uqhamarac q'añuwa, janirakiw wiñayatak jucha pampachañajj utjquiti, uca lurir jaqet pampachañataqui, jan ucasti jiwayatäñapa, jiwayatäñapa, qalamp k'upjata, Diosan jakenacap taypit saphit apsutäñapa.
14 Israelanjja, khititï ukham lurki ukajja, janiw mä uru aka oraqen jakañapakiti, jupajj ajjtaskañawa, q'añurakiwa.
15 Jan sapxpanti: Rubén chacharux jakañampi pampachäwimpiw churasïna, awkipan concubinapamp ikiskäna uka qhipatxa, chachapasti, Jacob chachapax jakaskakchïnsa.
16 Uka pachakamax janiw kamachinakasa, taripäwisa, kamachis taqinitak phuqhat uñacht'ayatäkänti, jan ukasti urunakamaw uñacht'ayasïna, mä kamachirjama, pachanakata, urunakataki, wiñay wiñay kamachirjama.
17 Aka kamachix janiw tukuskaniti, janirakiw jucha pampachañax utjkiti, jan ukasti panpachaniw marka taypin saphitpach chhaqtayatäpxañapa, kuna urutix uka kamachi phuqhapkani uka urux jupanakarux jiwayapxani.
18 Jumasti, Moisesa, israelitanakataki qillqt'am, uqhamarac uka arunakjam lurapjjañapataki, jan jiwañar puriñkama juch lurapjjañapataki; Tatitu Diosasasti taripiriwa, janiw jaqinakar respetkiti, janirakiw churäwinaksa katuqkiti.
19 Uka arust'äwin arunak yatiyapxam, ist'apxañapataki, uñjapxañapataki, jupanakar uñjapxañapataki, jan t'unjatäpxañapataki, janirakiw uraqit saphitpach apsutäpxañapataki; Diosasa nayraqatan aka oraqen luririnakax mä q'añu luräwinakawa, q'añuchata, q'añuchata, q'añuchata.
20 Uraqin wachuq jucha lurapki ukanakat sipansa, janiw juk'amp jach'a juchax utjkaspati. Israel markax Tatit Diosapatakix qullan markawa, herencia katuqir markawa, sacerdotenakani, reyin markapawa, (Jupan) yänakapataki; janirakiw uka q'añunakax qullan marka taypin uñstkaniti.
21 Aka suxta semanan kimsïr maran [2145 AM] Jacobux taqpach yuqanakapampix Abrahaman utaparuw sarapxäna, Isaac awkipampi, Rebeca taykapan jak'apan.
22 Jacobun wawanakapan sutinakapax akanakawa: Rubén, Simeón, Leví, Judá, Isacar, Zabulón, Lea warmin wawanakapa. Raquelan wawanakapax José, Benjamín satänwa; Bilhá chachan wawanacapasti, Dan, Neftalí; Zilpa chachan wawanacapasti Gad, Aser satänwa; Ucatsti Dina sat Lea sat warmin phuchapänwa, jupasti Jacobun sapa phuchapänwa.
23 Jupanakasti Isaacampi, Rebecampiruw alt'asipxäna, jupanakar uñjasax Jacobumpiru, taqpach yuqanakapampiruw bendicipxäna, Isaacasti wal kusisïna, Jacobun wawanakapar uñjasa, sullka yuqapar uñjasa, jupanakar bendicirakïnwa.

34 JAQTHAPI

1 Aka pusi tunka pusini jubileo urunxa, suxta marana, Jacobux wawanakaparux uwijanakap awatipxañapatakiw khitäna, uywatanakaparus jupanakamp chikaw Siquem pastonakar khitäna.
2 Amorreonakan paqallq reyinakapasti jupanak contraw tantachasipxäna, jupanakar jiwayañataki, quqanak taypin imantasipxañapataki, uywanakap katuntañataki.
3 Jacobumpi, Levímpi, Judá, Joseyampisti, Isaac awkipamp chikaw utankapxäna. Ajayux llakitaw jikxatasïna, janiw jupar jaytañjamäkänti, Benjaminax sullkakïskänwa, ukatwa awkipamp chika qhiparäna.
4 Tafu markan reyipa, Aresa markan reyipa, Seragán markan reyipa, Selo markan reyipa, Gaas markan reyipa, Betrón markan reyipa, Maanisakir markan reyipa, Canaán uraqin quqanakan jakasir taqi ukanakas jutapxäna.
5 Ukjja Jacobur yatiyapjjäna: 'Amorreonakan reyinakapajj yoqanakamaruw muyuntapjje, vacanakapsa lunthatapjjaraki' sasa.
6 Ukatsti kimsa yuqanakapampi, awkipan taqpach esclavonakapampi, pachpa uywatanakapampi, utapat sartasinxa, suxta waranqa espadanak apt'at jaqinakampiw jupanak contra sarapxäna.
7 Siquem markan pastunakapan jiwayäna, jaltxarinakaruw arknaqäna, ukat espadampiw jiwayäna, ukat 'Aresa, Taphu, Saregan, Selo, 'Amanisakir, Ga[ga]' ukanakaruw jiwayäna, ukat vacanakapsa kutt'ayarakïnwa.
8 Jupanakar atipjasinsti, jupanakarux impuesto payllañapatak mayïna, uka uraqinakapat phisqa achunaka, ukat Robel, Tamnatares uka markanakaruw sayt'ayäna.
9 Jupajj sumankañampiw kutt'anjjäna, jupanakampejj sumankthapisïnwa, jupanakajj jupan yanapirinakapäpjjänwa, yoqanakapampi Egipto markar sarapkäna uka urukama.
10 Ukat aka semanan paqallq mara [2149 AM] Josearux utapat Siquem uraqir jilanakapan sum sarnaqatapat yatxatañapatak khithäna, ukat Dotán uraqin jikxatäna.
11 Juparojj sallqjasaw jupar jiwayañatak mä amtar puripjjäna, ukampis mayjt'asaw ismaelita aljirinakaruw aljapjjäna, Egipto markaruw irpapjjäna, ukatsti Potifar sat Faraonan eunucoparuw aljapjjäna, jupajj manq'a phayt'irinakan p'eqt'iripänwa, jupajj Elew markan sacerdoterakïnwa.
12 Jacobun wawanakapax mä cabrito jiwayapxäna, Josean isipap wilaruw ch'allt'apxäna, ukat paqallqu phaxsit tunka urunak saraqataruw Jacob awkipar apayapxäna.
13 Uka arumpachaw jachäna, jayp'uw jupar apanipjjäna, ukat jiwatapat llakisiñampiw calenturar purïna, ukat akham sänwa: 'Jan wali animalaw Josear manq'antäna'; utapankirinakasti [uka urux jupamp chikaw jachapxäna, jupanakasti] uka urux jupamp chikaw llakisipxäna, jachapxarakïna.
14 Ukat yuqanakapampi phuchapampiw chuymacht'añatak sartasipxäna, ukampis jupax janiw wawap layku chuymacht'añ munkänti.
15 Uka urux Bilhax Josean jiwatap ist'äna, ukat jupax Cafratef markan jakaskäna, ukat Dina phuchhapas Josean jiwatapat jiwxäna.
16 Mä phajjsitwa Israel markarojj kimsa llakisiñajj purinïna. Ukat Raquelan sepulturap jak'an Bilhá imt'apxäna, ukhamarak Dinarus imt'apxäna. phuchaparux, ukan imt'apxäna.
17 Mä maraw Joseyat jachäna, ukampis janiw jaytanukkänti, 'wawajat jacht'asisin sepulturar sarañ munta' sasaw säna.
18 Ukatpï israelitanakatakix wakicht'ata, paqallqu phaxsit tunka urunak saraqataruw t'aqhisiyasipxañapataki -kuna urutix Joseyat jachañapatak yatiyäwix Jacob awkipar purinkäna- uka urux mä cabrito yuqall wawamp pampachasipxañapataki, paqallq phaxsit tunka urunak saraqataruw mä kuti, maran mä kuti juchanakapat pampachasipxañapataki. Jupanakasti awkipan Jose yuqapar munasitapat llakisiyatäpxänwa.
19 Jichhüruw utt'ayatäxi, juchanakapat, taqi juchanakapata, taqi pantjasitanakapat llakisipxañapataki, ukhamat uka urux maran mä kuti q'umachasipxañapataki.
20 Josean jiwatapatsti, Jacobun wawanakapax warminakamp casarasipxäna. Rubén warmipan sutipax 'Ada' satawa; Simeón chachan warmipan sutipasti 'Adlba'a, cananeo; Leví chachan warmipasti Melca satänwa, jupasti Aram chachan phuchhanakapat jutiriwa, Taré chachan wawanakapat jutiri. Judá chachan warmipan sutipasti Betasuel satänwa, jupasti cananeo jaqïnwa; Isacar chachan warmipan sutipasti Hezaqa satänwa, Zabulon chachan warmipan sutipasti Ni'imán satänwa; Dan chachan warmipan sutipasti, 'Egla; Neftalí chachan Rasu'u warmipan sutipasti, Mesopotamia markankirïnwa; Gad chachan warmipan sutipasti, Maka; ukat Aser chachan warmipan sutipasti, 'Ijona; Josean warmipan sutipasti, Egipto markankir Asenat satänwa; ukat Benjaminan warmipan sutipa, 'Ijasaka.
21 Simeonasti arrepentisisaw Mesopotamia markat payïr warmimp casarasïna.

35 JAQTHAPI

1 Pusi tunk phisqhan jubileo urun nayrïr semanan nayrïr marapanxa, Rebecax Jacob yuqaparuw jawsäna, ukat awkipat ukhamarak jilapat säna, taqi jakäwipan jupanakar jach'añchañapataki.
2 Ukat Jacobojj akham sänwa: 'Kunjämtï siskta ukarjamaw taqe kun lurarakï; akasti nayatakix jach'añchatäniwa, jach'a kankañäniwa, Tatitun nayraqatapan chiqapar uñjatäniwa, jupanakar jach'añchañajataki.
3 Jumarakiw tayka, yurïwijatpach jichhürkama, taqi luratanakaxsa, taqi kunatix chuymajan utjki ukanaksa yatisktawa, taqi kunat sum amuyt'ataxa.
4 ¡Kunjämarak nayasti, awkijarusa, jilajar jach'añchañajatakisti, kuntix jumax siskta uk jan lurkiristi!
5 Tayma, sapxita, kuna jan wali luräwinaksa nayar uñjta, ukat nayax uka jan walinak apanukuñ munta, khuyapt'ayatäniwa' sasa.
6 Ukat akham sarakïnwa: 'Wawaja, janiw juman jan wali luräwinak uñjkti, jan ukasti (ukaki) chiqa luräwinakwa uñjta' sasa. Ukat ukhampachasa, chiqpach sapxsmawa, wawa: Jichha maraw jiwä, jichha marax janiw jakäwijan qhispkäti; Jiwañ urux samkanwa uñjta, patak phisqa tunka phisqan marat juk'ampi jan jakañaxa, ukatsti jakañ urunakax tukuyxtwa' sasa.
7 Jacobux taykapan arunakapat larusïna. kunattix mamapax jiwañaw sasaw säna; ucat jupar uñkatasin qont'atäscänwa

ch'amap apt'asisa, janiw ch'amapampejj jan ch'amanïcänti; Jupajj mantasin mistusaw uñjäna, kisunakapas ch'amanïjjänwa, janiw kuna usus jakañapkamajj llamkt'känti.
8 Ukat Jacobux juparux sänwa: 'Tayka, kusisitätwa, urunakajax jakañ urunak jak'achasisinxa, ch'amajasti ch'amamarjam nayamp chikäskani ukhaxa, janiw jiwkätati, jiwañamat ina ch'usat nayamp sawkasisktaxa' sasa.
9 Ukatsti Isaac ukar mantasin akham sänwa: 'Mä mayisiñakiw jumar achikt'assma: Esaú chacharuw juramento lurayañama, janiw Jacobur jan walt'aykaniti, janirakiw uñisiñampis arknaqkäti. Esaú chachan amuyunakapax waynäñatpachwa yatta, janiw kuna askis utjkiti. Jiwatam qhipatsti jupar jiwayañ muni" sasa.
10 Jacob jilapajj Harán markar sarkäna uka urut jichhakamajj taqe kuntï jupajj lurkäna uk yattawa. ovejanakamsti jupa pachpaw apt'asi, ukatsti taqi yänakam nayraqatamat apt'asiwayi.
11 Kunapachatix nanakax jupar achikt'asipxta, achikt'asipxta, jupasti khuyapt'ayasiri jaqirjamaw luräna.
12 Jupajj juma contraw chuym ust'ayi, Jacob chachar suma chuyman yoqamar bendicitamatjja. kunattix janiw kuna jan walis utjkiti, jan ukasti suma luraňakiw jupan utji, Harán markat jutkäna ukhat jichhakamax janiw kuns lunthatkistuti, kunattix taqi kunsa pachaparuw apanipxistu, ukat amparapar katxarusax bendicipxistu ukhaxa, taqi chuymampiw kusisi, Harán markat jutkäna ukhat jichhakamas janiw jiwasat jaljtkiti, ukat jiwasanakamp chikaw sapüru utan qhiparaski jach'añchañataki' sasa.
13 Ukat Isaacax juparux sänwa: 'Nayax yattwa, uñjaraktwa kuna luratanakapsa Jacobux nanakamp chikäski, taqi chuymampiw jach'añchistu. Ucampis nayajj Jacobut sipansa nayrajj Esaú chacharuw juk'amp munasjjayäta, jupajj jilïr wawapänwa. ukampis jichhax Jacoburux Esaút sipan juk'amp munastwa, jupax kunayman jan walinak lurawayi, janirakiw chiqapar uñjañax utjkiti, taqi luratanakapax jan chiqapar sarnaqañawa, nuwasiñawa, [janiw chiqapar uñjañax jupan jak'apan utjkiti].
14 Jichhasti chuymaxax llakt'atawa taqi luratanakapata, janirakiw jupasa ni wawanakapas qhispiyatäñapäkiti, jupanakax aka uraqit t'unjatäpxani, alaxpachat apaqt'atäpxani, kunattix Abrahaman Diosap jaytanukuwayxi, warminakapar arknaqasa, q'añu luräwinakapsa, pantjasitanakapatsa, jupax wawanakapampi.
15 Jumasti nayaruw juramento luraňapatak mayista, Jacob jilapar jan jiwayañapataki. juramento lurasax janiw juramentop phuqkaniti, janirakiw askinak lurkaniti, jan ukasti jan walinak lurarakini.
16 Ukampis Jacob jilapar jiwayañ munchixa, Jacobun amparapar katuyatäniwa, janiw amparapat qhispikaniti, [jupax amparaparuw saraqani].
17 Jan Jacobur ajjsarañamäkiti. Jacobun uñjiripax jach'awa, wali ch'amaniwa, jach'añchatarakiwa, Esaú chachan uñjiripat sipansa juk'amp jach'añchatawa' sasa.
18 Ukat Rebecajj Esaúruw jawsayäna, jupasti jupar jak'achasisinjja, jupajj akham sänwa: 'Wawa, mä achikt'äwiw utjitu, jumajj uk phoqañamawa, wawaja' sasa.
19 Ukat akham sarakïnwa: 'Nayajj taqe kuntï siskista uk lurarakïwa, mayisitamarojj janiw ist'käti' sasa.
20 Ukat akham sarakïnwa: 'Jiwañ uruxa, Sara awkiman taykapa jak'aruw irpapxita, ukat jumasa Jacobux munasipxäta, janirakiw maynis maynit maynikam jan walinak munapkätati, jan ukasti maynit maynikam munasiñakiw munasipxäta, ukat (ukhamatwa) jumanakax askinak jikxatapxäta, wawanakaja, ukat uraqi taypin jach'añchatäpxäta, janirakiw khiti uñisirix jumanakat kusisipkätati, ukat jumanakax mä jaqir tukupxäta bendicionampi, khuyapayasiñampiw taqi munasirinakan nayraqatapanxa' sasa.
21 Ukat akham sarakïnwa: 'Taqi kuntï sisktam uk lurarakï, jiwxäta uka urux Sara awkijan taykapan jak'apan imt'äma, kunjamtï jumax munkta ukhama, ch'akhanakapax ch'akhanakamar jak'achatäñapataki.
22 Jacob jilajja, nayajj taqe jañchin jaqenakat sipansa juk'amp munasjjarakïwa. kunattix janiw taqpach aka uraqin mä jilax utjkituti, jan ukasti jupa sapakiw utjitu: ukat nayatakix janiw jach'a askïkiti, jupar munaskä ukhaxa; Jupajj jilajjawa, janchiman yapuchatäpjjtwa, purakamat mayakiw mistunipjjta, nayatejj jilajar jan munaskä ukhajja, ¿khitirus munasï?
23 Naya pachpaw Jacobur nayatsa, yoqanakajatsa ewjjt'añamatak achikt'assma, nayajj yattwa, jupajj nayarusa yoqanakajarus reyëjjaniwa, kunattejj awkijajj bendickäna uka uruw jupar jach'ar tukuyitu, nayarojj jisk'aruw tukuyitu.
24 Nayajj juramento lururaksma, jupar munasiñajataki, janirakiw jakäwijan jan walinak munañajataki, jan ukasti askinak munañajataki' sasa.
25 Jupajj taqe uka toqet jupar juramento luräna. Ukatsti Jacobux Esaú chachan nayraqatapan jawsäna, ukatsti Esaú chachar siskatayna ukarjamaw kamachi churäna.
26 Ukat akham sarakïnwa: 'Kusisiñam lurarakï; iyawsapxita, janiw kuna jan walis nayat ni wawanakajatsa Esaú contrax jutkaniti, jan ukasti munasiñakiw nayrankä' sasa.
27 Uka arumasti yuqanakapampix manq'apxäna, umapxäna, uka arumax kimsa jubileo, mä semana ukat mä maraniw jiwxäna, Esaú, Jacob uka pä yuqanakapasti, Sara awkipan taykap jak'ankir pä p'iyan imt'apxäna.

36 JAQTHAPI

1 Ukat aka semanan suxta mara [2162 AM] Isaacax pä yuqaparuw jawsäna Esaú ukat Jacob, ukat jupanakax jupar jak'achasipxäna, ukat jupanakarux sänwa: 'Wawanakaxa, awkinakajan thakipjamaw saraskta, kawkhantï nayra awkinakajax jakapki uka wiñay utaru' sasa.
2 Ukatpï Abraham awkix jak'an imt'apxita, Efrón hitita jaqin pampapan pä p'iyan imt'apxita, kawkhantï Abrahamax mä sepultura alasïna imt'añataki. kawkïr sepulturatix nayatakix allsuwaykta uka sepulturaruw imt'apxita.
3 Wawanakajja, aka oraqen cheqapar sarnaqapjjañamataki, cheqapar sarnaqapjjañamatakiw sapjjsma, ukhamat Tatitojj taqe kuntï Tatitojj Abrahamar ukhamarak wawanakapar lurkä sasin siskäna ukanak jumanakar apaniñapataki.
4 Wawanaka, jilanaka, maynit maynikam munasipjjam, mä jaqejj pachpa almapar munasiri ukhama, sapa mayniw kuntï jilapar yanapt'kaspa uk thaqapjjañapa, ukat aka oraqen mayacht'at sarnaqapjjañapa. ukat jupanakan almaparjam munasipxpan.

5 idolonakat parlki uka idolonakatjja, ewjjt'apjjsmawa, jupanakar apanukupjjam, uñisipjjañamataki, jan munasipjjamti, jupanakar yupaychirinakatakisa, alt'asir jaqenakatakisa sallqjatäpjjewa.
6 Amtasipxam, wawanakaxa, Abraham awkiman Tatitu Diosapa, kunjämtix nayas jupar yupaychawayta, chiqapar uñjañampi, kusisiñampi yupaychawayta, ukhamat jumanakar waljaptañapataki, alaxpachan warawaranakjam walja jathanak jilxatayañapataki, ukhamarak aka uraqin chiqapar uñjañ quqar uñtat sayt'ayapxañamataki, uka quqax janiw wiñayatak saphintatäkaniti.
7 Jichhasti mä jach'a juramento lurapxäma -kunatix janiw kuna juramentos ukat sipan juk'amp jach'äkiti, jach'a jach'a tukuña, jach'a jach'a tukuña, jach'a, k'ajkir, muspharkañ, ch'amani, khititix alaxpachsa, akapachasa, taqi kunsa mayakiw lurawayi- Jupar axsarapxañamataki, yupaychapxañamataki.
8 Sapa mayniw jilapar munasiñampi, chiqa kankañampi munasipxani, janirakiw jichhat uksarux jan walinak jilapar munapxañapäkiti, ukhamat taqi luratanakaman sum jakasipxañamataki, jan t'unjatäpxañamataki.
9 Jumanakat maynitix jilapar jan wali amtapkanixa, yatipxam, jichhat uksarux khititix jilapar jan wali amtapkani ukax jupan amparaparuw jalt'ani, jakirinakan uraqit saphitpach apsutäxaniwa, wawanakapas alaxpachat t'unjatäxaniwa.
10 Ukampis kunjamtï Sodoma markar phichhantkäna ukhama, jan walt'äwinaka, k'arisiña, colerasiña, colerasiña, nina nakhaskir ninampi, ukhamarakiw uraqipsa, markapsa, taqe kunatï jupan utjki ukanak phichhantani, ukatsti janiw jakañ libron qillqantatäkaniti, jan ukasti t'unjañatak utt'ayat libron qillqatäxaniwa execración ukanaka; ukhamat juchañchatäñajj uñisiñampi, jisk'achasiñampi, colerasiñampi, t'aqhesiñampi, colerasiñampi, jan walt'äwinakampi, usunakampi wiñayatak machaqar tukuyatäñapataki.
11 Wawanakajja, kawkïr taripäwitï jilapar jan walt'ayañ munki ukarjamaw nayajj sapjjsma, qhanañchapjjaraksma.
12 Uka urux taqi yänakap panpachaniruw jaljäna, ukat jilïr wawaparuw juk'amp jach'a uraqinak churäna, torrempi, uka jak'ankir taqi yänakampi, taqi kunatix Abrahamax Juramento phuch'un utjkän ukanak churarakïna.
13 Ukat akham sarakïnwa: 'Aka jach'a qollqejj jilïr wawanakaruw churä' sasa.
14 Ukat Esaú chachajj akham sänwa: 'Nayajj Jacobor aljanta, Jacoboruw jilïr kankañaj churta; jupar churatäpan, janiw mä arus uka tuqit arsuñax utjkituti, jupankiwa' sasa.
15 Isaacasti sarakïnwa: —Jichhürojj mä bendicionajj jumanacajj wawanacajjaru, wawanacamarojj utjpan, jumanacaw nayarojj nayarojj samarañ churita, janiraquiw nayajj llakt'atäquiti, jan walinac lurapjjañamataqui —sasa.
16 Jach'a Diosax chiqapar sarnaqir jaqiru, juparusa, wawanakaparus wiñayatak bendicipxpan' sasa.
17 Ukxarusti jupanakarux kamachinak tukuyäna, bendicirakïna, jupanakasti jupa nayraqatan manq'apxäna, umapxäna, jupasti kusisirakïnwa, jupanak taypin mä amuyunïpxatap layku.
18 Isaacax uka urux wali kusisitaw ikiñan ikirïna. wiñay ikiñan ikirïna, patak llätunk tunka maraniw jiwxäna. Jupax pä tunk phisqhan semana ukat phisqa mara tukuyäna; Esaú, Jacob uka pä yoqanakapasti imt'apxänwa.
19 Esaú chachasti Edom uraqiruw saräna, Seír qullunakaru, ukan jakasïna.
20 Jacobux Hebrón qullunakanwa jakasïna, Abrahán awkipan jakasipkäna uka uraqin torrepanwa jakasïna, ukatsti taqi chuyma Tatitur yupaychäna, ukhamarak uñjkañ kamachinakaparjama, kunjämtix wawanakapan urunakapar jaljkäna ukhama.
21 Ukat Lea warmipax pusi tunk phisqhan jubileo urun payïr semanan pusi maraw jiwxäna, [2167 AM] ukat Rebeca taykap jak'ankir pä p'iyan imt'äna, Sara awkipan taykapan sepulturap ch'iqa tuqina
22 Taqe yuqanakapas yuqanakapas jupamp chikaw Lea warmipat jachir sarapxäna, jupar chuymacht'añataki, Raquel kullakapan jiwatapat walpun munasitap layku.
23 Jupajj jan juchani, cheqapar sarnaqerïnwa, Jacobursa jach'añcharakïnwa, jupamp chik jakaskäna uka urunakajj janiw lakapat mä qhuru aru ist'känti, jupajj llamp'u chuymanïnwa, sumankañanïnwa, cheqapar sarnaqerïnwa, jach'añchatärakïnwa.
24 Jakäwipan taqi luratanakapat amtasïna, ukat wal jachäna; Jupajj taqe chuymapampi, taqe almapampiw jupar munasïna.

37 JAQTHAPI

1 Jacobun Esaú chachan awkipa Isaac jiwatap uruxa, [2162 AM] Esaú chachan yuqanakapax ist'apxänwa, Isaacax jilïr jaqin qullqip Jacob sullka yuqapar churatapa, ukat jupanakax wal colerasipxäna.
2 Jupanakajj awkipampiw ch'ajjwapjjäna, akham sasa: '¿Kunatsa awkimajj Jacobor jilïr jaqëñap churäna, ukat jumajj jilïr jaqëksta, Jacob sullkakïskstasa?' sasa.
3 Ukat jupanakarux sänwa: 'Nayrïr derechox Jacobur mä jisk'a q'añu lentejampi aljata, ukat awkijax uywa katuñajataki, katjañajataki, manq'añatakisa, bendiciñatakis apaniñatakis khitkitu uka urusti, k'ari chuymampiw jutasin awkijar manq'añanaka, umañanak apaniwayi, awkijasti bendicisaw amparapar uchawayitu' sasa.
4 Jichhajj awkisajj juramento lurapjjetu, nayarusa juparusa, janiw maynit maynikam jan walinak amtapkañäniti, ni jilaparus jan walinak amtapjjañäniti, ukat sapa mayniw jilapampejj munasiñampi sumankañan sarnaqapjjañäni, janirakiw sarnaqäwinakas q'añuchañasäkiti' sasa.
5 Jupanakasti sapxarakïnwa: 'Janiw ist'apkämati jupamp sumankthapiñataki. kunatix ch'amasax ch'amapat sipan juk'amp jach'awa, jiwasax jupat sipan juk'amp ch'amanïtanwa; nanakax jupa contraw sarxañäni, jiwayapxañäni, juparus wawanakaparusa t'unjañäni —sasa. Jumatix nanakamp chik jan sarañ munkstaxa, nanakax jumarux jan walinak lurapxäma —sasa.
6 Jichhajj ist'apjjeta: Aram, Filistea, Moab, Amón ukanakar khitapjjañäni, nuwasiñatak ch'amachasipki uka ajllit jaqenak ajlliñäni, jupamp nuwasiñasataki, janïr ch'amanïkasajj aka oraqet tukjañäni' sasa.
7 Awkipajj jupanacarojj sänwa: 'Jan sarapjjamti, jan jupamp nuwasipjjamti, nayräjjaru jan jalt'apjjañamataqui' sasa.
8 Jupanakasti sapxarakïnwa: 'Ukhamarakiw waynäkasin jichhürkamax kuns lurtaxa, ukat yugop manqharux kunkam ucharaktaxa' sasa.

9 Uka arunakjja janiw ist'kañäniti' sasa. Ukatsti Aram markarusa, 'Aduram markarus awkipan amigoparuw khithapxäna, jupanakamp chikaw mä waranqa nuwasir jaqinak contratapxäna, jupanakax nuwasir ajllit jaqinakawa.
10 Moab markata, amonitanakatsa, waranq ajllit chachanaka, Filistea markata, waranqa ajllit jaqinaka, Edom markata, horeo jaqinakatsa waranqa ajllit nuwasir jaqinaka, Kitim sat jach'a ch'amani nuwasir jaqinakaw purinipxäna.
11 Jupanakasti awkiparux sapxänwa: Jupanakamp chik saram, irpapxam, jan ukhamäkanixa, jiwayapxäma'' sasa.
12 Ukat yuqanakapan Jacob jilapar contra irpañapatak (jupanakan) nayraqatapar sarañapatak wayt'atap uñjasajj colerasiñampi, colerasiñampiw phoqantasïna.
13 Uka qhipatsti, kuna jan walinakatix Jacob jilapar chuymapan imantaskäna ukanak amtasxäna. Jupajj janiw amtaskänti, awkiparu, taykapar juramento arsüna, Jacob jilaparojj jan kuna jan walinaksa amtañapkama.
14 Taqe ukanakas utjkchïnjja, Jacobojj janiw jupamp nuwasiñatak jutapjjatap yatkänti, Lea warmipat jachäna, pusi waranqa nuwasir jaqenakampi, nuwasir ajllit chachanakampi torre jak'ar jak'achasiñapkama.
15 Hebrón markankirinakajj akham sasaw jupar khitapjjäna: 'Jilamajj jumamp nuwasir juti, pusi waranqa espadampi chint'ata, escudonakampi, armanakampi apt'ata'. Jupanakasti Jacoburux Esaút sipan juk'amp munasipxäna. Ukatwa jupanakarux sapxäna; Jacobux Esaú chachat sipan juk'amp khuyapt'ayasiri, khuyapayasir jaqïnwa.
16 Ukampis Jacobux janiw iyawsañ munkänti, torre jak'achasiñapkama.
17 Ukatsti torre punkunakap jist'antarakïna. ukatsti Esaú jilapampiw parläna: 'Jiwir warmijat chuymacht'ir jutkta uka chuymacht'äwix wali jach'awa' sasa. ¿Aka juramentojj awkimarusa, taykamarus janïr jiwapkipan juramento luratamajja? Juramento p'akintawayta, awkimar juramento lurasajj juchañchatätawa' sasa.
18 Ucatsti Esaú chachajj jupar sarakïnwa: 'Janiw jaqen wawanakapasa, aka oraqen utjki uka animalanakasa, juramento lurasajj wiñayatak juramento lurapkiti. ukampis sapa uruw jan walinak maynit maynikam ch'axwapxi, kunjamsa sapa maynix uñisiriparu, uñisiripar jiwayaspa.
19 Nayarus wawanakajarus wiñayatakiw uñisista. Ukat janiw jumamp jila kullakanakan lazop uñjañax utjkiti.
20 Aka arunak ist'am, aka arunak ist'am: Jabalíx ñik'utap mayjt'ayaspa, ñik'utap lanar uñtat llamp'uchaspa, jan ukax mä ciervo jan ukax oveja waxranakar uñtat p'iqipar wajjranak ch'iyjaspa, Ukxarusti jumamp jilat kullakanakjam sarnaqañ uñjä, ukat chuchunakapax taykapat jaljtaspa, jumatix nayatakix janiw jilakïktati.
21 Lobonakax uwijanakamp sumankthapipxani, ukhamat jan manq'antañataki, jan ukax jan walinak lurapxañapataki, ukat chuymanakapatix jupanakar askit uñjapxani ukhaxa, chuymaxax jumatakix sumankañaw utjani.
22 Leonatejj vacajj amigopäjjani, jupamp sumankthapisjjani, mä yugompi chint'atäspa, yapucharakini ukhajja, nayajj jumamp sumankthapiskä" sasa.
23 Kunapachatix cuervox raza ukham janq'u tukuni ukhaxa, yatiñamawa jumar munasitaxa, ukat jumamp sumankthapiñäni, saphitpach apsutäpxätawa, wawanakamax saphitpach apsutäpxätawa, janirakiw jumatakix sumankañax utjkaniti' sasa.
24 Jacobux uñjäna, chuymapampi, taqi almapampiw jupar jiwayañatak jan wali amtanïtap uñjäna, ukat lanzar ch'allt'asin jiwayir jawirar uñtataw jalnaqir jutäna, ukat janiw uka lanzat qhipharkiti;
25 Ukatsti jupa pachparu, uywatanakaparus akham sänwa: "Juparusa, taqe masinakaparusa nuwasipjjam" sasa.

38 JAQTHAPI

1 Uka qhepatjja, Judá chachajj Jacob awkiparuw parläna, akham sasa: 'Awki, arcom k'uchum, flechanak apayanim, uñisirimar jaqontasin uñisirimar jiwayam; ukat jumax ch'amanïñamawa, kunatix janiw jilamarux jiwaykañäniti, jupax jumar uñtasitawa, ukat jupax jumar uñtasitawa jupar (aka) jach'añchapxañäni'.
2 Ukat Jacobux arcop k'uchuntasinx flecha apayanisin Esaú jilaparuw jawq'jäna (kupi pechoparu) ukat jiwayarakïnwa.
3 Ukat mayampiw mä flecha apayanisin 'Adorán arameo jaqirux ch'iqa pechopar ch'allt'äna, qhipäxar jaquntasaw jiwayäna.
4 Ukatsti Jacobun yuqanakapampi, uywatanakapampi, torre pusi toqenkir tamanakar jaljasisaw mistuwayapxäna.
5 Judá markax nayraqatat mistuwayxäna, Neftalí, Gad, jupamp chik phisqa tunka uywatanakampi, torre aynach tuqiru, ukatsti taqi kunatix jikxatapkän ukanak jiwayapxäna, ukampis janiw mä jaqis qhispipkänti.
6 Leví, Dan, Aser jupanakax torre inti jalsu tuqir sarapxäna, phisqa tunka (jaqinakampi) jupanakamp chika, Moab, Amón markan nuwasir jaqinakar jiwayapxäna.
7 Ukatsti Rubén, Isacar, Zabulón, torre alay toqeruw sarapxäna, phisqa tunka jaqinakampi, filisteonakan nuwasir jaqinakar jiwayañataki.
8 Simeón, Benjamín, Enoc, Rubén yuqapax, torre inti jalant tuqir sarapxäna, phisqa tunka (jaqinakampi) jupanakamp chika, Edom markata, horeo jaqinakat pusi patak jaqinak jiwayapxäna, jupanakax wali ch'aman nuwasir jaqinakänwa. suxta patakasti jaltxapxänwa, Esaú chachan pusi yuqanakapasti jupanakamp chikaw jaltxapxäna, awkiparux jiwayat ikiskir jaytapxäna, kunjämtix 'Aduram qullun liwxatatäkän ukhama.
9 Jacobun wawanakapax Seir qullunakar arknaqapxäna. Ukat Jacobux jilaparux 'Aduram qullu pataruw imt'äna, ukatsti utaparuw kutt'xäna.
10 Jacobun wawanakapax Seír qullunakan Esaú chachan wawanakaparux wal t'aqhisiyapxäna, ukatsti kunkanakap alt'asipxäna, ukhamat Jacobun wawanakapan esclavonakapar tukupxäna.
11 Ukatsti awkiparuw khithapxäna (jiskt'añataki) jupanakamp sumankthapipxañapataki jan ukax jiwayapxañapataki.
12 Ukat Jacobux wawanakaparux sumankxapxañapatakiw arsüna, jupanakamp sumankthapipxañapataki, esclavöñ yugo jupanakar uchapxäna, ukhamat Jacoburu ukhamarak yuqanakapar impuesto payllañataki.
13 Jacobux Egipto markar sarañ urukamaw impuesto payllapxäna.
14 Jacobun tunka payan yoqanakapajj esclavöñ yugot jichhürkamajj janiw qhespipkiti.

15 Aka reyinakax Edom markan apnaqapxäna, janïr khitis reyix israelitanakar apnaqkasax [jichhürkamaw] Edom uraqinxa.
16 Beor chachan Balaq yokapaw Edom markan apnaqäna, markapan sutipax Danaba satänwa.
17 Balaq chachasti jiwxänwa, jupa lantisti Zara chachan Jobab yuqapaw apnaqäna.
18 Jobab chachajj jiwjjänwa, jupa lantisti Temán oraqenkir Asam sat chachaw apnaqäna.
19 ‘Asam chachajj jiwjjänwa, jupa lantisti Barad chachan Adat yokapaw apnaqäna, jupasti Moab oraqen madián chacharuw jiwayäna, markapan sutipasti Avit satänwa.
20 Ukat ‘Adath chachax jiwxänwa, ukat Salman, ‘Amaseqa markankir jaqiw jupa lanti apnaqäna.
21 Salmán chachasti jiwxänwa,uka lantisti Raabot (jawir jak'ankir) Saúl reyiw apnaqäna.
22 Saúl reyejj jiwjjänwa, jupa lantisti Acbor chachan Baelunan yokapaw apnaqäna.
23 Acbor chachan Baelunan yuqapaw jiwjjäna, jupa lantisti ‘Adat sat chachan reyipäjjänwa, warmipajj Maitabit satänwa, jupasti Matarat sat chachan phuchapänwa, jupasti Metabedzaab chachan phuchapänwa.
24 Uka reyinakaw Edom uraqin apnaqapxäna.

39 JAQTHAPI

1 Jacobux awkipan jakkäna uka uraqin jakasïna, Canaán uraqin. Ukanakax Jacobun wawanakapawa.
2 Joseasti tunka paqallqun maranïxänwa, Egipto uraqir irpapxäna, ukatsti Potifar sat Faraonan eunucopa, manq'a phayiri p'iqinchir alasïna.
3 Ucatsti Joseyarojj taqe utapanwa Josearojj utt’ayäna, Tatitun bendicionapajj Josean laykurakiw egipcio jaqen utapar purintäna, Tatitojj taqe luratanakapanwa jupar sum yanapt’äna.
4 Uka egipcio jaqix taqi kuns Joseyan amparaparuw katuyäna. Tatitun jupamp chikätap uñjäna, Tatitux taqi luratanakapan jupar askinak churatap uñjäna.
5 Josean uñnaqapax wali sumapunïnwa [wali suma uñnaqt'anirakïnwa], uywiripan warmipax nayranakap jach'at uñch'ukisaw Josear uñjäna, jupar munasisaw jupamp ikintañapatak achikt'asïna.
6 Ukampis janiw almap katuykänti, Tatitutsa amtasïna, Jacob awkipax Abrahaman arunakapat liyt’irïna, janiw khitis chachanïki uka warmimpi wachuqa jucha luraňapäkiti; jupatakix alaxpachan jach'a Dios nayraqatan jiwañan mutuyäwipax utt'ayatäxiwa, ukat Tatitun nayraqatapan wiñay libronakan juchapax qillqantatäniwa.
7 Joseyasti uka arunak amtasisax janiw jupamp ikintasiñ munkänti.
8 Uka warmix mä maraw achikt'asïna, ukampis jupax janiw ist'añ munkänti.
9 Ukampis uka warmix qhumantt’asisaw utan katxaruyäna, ukhamat jupamp chik ikt’ayañapataki, ukat uta punkunak jist’antasinxa wali ch’amampiw katxaruyäna; ukampis isip amparapar jaytasin punku p'akjasin mistuwayxäna.
10 Uka warmejj janiw jupamp ikintañ munkänti, ukatwa uywiripan nayraqatapan jupar jisk’achäna, akham sasa: ‘Khitirutï jumajj munaskta uka hebreo uywatamajj nayamp ikiñapatakiw ch’amañcht’itu’ sasa. nayajj jach’at arsüna ukhajja, t’ijtjjänwa, katjjarusajj isip amparajaruw jaytäna, ukat punku p’akjataw uñjasïna’ sasa.
11 Uka egipcio jaqix Josean isipa, p'akjat punkup uñjäna, warmipan arunakap ist'asinsti, kawkhantï reyix carcelar jist'antatäkän uka chiqaruw Joseyarux carcelar jaquntäna.
12 Jupasti carcelan ukankaskäna; ucat Tatitojj Josearojj carcelan uñjir jilïrinacan nayrakatapan khuyapayasiñapwa churäna, jupajj Tatitojj jupampïtap uñjäna, Tatitojj taqe kuntï lurkäna ukanak sum lurarakïna.
13 Taqe kunsa amparapar katuyäna, carcelan uñjirinakan p’eqt’irinakapajj janiw kunatï jupamp chikäkäna uk yatipkänti, Joseyajj taqe kunwa luräna, Tatitojj sum tukuyäna.
14 Ukatsti pä maraw ukan qhiparäna. Uka urunakansti Egiptonkir faraonax pä eunucopampiw colerasïna, manq'a phayirin jilïripampi, t'ant'a lurir jilïrimpiru, ukat Joseyax kawkïr carcelatix manq'a phayirin jilïripan utaparuw uchasïna.
15 Carcelan uñjirinakan p’eqt’iripajj Joseyaruw jupanakar serviñapatak utt’ayäna. Jupanak nayraqatan luqtarakïna.
16 Ukat panpachaniw mä samka samkapxäna, mayordomo p'iqinchirimpi, t'ant'a lurir jilïrimpi, ukat Josear yatiyapxäna.
17 Ukatsti Faraonax mayordonak apnaqir jilïr irpirirusa, t’ant’a lurir jilïrirus jiwayarakïnwa, kunjamtï Joseyax jupanakar qhanañchkäna ukhama.
18 Ukampis mayordomo p’eqt’irejj kunatï jupar pasañapäkäna uk yatiykchïnjja, carcelan Joseat armasjjänwa, janiw kunjamsa Joseyajj siskäna uk Faraonar yatiyañ amtaskänti, jupajj armasjjänwa.

40 JAQTHAPI

1 Uka urunakansti Faraonax mä arumaw pä samka samkasïna, mä mach'a pachat taqi uraqin utjañapäna, ukatsti ikiñat sartasinxa, Egipto markan samkanakat qhanañchirinakaru, layqanakaruw jawsäna, ukat pä samkapat jupanakar yatiyäna, ukampis janiw yatiyañjamäkänti.
2 Ukatsti mayordomo jilïrix Joseat amtasisax reyiruw jupat parläna, ukat jupax carcelat irpsuwayxäna, ukat jupax pä samkap nayraqatapan irpxaruwayäna.
3 Faraonan nayraqatapanjja, pä samkajajj mayakïkaspas ukhamwa säna, jupajj akham sänwa: ‘Paqallq maraw Egipto markpachan walja manq’a utjani, ukat paqallq mara mach’ajj utjani, uka mach’ajj janiw oraqpachan utjkänti’ sasa.
4 Jichhajj Faraonajj Egipto markpachan uñjirinakar utt’aypan, walja maranakanjja sapa markanwa manq’a imapjjañapa, paqallq mara mach’ajj utjani, uka oraqejj janiw mach’ajj tukuskaniti, mach’ajj wali jach’apuniw utjani’ sasa.
5 Tatitux Joseyarux Faraonan nayraqatapan khuyapt'ayäna, khuyapt'ayarakïna. Janiw aka jaqjam yatiñan amuyt’asir jaqerojj jikjjatkañäniti, Tatitun ajayupaw jupamp chikäski’ sasa.
6 Ukatsti reinopan payïriruw utt’ayäna, Egipto mark apnaqañsa churarakïna, Faraonan payïr carropar sarayarakïna.
7 Ukatxa, mä quri cadenampiw kunkapar uchasïna, ukatsti (mä yatiyiriw) nayraqatapan yatiyäna ‘ ‘El ‘El wa ‘Abirer’,

ukat amparapar mä anillo uchasïna, ukatsti taqi utapan p'iqinchiriparuw utt'ayäna, jach'a jach'a tukusaw juparux sarakïna. 'Trononkkakiw nayajj jumat sipan juk'amp jach'äjja' sasa.

8 Joseyasti taqi Egipto uraqiruw apnaqäna, Faraonan taqpach jilïrinakapasa, taqi uywatanakapasa, taqi khitinakatix reyin luräwinakap lurapki ukanakas jupar munasipxäna, kunatix jupax chiqapar sarnaqirïnwa, janiw jach'a jach'a tukuri, jach'a jach'a tukurïkänti, janirakiw jaqirus yäqkänti, janirakiw churäwinaksa katuqkänti, jan ukasti taqi jaqinakar chiqapar uñjirïnwa.

9 Egipto oraqejj Joseyat Faraon nayraqatan sumankänwa, Tatitojj jupamp chikäskänwa, jupar uñt'irinakasa, jupat ist'irinakatsa jupar munañamp khuyapt'ayasiñampiw uñjäna, Faraonan reinopasa suma wakicht'atäjjänwa, janiw Supayajj utjkänti, janirakiw kuna jan wali jaqes utjkänti (ukanjja).

10 Reyejj Josearojj Sefantifán sasaw sutichäna, ukatsti Potifar sat chachan phuchaparuw warmipar katuyäna, jupasti Heliopolis markan sacerdoten p'eqt'iripänwa.

11 Kuna urutix Joseyax Faraonan nayraqatapan sayt'askän uka urux kimsa tunka maraniw [faraonan nayraqatapan sayt'atäskäna].

12 Uca maranjja Isaacajj jiwjjänwa. Ukat kunjämtix Joseyax pä samkapan qhanañchäwipan siskänxa, kunjämtix siskän ukhamarjama, paqallq maraw Egipto uraqin manq'añanakax utjäna, Egipto uraqinsti walja achunakaw utjäna, mä tupu (producción) tunka llatunkan patak tupunaka.

13 Ukatsti Joseyax sapa markan manq'a apthapisïna, trigo phuqt'añkama.

41 JAQTHAPI

1 Pusi tunka phisqhan jubileo urunxa, payïr semananxa, payïr marasti, [2165 AM] Judá markax jilïr yuqapar Er warmiruw casarasïna, Aram phuchhanakapat Tamar sutini.

2 Ukampis jupajj uñisïnwa, janiw jupamp ikintkänti, kunattejj taykapajj Canaán markankir phuchhanakat maynïrïnwa, taykapan wila masipatwa jupar casarasiñ munäna, ukampis Judá awkipajj janiw munkänti.

3 Judá chachan jilïr wawapajj jan wali jaqënwa, Tatituw jupar jiwayäna.

4 Judá chachajj Onán jilaparojj sänwa: 'Jilaman warmipar mantam, chachan jilapan lurañap phoqam, ukat jilamatakis wawanak jiltayarakïta' sasa.

5 Unan jathax janiw jupankxaniti, (jan ukasti) jilapan sapakïñap yatïna, ukatwa jilapan warmipan utapar mantasin uka jatha uraqir warxatäna, ukat Tatitun nayraqatapan jan wali jaqïnwa, jupasti jiwayarakïnwa.

6 Judá markax Tamar phuchhaparuw säna: 'Awkiman utapan mä viuda warmir uñtataw qhiparañama, Sela yuqaxax jilïr jaqïñapkama, nayasti warmiparuw katuyäma' sasa.

7 Jupasti jilsuwayxäna; ukampis Judá chachan Bedsuela warmipax janiw Sela yuqapar jaqichasiñatak jayskänti. Ukat Bedsu'el, Judá chachan warmipax [2168 AM] aka simanax phisqhïr maraw jiwxäna.

8 Sojjta maranjja, Judá markajj Timná markaruw ovejanakap khuchhurir saräna. [2169 AM] Ukat Tamar jilatarojj sapjjäna: 'Suegromajj Timna markaruw ovejanakap khuchhurir saraski' sasa.

9 Ukatsti viuda warmin isinakap apsusisaw mä velo uchasïna, suma k'achacht'asisaw Timna thak jak'ankir punkun qunt'asïna.

10 Judá markajj saraskäna ukhajja, jupar jikjjatäna, ukatsti q'añu warmir uñtataw akham säna: 'Juman ukar mantanita' sasa. Ucatsti juparojj mantam sänwa' sasa, jupasti mantawayjjänwa.

11 Ukatsti akham sasaw jupar säna: 'Taqe churapjjeta'; ukat akham sarakïnwa: 'Janiw kunas amparajan utjkituti, jan ukasti amparajan utjki uka anillo, collar, amparajan utjki uka thujrukiw utjitu' sasa.

12 Ukat akham sarakïnwa: 'Ukanak churita, alquilat apayaniñkama', jupasti sarakïnwa: 'Mä cabrito qallunak apayanipxäma'; Jupasti uka warmir katuyäna, jupasti uka warmin ukar mantäna, jupasti usurïxänwa.

13 Judá chachasti ovejanakapan ukar saräna, ucatsti awkipan utaparuw sarjjäna.

14 Judá markax mä cabrito awatiripan amparapamp khithäna, uka cabritosti Adulamita satänwa, jupasti janiw jikxatkänti. ukat uka chiqankir jaqinakarux akham sasaw jiskt'äna: '¿Kawkinkis akankäna uka q'añu warmixa?' sasa. Jupanakasti sapxarakïnwa; 'Janiw q'añu warmix nanakamp chikäkiti' sasa.

15 Ukat kutt'anjjasajja, janiw jikjjatkti sasaw sarakïna: 'Uka cheqankir jaqenakaruw jiskt'ta, jupanakajj akham sapjjetäna: "Akanjja janiw q'añu q'añu warmijj utjkiti" sasa. ' sasa.

16 Ukat akham sarakïnwa: 'Jupajj (jupanakar) uñjpan, jan larusipjjañasataki' sasa. Kimsa phaxs tukusxäna ukhaxa, usurïtap amuyasïna, ukat Judá markarux akham sapxäna: 'Tamar phuchhamax q'añu jucha lurañampiw usurïna' sasa.

17 Judá markax awkipan utapar sarasinxa, awkiparu, jilanakaparu akham sänwa: 'Irpapxam, phichhantapxpan, Israel markan q'añu luräwinakap lurawayi' sasa.

18 Ukat uka warmir phichhantañatak irpapkäna ukhajja, suegroparojj anillo, collar, thujru apayäna, akham sasa: 'Khitinkis uk amuyapjjam, jupampiw usurïta' sasa.

19 Judá markax iyaw sasaw säna: 'Tamarax nayat sipan juk'amp aski jaqiwa.

20 Ukatpï jan phichhantapxpan' Ukat uka warmix janiw Selarux churatäkänti, ukat jupax janiw mayamp jak'achasxänti.

21 Uka qhipatsti pä yuqall wawaw yuritayna, Pérez [2170 AM], Zérah, aka payïr semanan paqallq marakama.

22 Ucatsti paqallq maraw achuyäna, ucatwa Joseyajj faraonarojj parläna.

23 Judá markax yatirakïnwa, uka luratapax jan walipunïnwa, phuchhapamp chik ikiskatapa, uñisiñapsa jupatakix wali uñisiñaw sasaw amuyäna, ukatwa juchapsa jan wali luratapat amuyasïna, ukat jan wali luratapat Tatitun nayraqatapan achikt'asiñ qalltäna.

24 Mä samkan sapxaraktwa, pampachatäxiwa, taqi chuym achikt'asitapata, jachatapata, janirakiw mayampsa lurkataynati.

25 Jupajj juchapat jitheqtjjatap laykojj perdonatäjjänwa, Diosasan nayraqatapansa wal juchar purt'asïna. ukat khititix ukham lurki, khititix suegrapamp ikiski ukax ninampiw phichhantapxpan ukan phichhantañapataki,

kunattix q'añunakaw utji, q'añuchatarakiwa, ninampiw phichhantapxpan.
26 Ukatsti israelitanakarux sapxam, jupanak taypin jan kuna q'añuchañas utjañapataki, khititix phuchhapampi, suegrapampi ikintki ukax q'añuchatawa. ninampiw nakhantapxpan khititix jupamp ikiski uka chacharu, ukhamarak warmirus phichhantapxpan.
27 Judá markarux sapxaraktwa: “Pani yuqanakapax janiw jupamp chik ikipkiti, ukatwa wawanakapax payïr mirïwitak ch'amanchatäxi, janiw saphitpach chhaqtayatäñ munkiti” sasa.
28 Judá markajj jan kun uñjkasaw mutuñ thaqäna, mä arunjja, Abrahaman juchañchäwiparjamajja, yoqanakapar siskäna ukarjamaw Judá markajj ninampi phichhantañ munäna.

42 JAQTHAPI

1 Pusi tunka phisqhan jubileo urun kimsïr semanan nayrïr marapanjja, mach’ajj [2171 AM] oraqer puriñ qalltäna, jallojj janiw aka oraqer churañ munkänti, kunattejj janiw kunas purkänti.
2 Uraqix jan wawaniruw tukuwayxäna, ukampis Egipto markanx manq'añanakaw utjäna, Joseyax paqallq maraw uka uraqin jathanak apthapisin imäna.
3 Egiptonakax Joseyaruw manq'a churañatak puripxäna, jupasti kawkhantï nayrïr marani granonakax utjkäna ukanak jist'aräna, ukatsti uka uraqinkir jaqinakarux quriruw aljäna.
4 <Canaán uraqin mach'ax wali jach'apuniw utjäna>, Jacobux Egipto markan manq'añanak utjatap ist'äna, ukat tunka yuqanakaparuw khithäna Egipto markan manq'añanak apthapipxañapataki. ukampis Benjamín chacharux janiw khitkänti, ukat <Jacoban tunka wawanakapax> <Egiptoruw> puripxäna (ukar saririnakampi).
5 Joseyasti jupanakar uñt'äna, ukampis janiw uñt'apkänti, jupanakarux parläna, jiskt'arakïna, jupanakarux sänwa: ‘¿Janit jumanakasti uñaqirinakäpkta, janit uka uraqin jak’achasiñap uñt’ir jutapxtaxa? ‘Ukat jupanakarux guardiaruw uchatayna.
6 Uka qhipatsti jupanakarux wasitat qhispiyäna, Simeón saparukiw katuntasin llätunk jilanakapar khithäna.
7 Ukatsti sawutanakaparux trigo phuqt'ayäna, qurinakap sawutanakapar ucharakïna, ukampis janiw yatipkänti.
8 Sullka jilapar irpanipxañapatakiw mayïna, awkipax jakaskiwa, sullka jilapasa jakaskiwa sasaw sapxäna.
9 Egipto uraqit sarasin Canaán uraqiruw puripxäna. taqi kunatix jupanakar paskatayna ukanak awkipar yatiyapxäna, kunjämtix marka apnaqirix jupanakar qhuru arunak parläna, Benjamín markar irpañkamaw Simeonarux katuntatayna.
10 Ukat Jacobux akham sänwa: ‘¡Wawanakajar apt’asipxtaxa! Joseyax janiw utjkiti, Simeonasa janirakiw utjkiti, jumanakax Benjamín markaruw apaqapxäta. Nayaruw jan wali lurañamax purini.
11 ‘Ukat akham sänwa: ‘Wawajajj janiw jumamp chik sarkaniti, inas usuntchispa. Taykapax pä yuqall wawaruw yuritayna, maynix jiwxiwa, uka yuqall wawarusti jumanakax nayat apaqapxäta —sasa. Inas thakin calentura usump usuntaspa ukhaxa, chuymankipstatäxasax llakimpiw jiwañar puriyapxirista’ sasa.
12 Jupajj qollqenakapajj sapa mayniruw bolsapar kutt’ayatätap uñjäna, ukatwa jupar khitañ ajjsaräna.
13 Canaán uraqinsa, Egipto uraqinsa, walja egipcio wawanakax jathanakap manq’añatakikiw imapxäna, kunapachatï Joseyax jatha apthapisin imañ utanakar uchaski, ukat mach’a maranakan imañkamaw imasïna.
14 Egipto markankirinakax mach'a pachan nayrïr marapan manq'asipxäna.
15 Uraqin mach’ajj wali jach’apuniwa, janirakiw qhespiyasiñas utjkänti, uk uñjasajja, israelitajj yoqanakapar akham sänwa: ‘Mayamp sarapjjam, manq’a apanipjjeta, ukhamat jan jiwañasataki’ sasa.
16 Jupanakasti sapxarakïnwa: ‘Janiw sarkañäniti; jan sullka jilasajj nanakamp chik sarkani ukhajja, janiw sarkañäniti’ sasa.
17 Israelasti uñjapxänwa, janitix jupamp chika khitkanixa, taqiniw mach'a layku jiwarapxañapäna
18 Ukat Rubén chachajj akham sänwa: ‘Amparajar katuyjjam, janitejj nayajj jumar ukar kutt’aykä ukhajja, almapat sipansa pä yoqajaruw jiwayäta’ sasa.
19 Ukat akham sarakïnwa: ‘Janiw jumamp chik sarkaniti’ sasa. Ukat Judá markajj jak’achasisin akham sänwa: ‘Nayamp chik khitani, janitejj nayajj juman ukar kutt’aykäjja, jakañ tukuykam juman nayraqataman juchañchañajataki’ sasa.
20 Ukatsti jupamp chikaw aka semanan payïr marapan [2172 Am] phajjsin nayrïr urupan khitäna, ukatsti Egipto oraqer puripjjäna, taqe khitinakatï sarapkäna ukanakamp chika, ukatsti (jupanakajj amparanakapan regalonak apt’asipjjäna, estaca, almendranaka, terebinto nueces ukat q’oma miel.
21 Jupanakasti sarasin Josean nayraqatapan sayt'asipxäna, Benjamín jilaparuw uñjäna, jupasti uñt'arakïnwa, ukat jupanakar sarakïna: ¿Akax sullka jilamati?’ sasa. Jupanakasti sapxarakïnwa: ‘Jupaw’ sasa. Ukat jupax sänwa Tatitux khuyapt'ayasim, wawa!’ sasa.
22 Ukatsti Jesusax utaparuw khitäna, ukatsti Simeonaruw jupanakar irpäna, jupanakatakix mä jach'a manq'äwi lurarakïna, jupanakasti amparanakapar apanipkäna uka regalo churapxäna.
23 Jupanak nayraqatan manq'apxäna, jupasti taqiniruw churäna, ukampis Benjamín chachan manq'apax paqallq kuti juk'amp jach'änwa.
24 Jupanakasti manq'asin umapxänwa, sartasisin asnonakapampi qhiparapxäna.
25 Ukat Joseyax mä amtaw amtäna, ukhamat sumankañ amuyunakax jupanak taypin utjpachati janicha uk yatiñataki, ukat utap uñjir mayordomorux akham sänwa: ‘Taqi bolsanakapar manq’a phuqantapxam, ukat qullqipxa vasonakapar kutt’ayapxam, ukat nayan qullqit lurat coparuw kutt’ayapxäta, sullkanakan sawutapar uchapxam, ukat khithapxam’ sasa.

43 JAQTHAPI

1 Jesusax kunjamtï Joseyax siskän ukhamarjamaw luräna, ukatsti taqpach sawutanakaparuw manq'a phuqt'ayäna, qullqipsa sawutanakapar ucharakïna, ukatsti Benjamín sawutaparuw copa ucharakïna.
2 Ukat wali alwat sarxapxäna, ukat uka chiqat sarxapxäna ukhaxa, Joseyax utapan mayordomoparux akham sänwa:

‘Jupanakar arknaqam, t’ijtxam ukat katuntapxam, akham sasa: “Sumakiw jan walinak kutt’ayapxsma, qullqit lurat copa lunthatasta, kawkïr copatï uywirijax umaski” sasa. Ukat sullka jilapar kutt’anipjjeta, janïr taripañ utajar sarkasajj jank’akiw (jupar) irpanipjjeta’ sasa.
3 Ucatsti jupanacarojj t'ijt'asaw jupanacar säna.
4 Jupanakasti sapxarakïnwa: ‘Diosax janiw uywatanakamax ukham lurapxañapäkiti, ukat uywiriman utapat kuna yänaksa lunthatapxamti, ukat kuna qullqitix nayrïr kutix sawutanakajan jikxatapkta ukanak lunthatapxamti, nanakax uywatanakamax Canaán uraqit kutt’ayapxaraktwa’ sasa.
5 Ukhamajj ¿kunjamsa kuna yänaksa lunthatasiñasa? Uñtapxam, nanakax saconakajampiw thaqhapxta, kawkhantix jumanakax jiwasanak taypinkir jaqin sacopan copa jikxatkäta uka chiqan jiwayatäpan, nanakax asnonakajampix uywirimar luqtapxañäni’ sasa.
6 Ukat jupanakarux sänwa: ‘Janiw ukhamäkiti, khitimpitix jikxatkä uka jaqirukiw uywatjam katuqä, ukat jumanakax sumakiw utamar kutt’xapxäta’ sasa.
7 Kunapachatï jupajj vasonakapan thaqkäna ukhajja, jilïripat qalltasin sullkapatjja, Benjamín sat chachan sawutapanwa jikjjatasïna.
8 Ukatsti isinakap ch'iyjasipxäna, asnonakaparus q'ipt'asisaw markar kutt'xapxäna, Josean utaparuw puripxäna, taqiniw jupa nayraqatan uraqir qunqurt'asipxäna.
9 Joseyasti jupanakarux sänwa: ‘Jumanakax jan walinak lurapxtaxa’ sasa. Ukat akham sapxarakïnwa: ‘¿Kunsa sañäni ukat kunjamsa arxatasiñäni? Tatitux uywatanakapan juchap jikxati; uñjapxam, nanakax uywirisan luqtiripäpxtwa, asnonakas ukhamaraki.
10 ‘Ukat Joseyax jupanakar sänwa: ‘Nayax Tatitur axsararaktwa; jumanakasti utanakamar sarapxam, jilamarus nayan esclavojäpxam, jan walinak lurapxtaxa. ¿Janit yatipkta mä jaqix copapat kusisita, nayjam aka copampi kusisitaxa? Ucampis jumanakajj nayat lunthatasipjjtawa’ sasa.
11 Ukat Judá markax akham sänwa: ‘Tatay, uywatamax mä arunak uywirijan ist'apan arsuñapataki, uywataman taykapax awkijaruw yuritayna: maynix chhaqtxataynawa, janiw jikxataskiti, jupa sapakiw taykapat qhiparxi, awkisan uywatamax jupar munasirakiwa, jakäwipas ukhamarakiw aka jakäwimp phuqt'ata (lad) ukat juk’ampinaka.
12 Kunapachatix awkijan uywataman ukar sarañäni, uka waynax jan nanakamp chikäkani ukhaxa, jiwxaniwa, awkisarus wali llakitaw jiwañar puriyañäni.
13 Jichhasti, naya, uywatama, uka waynan lantix uywirijan esclavopjam qhiparañajataki, ukat uka waynarux jilanakapamp chikaw sarxañaja, nayax awkijan uywataman amparapanwa jupatak garantizatätxa, janitix kutt'ankä ukhaxa, uywatamax awkisar juchañchañ wiñayatakiw ist'ani’ sasa.
14 Ukatsti Joseyax taqiniw maynit maynikam suma chuymanïpxatap uñjäna, janiw jupa pachpat jithiqtañ puedkänti, ukatwa Joseyax sasaw jupanakar yatiyäna.
15 Hebreo arutwa jupanakamp parläna, ukatsti kunkapar qunt’asisin jachäna.
16 Ukampis janiw jupar uñt'apkänti, jachañ qalltapxäna. Ukat akham sarakïnwa: ‘Jan nayat jachapjjamti, jan ukasti jank’akiw awkijar nayar irpapjjam; Lakax arsutapa, Benjamín jilajan nayranakapas uñjatap uñjapxtaxa.
17 Uñtapxam, mach'ax payïr marawa, phisqa maraw jan cosecha apthapiskiti, janirakiw quqanakan achupax utjkiti, ni yapuchañax utjaskakiwa.
18 Jank'ak saraqanipxam, utankirinakasa, mach'a pachan jan jiwarapxañamataki, janirakiw yänakamat llakisipxañamataki, Tatituw nayarux jumanak nayrax khithanitu, walja jaqinakan jakasipxañapataki.
19 Awkijar sapxam, nayax jakaskaktwa, jumanakax uñjapxtawa, Tatitux Faraonan awkipjam utt'ayitu, utaparu, Egipto uraqin apnaqirirakïta.
20 Awkijarux taqi jach'a kankañapa, taqi qamir kankañanaka, jach'a kankañ churitu’ sasa.
21 Faraonan arunakaparjamaw carronak churäna, thakin manq’añanakapa, kunayman saminakan isinak churarakïnwa, qollqe churarakïna.
22 Awkiparux trigo apt'at isi, qullqi, tunka asnonak apayanitayna.
23 Ukatsti jupanakajj awkiparuw yatiyapjjäna: “Josejj jakaskiwa, trigo tupuski taqe markanakaru, jupaw Egipto mark apnaqerïtapa” sasa.
24 Awkipajj janiw uk creykänti, jupajj wali llakitänwa. ukampis Joseyax khitkäna uka carronak uñjasaxa, ajayupan jakäwipax jaktxänwa, ukat akham sänwa: ‘Joseax jakaskaspa ukhaxa, nayatakix walikïskiwa; Janïr jiwkasajj jupar uñjiriw saraskä’ sasa.

44 JAQTHAPI

1 Israel markax kimsïr phaxsin machaq phaxsi urun utapat sarxäna, ukatsti Juramento phuch'u thaknam sarawayxäna, ukat paqallq phaxsi uruw Isaac awkipan Diosapar mä sacrificio luqtäna.
2 Jacobux Betelan uñjkatayna uka samkat amtasïna, ukat Egipto markar sarañ axsararakïnwa.
3 Joseajj jupar jak’achasiñatakejj jupar jutañapatak khitañ amtaskäna ukhajja, paqallq uruw ukan qheparäna, inas mä vision uñjaspäna, qheparañapa jan ukajj saraqañapa.
4 Nayrïr achunak apthapiñ fiestasti nayra granonakampiw amtasïna, Canaán oraqenjja, janiw mä qawqha jathajj [uka oraqen] utjkänti, mach’ajj taqe animalanakaru, vacanakaru, jamach’inakaru, ukhamarak jaqenakjjaruw mach’antäna.
5 Tunka suxtan urusti Tatituw jupar uñstäna, ukatsti sänwa: ‘Jacob, Jacob’; ukat jupax akham sänwa: ‘Akanktwa’ sasa. Ukat Jupajj akham sänwa: ‘Nayajj nayra awkinakaman Diosapätwa, Abrahamampi Isaacan Diosapätwa; jan Egipto markar sarañ axsaramti, nayax ukan mä jach’a markar tukuyäma, jumamp chikaw saraqanï, ukat (mayampiw irpapxäma), ukat aka uraqin imt’atäpxäta, Joseyasti amparanakap nayranakamar luqxatani.
6 Jan axsarapxamti; Egipto markar saraqam’ sasa.
7 Ukatsti wawanakapasa, yuqanakapas sartasipxäna, awkiparu, yänakaparus carronakar uchapxäna.
8 Israelasti aka kimsïr phajjsin tunka sojjtan urunak saraqataruw Juramento phujut sartasïna, ukatsti Egipto markaruw sarjjäna.
9 Israel markax Judá markaruw Jose yuqapan ukar khitäna, Gosen Oraq uñakipañapataki, Joseyax jilanakaparux sataynawa, jupar jak'achasipxañapataki.
10 Akax Egipto uraqin juk’amp suma (uraqi) ukhamarak jupan jak’apankänwa, taqinitak (jupanakatakis) ukhamarak uywanakatakis.

11 Jacob awkipamp chika Egipto markar sarapkäna uka Jacobun yoqanakapan sutinakapax akanakawa.
12 Rubén, Israelan Jilïr wawapa; Enoc, Palu, Hezrón, Carmi-phisqa yuqanakapan sutinakapax akanakawa.
13 Simeonampi, wawanakapampi; Yuqanakapan sutinakapax akanakawa: Jemuel, Jamin, Ohad, Jaquín, Zohar, Saúl, sofeta warmin wawapa, paqallqu.
14 Leví, yuqanakapampi; Yuqanakapan sutinakapax akanakawa: Guerson, Coat, Merari-fora.
15 Judá, yuqanakapampi; Yuqanakapan sutinakapax akanakawa: Sela, Pérez, Zérah-fora.
16 Isacarampi, wawanakapampi; Yuqanakapan sutinakapax akanakawa: Tola, Phua, Jasub, Simrón-phisqa.
17 Zabulonampi, yuqanakapampi; Yuqanakapan sutinakapax akanakawa: Sered, Elón, Jahleel-four.
18 Jacob chachan wawanakapasa, Mesopotamia markan Leajj Jacob chachan wawapäkäna uka yoqanakapasa, sojjta, Dina sat mä kullakapampi, Lea chachan taqe wawanakapampi, Jacob awkipamp chika Egipto markar sarapkäna uka yoqanakapasti pä tunka llätunkaninïpjjänwa, Jacob awkipajj jupanakampïskänwa, jupanakajj kimsa tunka maranïpjjänwa.
19 Zilpa sat chachan wawanacapasti, jupasti Lea warmin warmipänwa, jupasti Jacobun Gad, Asur sat chachan wawapänwa.
20 Jupamp chika Egipto markar sarapkäna uka yoqanakapan sutinakapax akanakawa. Gad chachan wawanacapasti: Zifión, Hagí, Suní, Esbón, <Eri>, Arelí, Arodí llätunka.
21 Aser chachan wawanakapax akanakawa: Imná, Isva, <Isvi>, Bería, Será, jupanakan mä kullakapax suxta suxtani.
22 Taqeniw tunka pusini, Lea warmisti pusi tunka pusini.
23 Jacobun warmipa Raquelan wawanakapasti: José, Benjamín.
24 Joseyax Egipto markan janïr awkipax Egipto markar purinkipan yuritayna, khitinakarutix Heliopolis markankir Potifar sacerdoten Asenat phuchhapax Manasés, Efraín kimsa wawanïpkän ukanaka.
25 Benjamín chachan wawanakapasti akanakawa: Bela, Bequer, Asbel, Gera, Naaman, Ehi, Ros, Mupim, Hupim, Ard-11.
26 Raquelan taqiniw tunka pusini jakapxäna.
27 Raquelan sirvientapa Bilha sat chachan wawanacapasti Dan, Neftalí satänwa.
28 Jupanakamp chika Egipto markar sarir yoqanakapan sutinakapax akanakawa. Dan chachan wawanacapasti: Hushim, Samón, Asudi ucanacänwa. ukat ‘Ijaka, ukat Salomon-suxta.
29 Egipto markar mantapkäna uka maraw jiwarapxäna, Dan Hushim sapakiw qhiparxäna.
30 Neftalí chachan wawanakapan sutinakapax Jahziel, Guni, Jezer, Salum, ‘Iv.
31 Ukat ‘Iv chachajj mach’a maranakan nasïna, jupasti Egipto markanwa jiwjjäna.
32 Raquelan taqpach almanakapax pä tunka suxtanïnwa.
33 Jacobun Egipto markar sarapkäna ukanakasti paqallq tunka jaqinakawa. Jupanakasti paqallq tunkani wawanakapa, wawanakapan wawanakapawa, ukampis phisqhanix Egipto markan jiwapxatayna, Joseyat nayrax janiw wawanïpkänti.
34 Canaán oraqenjja, Er, Onán sat Judá chachan pä yoqapaw jiwjjäna, jupanakajj janiw wawanïpkänti, israelitanakajj jiwaririnakaruw imt’apjjäna, paqallq tunka jan judiöpki uka markanakat jakthapitarakïnwa.

45 JAQTHAPI

1 Israel markax Egipto markaruw saräna, Gosen uraqiru, pusi uru machaq phaxsi [2172 AM]. phaxsinxa, pusi tunka phisqhani jubileo uruna kimsïri semanana payïri marana.
2 Joseasti Jacob awkipamp jikisiñatakiw saräna, Gosen uraqiruw saräna.
3 Ukat Israelajj Joseyarojj akham sänwa: ‘Jichhajj jumar uñjkta ukhatpach jiwañajataki, jichhajj Israelan Tatit Diosapajj Abrahaman Diosaparu, Isaacan Diosaparu jach’añchatäpan, jupajj janiw Jacob serviripat khuyapayasiñapsa, khuyapayasiñapsa jark’kiti’ sasa.
4 Jakkasajj ajanum uñjatajajj wakisjjewa; jïsa, Betelan uñjkta uka unañchäwix chiqawa. Tatitu Diosax wiñayatak jach'añchatäpan, sutipas jach'añchatäpan’ sasa.
5 Joseampi jilanakapampix awkipan nayraqatapan t'ant'a manq'apxäna, vino umapxarakïna, Jacobux wali kusisiñampiw kusisipxäna, Josearux jilanakapamp chika manq'asir uñjasa, jupan nayraqatapan umaskir uñjasa, taqi kun Luririruw bendicirakïna, khititix jupar imkäna, ukat tunka payan yuqanakaparus imarakïna.
6 Joseyasti awkiparu, jilanakaparu mä regalo churäna, Gosen uraqin jakasipxañapataki, Raméses uraqin jakasipxañapataki, ukhamaraki taqi uka jak'ankir markanakaru. Israelampi wawanakapampisti Gosén uraqin jakasipkäna, Egipto, Israel markan wali suma uraqinakapax patak kimsa tunka maranirakïnwa, kunapachatix Egipto markar purinkäna ukhaxa.
7 Joseyasti awkiparu, jilanakaparu, yänakaparus t'ant'ampiw manq'ayäna, paqallq mara mach'a t'ant'ampi.
8 Egipto uraqix mach'a t'aqhisiñat t'aqhisiyäna, Joseyax Egipto uraqinak taqpach Faraonatak katuqäna, ukatsti Faraonatakix markampi, uywanakapampi, taqi kunsa katuqarakïna.
9 Mach'a maranakax phuqhasxänwa, Joseyax llätunk mararuw jatha, manq'a jaqinakar churäna, ukhamat jawirax taqpach Egipto uraqir phuqhantäna.
10 Paqallq mara mach'a pachanjja, jawir thiyankir mä qawqha cheqanakarukiw umamp warantatäjjäna, ukampis jichhajj umajj walpun phoqantatäna, egipcionakajj oraqeruw phawantapjjarakïna, uka marajj walja trigo achuyäna.
11 Ukasti pusi tunka phisqhan jubileo urun pusi semanan nayrïr marapänwa.
12 Ukatsti Joseyax cosecha trigot phisqhïr t’aqap reyitaki apthapïna, ukatsti pusi t’aqa manq’añatakisa, jathanakatakis jaytawayäna, ukat jichhürkamaw Joseyax Egipto markatakix mä kamachirjam utt’ayäna.
13 Israel markax tunka paqallqun maraw Egipto uraqin jakasïna, taqi urunak jakkäna ukax kimsa jubileo, patak pusi tunka paqallquni mara, pusi tunka phisqhan jubileo phisqha semanan pusi maraw jiwxäna.
14 Israel markax janïr jiwkasax wawanakaparux bendicirakïnwa, taqi kunatix Egipto uraqin jupanakar paskani ukanak yatiyarakïna. ucatsti jupanacarojj cunatejj qhep qhepa urunacajj jupanacar pasañapän ucjja

jupanacarojj yatiyäna, bendicïna, Josearojj pä t'aqa oraken churäna.
15 Ukatsti Canaán uraqinkir pä p'iyan imt'atäxänwa, Abraham awkipan jak'apan Hebrón uraqin pä p'iyan p'iyan allsuskäna uka sepulturaru.
16 Taqe libronakapsa, awkinakapan libronakapsa Leví yoqaparuw churäna, ukhamat wawanakapatak jichhakam machaqar tukuyañapataki.

46 JAQTHAPI

1 Ukat Jacobux jiwxäna uka qhipatsti Israelan wawanakapax Egipto uraqin waljaptapxäna, ukat jupanakax mä jach'a markaruw tukupxäna, ukat jupanakax mä amuyunikïpxänwa, ukhamat uka jilatax jilapar munasïna ukat sapa mayniw jilapar yanapt'äna, ukat jupanakax walpun jilxattapxäna ukat walpun jilxattapxäna, tunka [2242 AM] semananaka, Josean jakäwipan taqi urunaka.
2 Joseyax Jacob awkipat qhipat jakkäna uka urunakax janiw Supayas ni kuna jan walis utjkänti, taqi egipcionakax israelitanakar jach'añchapxäna.
3 Joseax patak tunka maraniw jiwxäna. tunka paqallqun maraw Canaán uraqin jakasïna, tunka maraw uywatäna, kimsa maraw carcelan jist'antatäna, llätunk tunka maraw reyin apnaqatäna, taqi Egipto uraqin apnaqarakïna.
4 Jupasti, taqpach jilanakapampi, taqe uka wawanakapampix jiwxapxänwa.
5 Janïr jiwkasasti, Egipto uraqit mistuñkamax ch'akhanakap apt'asipxam sasaw israelitanakar säna.
6 Ukatsti ch'akhanakapat juramento lurarakïna, kunattejj egipcionakajj janiw mayampsa Canaán oraqer irpjjañapäkänti, uk yatïnwa, Canaán markankir Makamarón reyejj Asiria oraqen jakaskäna ukhajja, Egipto markan reyipampiw vallen nuwasïna, ukanwa jiwayäna, ukatsti egipcionakaruw arknaqäna 'Ermón punkukama' sasa.
7 Ukampis janiw mantañ puedkänti, mayni machaq reyisti Egipto markan reyipäxänwa, jupat sipansa juk'amp ch'amanïxänwa, ukat Canaán uraqiruw kutt'xäna, Egipto markan punkunakapas jist'antatäxänwa, janiw khitis mistkänti, janirakiw khitis Egipto markar purinkänti.
8 Joseasti pusi tunka suxtani jubileo urunwa jiwxäna, suxta semananxa, payïr mararuw jiwxäna, ukatsti Egipto uraqiruw imt'apxäna, ukat [2242 AM] taqpach jilanakapaw jupat qhiparux jiwapxäna.
9 Egipto markan reyipax pusi tunk paqallqun jubileo urun [2263 AM] Canaán markan reyipampiw nuwasiñatak saräna, payïr marat payïr semananxa, ukat israelitanakax Jacobun wawanakan taqpach ch'akhanakap apsupxäna, Josean ch'akhanakapat sipansa, ukat qullun pä p'iyaruw pampan imt'apxäna.
10 Jilapart (jupanakat) Egipto markar kutt'apxäna, ukampis mä qawqhanikiw Hebrón qullunakan qhiparapxäna, Amram awkimax jupanakamp chikaw qhiparäna.
11 Canaán markan reyipajj Egipto markan reyipar atipjasaw Egipto markan punkunakap jist'antäna.
12 Ukatsti mä jan wali amtampiw israelitanakar t'aqhisiyañatak amtäna, ukat Egipto markankirinakarux akham sänwa: 'Israelitanakax jiwasat sipan juk'amp jilxattawayxi, jilxattawayaraki.
13 Jutapxam, janïr waljaptapkipan wali amuyumpi uñjapxañäni, janïr nuwasïwix purinkipan, janïr jupanakax jiwasanak contra nuwasipkipan esclavöñamp t'aqhisiyapxañäni; jan ukhamäkanixa, uñisirinakasampiw mayachasipxani, ukat jiwasan uraqisat apsusipxani, chuymanakapasa, ajanunakapasa Canaán uraqiruw uñtatäpxi' sasa.
14 Ukjjarusti jupanacarojj esclavot t'aqhesiyañataquiw jupanacarojj lurir jilïrinak utt'ayäna. Faraonataki, Pitón, Raamses sat jach'a markanakatakiw ch'aman markanaka lurapxäna, Egipto markan taqpach pirqanakapsa, taqpach ch'amanchatanakapsa lurapxäna.
15 Jupanakarojj wali ch'amampiw servipjjäna, juk'amp jan walinak lurapjjäna ukhajja, juk'ampiw jiljjattapjjarakïna.
16 Egipto markankirinakax israelitanakarux ajjtaskänwa.

47 JAQTHAPI

1 Paqallqu semananxa, paqallqu mara, pusi tunka paqallquni jubileo urunxa, awkimax Canaán uraqit mistuwayxäna, jumasti pusi semananxa, suxta marana, pusi tunka llatunkani jubileon yuriraktaxa. aka pachax israelitanakan t'aqhisiñapänwa.
2 Egipto markan Faraonax mä kamachi arsüna, yurir yuqall wawanakapar jawirar jaqunukupxañapataki.
3 Jupanakasti paqallq phajjsiw ukar jaqonukupjjäna, naskayäta uka urukama
4 Taymamax kimsa phaxsiw imantastam, jupanakat yatiyapxaraktam. Ucatsti mä arca lurayäna, uqhamarac jawir thiyana, jawir thiyankir banderanakaruw uchatäna, ucatsti paqallq uruw uka arcajj uchäna, taykamajj arumaw jutasin ñuñuyäna, urusti Miriam kullakamajj jamach'inakat jark'aqaraktam.
5 Uka urunakansti Faraonan Tarmut phuchapax jawir jariqir purintäna, ukatsti arnaqasitam ist'äna, ukat imill wawanakaparux irpapxam sasaw säna, ukat jupanakaruw irpapxätam.
6 Arcat irpsusinsti jumat khuyapt'ayasïnwa.
7 Kullakamax juparux sänwa: '¿Hebreo warmit maynir jawst'irismati aka wawar ñuñuyañataki, jumataki ñuñuyañataki?' sasa.
8 Ukatsti <juparux> sänwa: 'Sarxam'. Ukatsti Jocabed taykamar jawsayäna, jupasti paylläwip churäna, ñuñuyarakïna.
9 Uka qhipatsti, jilïr jaqïxäta ukhaxa, Faraonan phuchaparuw irpapxätam, jupasti yuqapäxaraktawa, Amram awkimax qillqañ yaticharaktam, kimsa semana tukuyatatsti reyin patioparuw irpapxätam.
10 Kimsa semanaw tribunalankäyäta, kuna pachatix [2351-] reyin patiopat mistuwaykta ukat mä egipcio jaqiruw uñjäta, jupax [2372 AM] israelitankir masimar jawq'jatayna, ukat jiwayarakta ukat laq'aruw imantayäta.
11 Payïr urusti jumax pä israelitanakampiw nuwasipxta, ukat jan wali lurir jaqirux akham sasma: '¿Kunatsa jilamar jawq'jta?' sasa.
12 Jupajj wal colerasïna, colerasisaw akham säna: '¿Khitis jumar p'eqt'iriru, taripiriru utt'aytamjja? ¿Kunjämtix qharüru Egipcio jaqir jiwaykta ukhamarjam nayar jiwayañ munasmati?' sasa. Uca arunak laykusti ajjsarasaw jaltjjtajja.

48 JAQTHAPI

1 Pusi tunka llätunkani jubileo urun kimsïr semanan suxta maran sarxasax <2372 AM] Madián uraqin> phisqa semana ukat mä mara jakxarakta. Jumasti Egipto markaruw kutt'xäta, payïr semanan, phisqa tunka mara phuqhañ urunxa.
2 Ukat juma pachpaw yatta kuntix Jumarux [2410 AM] Sinaí qullun siskäna, ukat kuntix Mastêmâ príncipex jumamp lurañ munkäna ukxa, kunapachatix Egipto markar kutt'kasax <thakin kunapachatix qurpachasiñ utan jupamp jikiskta ukhaxa>.
3 ¿Janit jupax taqi ch'amapampiw jiwayañ munktam, egipcionakarus amparamat qhispiyañ munktamxa, egipcionakar taripañataki, mutuyañataki khithatätam uñjasa?
4 Nayasti amparapat qhispipxsma, ukatsti Egipto markan Faraonaru, taqpach utaparu, uywatanakaparu, markaparu lurir unxtasiwinak lurta.
5 Ucat Tatitojj Israel layku jupanacarojj wal mutuyäna, wilampi, ch'ojjñanakampi, laq'onakampi, allqamari ch'iwinakampi, jan wali t'ant'anakampi, jan wali t'aqesiñanakampiw jiwarayäna. ukat uywanakapas jiwañampi; ukat granizo qalanakampi, ukhamat jupanakatakix taqi kunatix jupanakatakix jiltkän ukanak t'unjäna; chhijchhimpi, ch'amakampi jaytat qhipharkir t'iju t'ijunakampiw manq'antapxäna; ukatsti <jiwañampi> jaqinakan nayrïr yuqanakapampi, uywanakani, taqi idolonakapatsa, Tatitux vengasiñampiw phichhantawayi.
6 Taqi kunas juma tuqiw khithatänxa, janïr phuqhaskipan yatiyañamataki, Egipto markan reyipampix taqi yanapirinakapan nayraqatapansa, markapan nayraqatapansa parlarakta.
7 Taqi kunas arsutanakamarjamaw lurasïna; tunka jach'a axsarkañ taripäwinakaw Egipto uraqin purinïna, ukhamat Israel markat kutt'ayasiñataki.
8 Tatitusti taqe kunwa luräna Israel layku, kunjämtejj Abrahamampi mä arust'äwiparjam mä arust'äwiparjama, ukhamat jupanakat vengasiñatakejja, kunjamtï jupanakajj esclavöpkäna ukhama.
9 Mastêmâ p'iqinchiristi juma contra sayt'asisin Faraonan amparapar jaquntañ munäna, jupasti egipcio layqanakaruw yanapt'äna.
10 Jupanakasti sayt'asisaw juman nayraqataman jan walinak lurapxäna, chiqpachapuniw nanakax jupanakar lurapxañapatak jaysapkta, ukampis qullanakxa janiw amparapamp lurapxañap jaysapkti.
11 Tatitux jan wali ulceranakampiw jawq'jäna, janiw sayt'añjamäkänti, nanakax t'unjapxta, ukhamat jan mä unañcha lurapxañapataki.
12 Ukat taqi (uka) unañchanakampi, muspharkañanakampi, Mastêmâ príncipex janiw p'inqachatäkänti, kunatix jupax jan axsaras egipcionakaruw arnaqasïna, egipcionakan taqi ch'amapampi, carronakapampi, caballonakapampi, Egipto markan taqpach ejercitonakapamp arknaqapxañamataki.
13 Nayasti egipciompi israelitampi chika sayt'asiyätwa, Israel markaruw jupan amparapat, markapan amparapat qhespiyapjjta, Tatitusti waña oraqer uñtataw lamar qota taypir irpäna.
14 Taqi markanakaruw Israel markar arknaqañatak apankäna, Tatit Diosasax quta taypiruw jaquntäna, israelitanakan manqhankir ch'amaka manqharu, kunjämtix Egipto markankirinakax wawanakapar jawir jaquntapxäna ukhamarakiw 1.000.000 jaqinakat vengasiñapäna, ukat mä waranq ch'amani ch'amani jaqinakaw jiwarapxäna markaman wawanakapat jawiraruw jaquntapxäna.
15 Tunka pusini uru, tunka phisqhani uru, tunka suxtani uru, tunka paqallqu uru, tunka llatunkani uruna, Mastêmâ príncipe ukarux israelitanakan qhipäxapan jist'antatänwa, ukhamat jan juchañchañapataki.
16 Tunka llätunkan urunak saraqataruw antutapxta, egipcionakar yanapt'añataki, israelitanakar arknaqañataki.
17 Jupasti chuymanakapar qala chuymanïyäna, qala chuymaniruw tukuyäna, Tatitu Diosasasti mä amtaw amtäna, egipcionakar nuwjañapataki, qutar jaquntañapataki.
18 Tunka pusini urusti, israelitanakar jan juchañchañapataki, kuna urutix egipcionakax qullqit lurat vasonaka, quri vasonaka, broncet lurat vasonak mayipkäna, ukhamat egipcionakar lunthatañataki, ukhamat esclavot servipxañapataki.
19 Nanakax janiw ch'usat Egipto markat israelitanakar irpapkti.

49 JAQTHAPI

1 Tatitux Pascua urut sisktam uka kamachit amtasipxam, nayrïr phaxsin tunka pusini urunak saraqataruw uka uru amtapxäta, janïr jayp'ükipan jiwayapxäta, ukat tunka phisqhan uru jayp'urux arumaw manq'apxäta.
2 Kunatix aka arumax -fiesta qalltañamp kusisiñ qalltañamp- Egipto markan Pascua manq'asipkäyäta, kunapachatix Mastêmâ ukan taqpach ch'amanakapax Egipto uraqin taqpach nayrïr wawanakar jiwayañatak antutatäxäna, Faraonan nayrïr wawapat qalltasa, molino ukan katuntat sirvienta warmin nayrïr wawapkama, ukat wakanakkama.
3 Tatitux aka chimpuw jupanakar churäna: Kawkïr utantix nayrïr marani mä uwijan wilap uñjapkän uka utarux janiw jiwayañatak mantapxañapäkiti, jan ukasti (uka chiqat pasapxañapänwa), ukhamat taqi khitinakatix utankapki ukanakax qhispiyatäpxañapataki, kunattix wila chimpupax ñik'utanakapanïnwa.
4 Tatitun ch'amanakapax taqi kuntix Tatitux siskän ukarjamaw lurapxäna, taqi israelitanak jak'aruw pasapxäna, uka usux janiw jupanakar purinkänti, uywanakarusa, jaqirusa, anunakarusa t'unjañataki.
5 Uka usux Egipto markanx wali jach'änwa, Egipto markanx janiw mä utas utjkänti, kawkhantix jan khitis jiwata, jachañasa, jachañasa.
6 Taqi israelitanakax Pascuan corderopan aychap manq'asipxäna, vino umapxäna, jach'añchapxäna, bendicionanak churapxäna, nayra awkinakapan Tatitu Diosapar yuspagarapxäna, Egipto markan yugopat mistuñatakisa, jan wali esclavot mistuñatakisa wakicht'atäpxänwa.
7 Jichhürut amtasipxam taqi jakañ urunakama, ukat marat

marat qhiphart'asimti, mä kuti marat ururu, taqi kamachirjama.
8 Taqi israelitanakatakix mä wiñay kamachiwa, alaxpachankir tablanakan qillqt'atawa, sapa maraw uka urux mä kuti marat marat marat marat marat marat maratpacha, taqi mirïwinakapan amtapxañapa. ukat janiw urunakax tukuskiti, kunatix ukax wiñayatakiw utt'ayata.
9 Khititejj jan q'añu luräwinakat q'añuchatäkani, janirak uka uru amtañatak jutkani, ukhamat Tatitun nayraqatapan mä suma waxt'a apaniñataki, ukat Tatitun nayraqatapan manq'añatakisa, umañatakisa, uka fiesta urun Tatitun nayraqatapan manq'añatakisa, umañatakisa, q'uma, jak'ankchi uka jaqix jiwaratäniwa.
10 Israelitanakajj Pascua fiesta amtañatak jutapjjpan, mä uru amtapkäna uka uru, nayrïr phajjsit tunka pusini uru, jayp'unak taypinjja, kimsïr chikatat kimsïr chikatakama.
11 Tatitojj jayp'unak taypin phoqañamawa.
12 Janiw kuna pachas qhant'kipan jiwayañax wakiskiti, jan ukasti jayp'u pacharuw jiwayañax wakisi, jayp'u pacharuw manq'apxañapa, kimsa chikat arumkama, ukat kunatï taqpach aychapat qhiparki ukax kimsïr chikatat arumkama, ninampiw phichhantapxañapa.
13 Janiw umampi phayt'apkaniti, janirakiw q'añut manq'apkaniti, jan ukasti ninaruw t'ant'ayasipxani, p'iqip manqhampi, kayunakapsa ninampiw qhatiyasipxani, janirakiw kuna ch'akhas p'akjasipkaniti. Israelan wawanakapatjja, janiw kuna ch'akhas t'unjatäkaniti.
14 Ukatwa Tatitux israelitanakarux Pascua uru amtañatak mayïna, jan mä ch'akha p'akjasipkaniti. Uka urux mä jach'a phunchhäwi uruwa, kamachit ururakiwa, janirakiw urut ururu, phaxsit phaxsirus pasañas utjkchiti, jan ukasti phunchhäwip urun amtatäpan" sasa.
15 Ukatsti israelitanakarux Pascua fiesta urunakapan amtapxam, sapa mara, maran mä kuti amtañ urun amtapxañapataki, ukat Tatitun nayraqatapan mä suma amtañ uruw jutani, ukat janiw kuna jan walt'äwis jupanakarux purinkaniti, kawkïr maratix Pascua urux pachapar amtapkani uka marax kamachiparjama.
16 Janiw Tatitun santuariop anqan manq'apkaniti, jan ukasti Tatitun qullan utap nayraqatan manq'apxani, taqi israelitanakax amtat pachaparuw uka uru amtapxani.
17 Khititejj uka uru jutkani ukajja, pä tunka maranit jilaw Tatitun nayraqatapan santuariopan manq'añapa. cunalaycutejj uqhamaw Tatitun santuariopan mank'apjjañapatac kellkatata, wakt'ayata.
18 Kunapachatix israelitanakax Canaán uraqir katuntapxani, ukat Tatitun carpap uka uraqi taypin mä tribun sayt'ayapxani, Tatitun qullan utapax uka uraqin luratäñapkama, ukat Tatitun Tabernáculo taypipar Pascua amtapxañapatakiw jutapxpan, ukat Tatitun nayraqatapan sapa mara jiwayapxpan.
19 Kuna urutix Tatitun sutipxar utax herenciap katuqapkani uka uraqin luratäkani uka urunakanxa, jayp'u tuqiru, inti jalant tuqiru, kimsïr chikatani Pascua fiesta jiwayañataki.
20 Ukxarusti wilap altaran punkupar luqtapxani, ukatsti altar patxan utjki uka ninaruw lip'ichinak uchapxani, ukatsti Tatitun sutipxaru qullanat utan patiopan ninampi nakt'at aychap manq'antapxani.
21 Jupanakajj janiw Pascua fiesta amtapjjañapäkiti, janirakiw kawkhansa lurapkaspati, jan ukasti Tatitun carpa nayraqatapansa, sutipajj jakkäna uka uta nayraqatansa. Jupanakasti janiw Tatitut jithiqtapkaniti.
22 Jumasti, Moisesa, israelitanakarux Pascuan wakichäwip phuqhapxam, kunjämtix jumar sisktam ukhama. Jupanakarux sapa mara, urunakapa, jan levaduran t'ant'a phunchhäwip yatiyam, paqallq uru jan levaduran t'ant'a manq'apxañapataki, (ukat) fiestap amtapxañapataki, ukat uka paqallq urunak Tatitun nayraqatapan kusisiñ urunakanx Diosman altarapan sapa uru mä waxt'äw apanipxañapataki.
23 Jumanakax Egipto markat sarkasax jank'akiw aka phunchhäw amtapxtaxa, Sur wasarar mantañkama. Lamar quta thiyaruw tukuyapxtaxa —sasa.

50 JAQTHAPI

1 Uka kamachi tukuyatatsti, Sinaí wasar pampan sábado urunak yatiyapxsma, ukax Elim ukat Sinaí marka taypinkiwa.
2 Nayasti Sinaí qullun samarañ urunakapat yatiyapxsma, Jubileo maranakatsa sapxaraksma, kuna maras utjani ukxa janiw yatiyapksma, kawkïr uraqitix katuqapkäta uka uraqiru mantañkama.
3 Uraqin jakasipkani ukhakamaxa, samarañ urunak phuqapxani, ukatsti Jubileo mara uñt'apxani.
4 Ukatpï jumatakix mara semananaka, maranaka, jubileo urunaka utt'ayawayta: Adanan urunakapat jichhürkamax pusi tunka llätunkani jubileonakaw utji, [2410 AM] ukat mä semana pä maraw utji, ukat pusi tunka maranakaw utjani (lit. 'jaya') Tatitun kamachinakap yatiqañataki, Jordán jawir Canaán uraqiru inti jalant tuqir makhatañkama.
5 Jubileonakax pasaskaniwa, Israel markax q'añu juchat q'umachatäñapkama, q'añu lurañanakatsa, q'añu lurañanakatsa, q'añu lurañanakatsa, juchanakatsa, pantjasitanakatsa q'umachatäñapkama, ukat taqi uraqin atinisiñamp jakañkama, janirakiw Supayasa, jan wali jaqis utjxaniti, uka pachatpachas uka uraqix wiñayatakiw q'umachatäxani.
6 Sábado urunakat kamachi -nayax jumatakiw (jupanakar) qillqt'awayta- ukhamarak kamachinakapan taqi taripäwinakapa.
7 Suxta uruw irnaqäta, paqallqu urusti Tatitu Diosaman sábado urupawa. Ukanxa janiw kuna lurañanaksa lurapxätati, jumanaka, yuqanakamasa, uywatanakamasa, uywatanakamasa, taqi uywanakamasa, yaqha markankir jaqinakasa, jumanakamp chikäpki ukanakasa.
8 Ukat khititix uka urux q'añuchani, warmipampi ikintkani, jan ukax khititix uka urux kuns lurani sasin siskani, uka thakhinjam sarxani, kuna alañatakisa, aljañatakisa utax jiwañapawa.
9 Sábado urux janiw kuna lurañanaksa lurapxätati, jan ukasti suxta urux kuntï jumanakatakix wakicht'apkta uk lurapxamti, manq'añatakisa, umañatakisa, samart'añatakisa, uka urux taqi lurañanakat samarañ urusa imañataki, Tatitu

Diosamaruw jach'añchapxäta, jupaw jumanakarux mä uru fiesta churapxtam, mä qullan uru churapxsma.
10 Tatitux Israel markarux jach'a jach'a tukuñapawa, aka fiesta urun manq'asipxañapataki, umapxañapataki, sist'asipxañapataki, ukatsti taqi irnaqäwinakat samart'apxañapataki, jan ukasti incienso phichhantaña, Tatitun nayraqatapan waxt'anaka, sacrificionak walja urunak apaniña, samarañ urunaka.
11 Uka luräwi sapakiw sábado urunakan Tatitu Diosaman santuariopan lurasini. Israel markata sapüru sacrificio luqtasa, Tatitun nayraqatapan suma kusisiyañataki, urut urur sapürunjam katuqañapataki.
12 Khititix kuna lurañanaksa lurki, jan ukax mä thaknam sarki, jan ukax yapup yapuchki, utapansa, yaqha chiqansa, nina nakhantki, jan ukax kuna animalarus muyuntki, jan ukax barcot qutan sarnaqki, ukat khititix kuns jawq'jaski, jan ukax mä jamach'i jiwayki, jan ukax khititix mä uywa, jamach'i, chawlla katjki, jan ukax khititix ayunki jan ukax ch'axwaski sábado urunaka:
13 Khititix sábado urun ukanak lurki ukax jiwañapawa, ukhamat israelitanakax sábado urunak phuqhapxani, samarañ urunakat kamachinakjama, kunjamtï tablanakan qillqatäki ukhama, uka tablanakan amparanakajar churkitu, ukhamat jumatakix pachanakan kamachinakap qillqt'añataki, ukhamarak pachanakax urunakapan jaljataparjama. Akampiw urunak jaljañ tuqit yatiyawix tukuyata.